

ZIEMIA

NR 48

czerwiec 2023

CENA: 5 zł

Bratkowicka

CZASOPISMO SPOŁECZNO-KULTURALNE TOWARZYSTWA MIŁOŚNIKÓW ZIEMI BRATKOWICKIEJ

Wielkanoc 2023

SPIS TREŚCI

Pożegnanie Pani Janiny Gawęł – Dyrektora NSP w Bratkowicach	3
„Spieszmy się kochać ludzi, tak szybko odchodzą”	5
Wspomnienie o śp. Tadeuszu Rogala	6
Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych – Rzeszów, 1 marca 2023 r.	7
Wielkanoc w Kościele	9
Warsztaty wielkanocne	10
Jarmark Wielkanocny	11
Witaj majowa jutrzeńko, czyli trzeciomajowe uroczystości	12
Uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa	13
Ukraina w obliczu wojny	13
Zespół Tańca Nowoczesnego „Koloret”	15
Gorące serca zwalczą chłód w domach	16
Otwarcie Dziennego Domu Pomocy w Bratkowicach	17
Dzienny Dom Pomocy w Bratkowicach	18
Kilka wspomnień o starodawnych obrzędach	21
O przyjaźni w czasach trudnych	21
Biblioteka Publiczna w Bratkowicach – Nasza, Moja, Twoja	23
Warto przeczytać	25
Rola literatury w rozwoju dziecka w wieku przedszkolnym	26
„Piękna jesteś dziś...” – koncert z Okazji Dnia Kobiet	27
Tęgo, co nie potrafią powiedzieć barwy, marmury czy wiersze, potrafi powiedzieć muzyka – koncert muzyki filmowej w wykonaniu studia wokalnego GCKSiR	29
Koncert Piosenki Filmowej w wykonaniu Studia Wokalnego GCKSiR	30
Powiedz sobie, że życie to nie tylko praca... ..	31
Pierwsza Komunia Święta w Parafii w Bratkowicach	32
Bierzmowanie 2023	33
Działalność KSM Bratkowice	33
„Liczy się tylko miłość” – warsztaty profilaktyczne dla młodzieży ze szkół podstawowych	35
Zebrań sprawozdawcze OSP Bratkowice	36
Wicemistrzowie powiatu rzeszowskiego	38
„Witaj Majowa Jutrzeńko”	39
Święto Chrztu Polski	40
Interaktywny pokaz dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 2 w Bratkowicach	41
Akceptacji i tolerancji uczymy od małego	42
Zobacz, jak wygląda świat... – działania dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Bratkowicach	44
Piknik Rodzinny w Szkole Podstawowej nr 1 w Bratkowicach	46
Paulina Nowak – mistrzyni w biegach przełajowych	48
Pomagajmy młodemu pokoleniu zwłaszcza w naszych rodzinach	48
Ziołami na ty – skrzyp polny (<i>Equisetum arvense</i>)	50
Weselne inspiracje	51
Targowisko „Mój Rynek” z nową wiatą handlową	52
Czy można wjechać autem do lasu oraz jakie znaczenie dla leśników mają drogi leśne	52
Bezpieczne wakacje	54
Informacje z Powiatu	55
Soleckie wieści. Wiosna 2023 r.	56
Awans jest nasz!	57
Z życia Akademii Piłkarskiej Bratek Bratkowice	57
Fox Boxing Club	58
Rok działalności siłowni Fox Gym w Bratkowicach	59
Lekkoatletyka to „królowa sportu”, bez której żadna inna dyscyplina by nie istniała	60
Nowinki ubezpieczeniowe	61
Aktywizacja osób niepełnosprawnych	62
Sezon grillowy w pełni!	63
Przepisy Wiosna/Lato 2023	64

ZIEMIA
Bratkowicka

CZASOPISMO SPOŁECZNO-KULTURALNE

„ZIEMIA BRATKOWICKA”

WYDAWCA: Towarzystwo Miłośników Ziemi Bratkowickiej, Samorząd Gminy Świlcza, Gminne Centrum Kultury Sportu i Rekreacji.

REDAGUJE ZESPÓŁ.

e-mail: tmzb.bratkowice@onet.eu

OPRAC. GRAF.: Dorota Wadiak

DRUK: Nasza Drukarnia, Justyna Adamiec, tel. 506 792 965.

Za treść i formę ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Nie zwraca materiałów niezamówionych i zastrzega sobie prawo segregowania nadesłanych materiałów, dokonywania skrótów i poprawek. Redakcja przypomina o właściwym wykorzystywaniu danych osobowych wg przepisów RODO (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej 2016/679 z dn. 27 kwietnia 2016 r.).

Zarejestrowano w Sądzie Okręgowym w Rzeszowie
Wydział Cywilny. Sygn. akt I Ns Rej. Pr. 9/07.

Pożegnanie Pani Janiny Gawęł – Dyrektora NSP w Bratkowicach

Nie umiera ten, kto trwa w pamięci żywych...

ks. Jan Twardowski

Z ogromnym bólem, 23 marca 2023 r. w kościele pw. św. Jana Chrzciciela w Bratkowicach, pożegnaliśmy Panią Janinę Gawęł – wieloletnią dyrektorkę NSP w Bratkowicach. Naszą serdeczną przyjaciółką, koleżankę, wspaniałą nauczycielkę o wielkim sercu, wychowawcą wielu pokoleń młodzieży...

Śmierć Pani Dyrektorki, 21 marca, była dla nas ogromnym zaskoczeniem. Jak zwykle przyszła nie w porę, zbyt wcześnie, nagle i niespodziewanie.

Pani Dyrektorka przyszła na świat 22.12.1954 r. w Bratkowicach. Jej dzieciństwo było wypełnione nauką i pracą w gospodarstwie rodziców. Już jako dziecko poznała trudy życia, które wynikały z powojennej rzeczywistości na wsi.

W pewnym momencie zapragnęła rzeczy, na tamte czasy, trudnej – postanowiła zostać nauczycielem. Rozpoczęła naukę w Wyższej Szkole Pedagogicznej na wydziale Matematyki i Fizyki. Po tym czasie zaczęła uczyć w szkole. W poszukiwaniu pracy trafiła w 1977 do Szkoły Podstawowej w Szkodnej. Tam, jak pani Stanisława Bozowska, tytułowa bohaterka znana z noweli *Śilaczka*, rozpoczęła pracę w maleńkiej, wiejskiej szkółce.

Od 1983 związała się na stałe ze swoją rodzinną miejscowością, pracując jako nauczycielka matematyki w Szkole Podstawowej nr 3, gdzie w 1997 r. została jej dyrektorem. Podjęła studia podyplomowe z Zarządzania Oświatą na Politechnice Rzeszowskiej, aby jak najlepiej służyć szkole, która nosi zaszczytne imię Żołnierzy Armii Krajowej. Pani Dyrektorka przez cały czas dbała, żeby w placówce podejmowano działania mające na celu krzewienie patriotyzmu, wiedzy o Armii Krajowej i jej bohaterach. Jej uczniowie brali udział w rajdach szlakami Żołnierzy AK, konkursach wiedzy o AK, licznych uroczystościach. Efekty tej pracy zostały docenione – 11 czerwca 2007 roku szkoła, decyzją Kierownika Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, uhonorowana została Medalem „Pro Memoria” za wybitne zasługi w utrwalaniu pamięci o ludziach i czynach w walce o niepodległość Polski podczas II wojny światowej i po jej zakończeniu.

Druga dekada XXI wieku okazała się bardzo trudna dla naszej placówki. Malejąca liczba dzieci sprawiła, iż pojawiło się widmo zamknięcia szkoły. Dzięki determinacji Pani Dyrektor, jej odwadze i poświęceniu w 2013 r. powstała Niepubliczna Szkoła Podstawowa, która w tym roku obchodzi 10-lecie swojego istnienia. Po zmianie nazwy dalej pozostała dyrektorem szkoły, z którą tak długo była związana. Pełniła tę funkcję przez 26 lat. To dzięki niej nasza placówka istnieje. Temu miejscu poświęciła swoje serce, czas i całą siebie. W samej oświacie przepracowała 46 lat. Była przez wszystkie lata wzorem ogromnej pracowitości. Wychowała pokolenia wspaniałych ludzi, którzy ciepło i serdecznie ją wspominają. Kochała naszą małą Ojczyznę – Bratkowice i tej miłości uczyła innych.

Pani Dyrektor, mimo przejścia na emeryturę nie zwalniała tempa. Stale dbała o rozwój, zabiegała o sprawy drobne i ważne. Stwarzała uczniom możliwości wszechstronnego rozwoju. Zawsze angażowała się w problemy swoich wychowanków, nauczycieli i pracowników.

Jesienią 2021 r. w plebiscycie „Szkoła Roku 2021” zorganizowanym przez gazetę *Nowiny* nasza szkoła zajęła I miejsce. Oprócz tego placówka za rok szkolny 2021/22 otrzymała bon sportowy za zajęcie III

miejsca w Gminnym Systemie Współzawodnictwa Sportowego Dzieci i Młodzieży.

Żyła pięknie, skromnie, w przyjaźni ze wszystkimi. Dobro dziecka było dla niej najważniejsze.

Mało kto wie, że Pani Dyrektor była „człowiekiem renesansu” – świetnie uczyła matematyki, a oprócz tego malowała obrazy i pisała wiersze. Lubiła teatr, kino, dobrą muzykę i literaturę. Interesowała się sportem. Cechowała ją ogromna wrażliwość na piękno, dobro i prawdę.

Pani Dyrektor, obiecujemy, że dołożymy wszelkich starań, aby kontynuować dobre tradycje naszej szkoły, *by dzieło, które podjęłaś mogło dojrzewać*. Będzie Pani obecna w naszej pamięci i wspomnieniach.

Dziękujemy za owocną służbę dla dobra wspólnego, którą Pani podjęła i pełniła przez tyle lat. Jesteśmy wdzięczni za wspólne chwile, przekazaną wiedzę, uśmiech i dobre słowo. Swoim charakterem, postawą życiową, pogodą ducha, otwartością i życzliwością wobec drugiego człowieka pokazywała nam Pani, co jest w życiu ważne i istotne. Pozostanie Pani na zawsze w naszych sercach jako człowiek wielkiej dobroci, pomocnie wyciągniętej dłoni, której wielokrotnie doświadczyliśmy...

Droga Pani Dyrektor – spoczywaj w pokoju!

Faustyna Ząbczyk-Olchowy
ks. Rafał Majerski

BOCIANY

Na wysokim słupie
bocianie podrostki
wystawiają łebki z gniazda.
Kontemplują urok swej rodzinnej wioski.

My mamy wakacje,
no a dla bociana
wkrótce zacznie się nauka-
trudnego latania.

Miesiąc szybko minie
I bociani sejmik będzie obradował –
Czy adept latanie
dobrze opanował.

Umiejętność trudna,
który nie podoła
musi w zoo lub w kurniku
tutaj przetrzymać.

Stąd się mówi w szkole czasem
o kimś, że zimował będzie,
jak powtarzać musi
jeszcze raz tę samą klasę.

(lipiec 2016)

LIPIEC

Żar się leje z nieba
choć wczesna godzina.
Przyschły trawy, wędzną kwiaty,
Szerwieniła jarzębina.

To upalny lipiec
wziął świat we władanie.
Pożłocił pszenice i posrebrzył żyta.
Daje znać, że już pora
Zaćnąć...
zbóż zbieranie.

(2017)

CZERWIEC

Czerwiec pachnie...!
 Odurzająco jaśminami,
 słodko akacjami i lipami,
 delikatnie jak perfumy,
 albo pączki... różami.
 To róże białe, żółte, kremowe,
 różowe, czerwone, purpurowe
 opanowały ogrody, skwery, parki.
 Przycupnęły w ogrodach jak kopki kolorowe
 albo czule oplatają pergole i parkany.
 W miejskich parkach i na rabatach
 tworzą barwne szpalery i dywany.
 I widziałam olbrzymi krzew róży
 tuż przy drodze rosnący –
 cały w czerwonych kwiatach.
 Przypominał...
 spod góry Synaj – krzak gorejący.

Wiersze autorstwa Janiny Gawel

„Spieszmy się kochać ludzi, tak szybko odchodzą”

Świętej pamięci droga Janino, tak niespodziewanie i zbyt szybko odeszłaś od nas. Nam, Twoim przyjaciółom, koleżankom, kolegom z Towarzystwa Miłośników Ziemi Bratkowickiej trudno jest pogodzić się z myślą, że nigdy nie będziemy mogli zadzwonić do Ciebie z prośbą, o napisanie artykułu do naszej gazety. Że nie będziemy się mogli spotkać, poprosić Cię o radę, przedyskutować wiele ważnych spraw dla naszego stowarzyszenia i miejscowości. Dziękujemy Ci za Twoją wieloletnią działalność i współpracę, za Twoją dobroć i życzliwość.

Nie mieszkałaś na stałe w swojej rodzinnej miejscowości od kilkudziesięciu lat, ale Twoje Bratkowice były Ci tak bliskie sercu. Były Ci tak bliskie, bo tu mieszka Twoja rodzina i wiele pokoleń Twoich wychowanków.

Mieszkańcy Bratkowic dziękują Ci za wychowanie ich dzieci w duchu miłości do Boga i Ojczyzny.

Droga śp. Janino dziękujemy Ci za wieloletnie zarządzanie Szkołą Publiczną nr 3. Za utworzenie z rodzicami Szkoły Niepublicznej i wieloletnie kierowanie tą szkołą.

Dziękujemy Ci za wszelkie dobro jakie uczyniłaś dla bratkowickiej społeczności.

Spoczywaj w pokoju, niech Ci ziemia lekką będzie.

Pamięć o Twoich uczynkach pozostanie na zawsze w naszej pamięci.

Siostram, bratu i najbliższej rodzinie składam najszczerze kondolencje w imieniu TMZB i mieszkańców Bratkowic.

Tadeusz Bednarz, TMZB

Wspomnienie o śp. Tadeuszu Rogala

11 maja 2023 r. zmarł wieloletni sołtys Bratkowic Tadeusz Rogala. Przeżył 92 lata. Był kochającym mężem Heleny, ojcem Bogusławy, Grzegorza, Piotra, Bożeny, Barbary, Anny i Katarzyny, dziadkiem 19 wnucząt pradiadkiem, 8 prawnucząt, wspaniałym przyjacielem i druhem strażakiem. Msza Święta pogrzebowa odbyła się w asyście strażaków z OSP Bratkowice 13 maja o godz. 15.00 jak pokreślił kaznodzieja w godzinie miłosierdzia. Mszy przewodniczył ks. Proboszcz Józef Książek, koncelebrował ks. Józef Sondej z Sandomierza, ks. Krzysztof Golas – wikariusz z Katedry rzeszowskiej oraz ks. Rafał Majerski – miejscowy wikariusz, który wygłosił homilię. Powiedział on między innymi: „Stajemy z ufnością wobec trumny Tego, który żył dla innych, całe swoje życie innym poświęcał. A nade wszystko stajemy wokół trumny Człowieka, który był wiernym synem kościoła katolickiego, człowiekiem z którego ust, tak często wydostawała się ta modlitwa „Jezu Tobie ufam”, a także modlitwa różańcowa, która dawała mu siły w wielu momentach Jego życia. I dał Mu Pan Bóg tę wielką łaskę, że słowa tej modlitwy i godzina miłosierdzia stała się dla Niego ostatnim akordem życia ziemskiego i chwilą ziemskiej pielgrzymki. Dlatego dzisiaj stajemy tu wokół trumny i chcemy Mu towarzyszyć na tej ostatniej drodze. Kochani dla wielu z nas, zwłaszcza dla żony i najbliższej rodziny ten moment i ta chwila jest trudna, a czasem

bardzo trudna. Bo jeszcze w uszach naszych brzmi Jego zdecydowany, stanowczy głos, bo jeszcze tak niedawno, na naszych oczach stał pośród nas, na naszych oczach stoi Jego potężna sylwetka, bo jeszcze tak niedawno mogliśmy razem cieszyć się obecnością, swoim życiem ziemskim i mogliśmy razem rozmawiać i snuć plany na przyszłość. Ale przyszedł moment, że za wolą Pana Boga Jego pielgrzymka ziemska zakończyła się. Dlatego dziś patrzymy na tę trumnę, patrzymy z ogromnym żalem, z ogromnym bólem i tęsknotą. Ale tak to ma być, bo przecież jesteśmy ludźmi i nie sposób inaczej podchodzić do tak trudnego momentu pożegnania. Tak to ma być, bo cierpienie będzie nam towarzyszyć i smutek i żal. Ale przez to cierpienie, przewija się wezwanie Jezusa, to modlitewne wezwanie, które jest naszą myślą przewodnią Jezu ufam Tobie. Tobie Jezu zaufałem na wieki, choćby świat zwątpił. I to właśnie dlatego dzisiaj tu przychodzimy, przychodzimy do Kościoła, przychodzimy do Chrystusowej świątyni, by zatrzymać się na tą przedostatnią stację ludzkiego pielgrzymowania. To właśnie tu przychodzimy dzisiaj, by zatrzymać się jeszcze raz przy śp. Tadeuszu, by popatrzeć na to wszystko, co pozostawił i towarzyszyć Mu i powierzyć Go dobremu i miłosiernemu Bogu, bo komuż mamy Go powierzać? Dlatego moi kochani

chcemy w tej świątyni z ufnością modlić się i wołać do Pana Boga, Boże w Tobie mamy nadzieję”. Kaznodzieja kończąc homilię, powiedział: „**Niech więc ten wielki dar miłości do ojczyzny i do tej ziemi, bratkowickiej ziemi, będzie tym wielkim darem, który składamy na ołtarzu**”. W końcu niech mi jeszcze będzie wolno, złożyć na ołtarzu dar Jego cierpienia. Ten krzyż, który przyszło mu dźwigać za wolą Pana Boga. Ten dar cierpienia, który niósł na swoich plecach. Niechże i on będzie tym krzyżem, który dziś Jezusowi na ołtarzu złożymy. Ktoś tak kiedyś powiedział, że kogo Bóg kocha, temu krzyża nie żałuje. Bardzo Bóg Go ukochał. Polecamy Go także Matce Bożej, która dokładnie 106 lat objawiła się w Fatimie. Myślę, że nie przypadkowo ten który tak bardzo Matkę Bożą ukochał, który tak często przez ostatnie 10 lat różaniec odmawiał w naszym kościele, jest teraz przez Maryję prowadzony do Jezusa. Dlatego dziś prosimy Cię dobry Jezu przyjmij Go do swojego królestwa. Daj Mu wieczną radość, a my wszyscy z ufnością wołamy Jezu ufam Tobie, od najmłodszych lat, Jezu ufam Tobie, choćby zwątpił świat. Amen.” Po Komunii głos zabrał jeszcze ks. Proboszcz a po nim ks. Józef Sondej, następnie kondukt pogrzebowy ruszył z miejscowej świątyni w kierunku cmentarza, na którym spoczęło ciało śp. Tadeusza.

Wieczne odpoczywanie racz mu dać Panie...

Ks. Rafał Majerski

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych – Rzeszów, 1 marca 2023 r.

1 marca 2023 r. obchodzimy Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych. Został uchwalony przez Parlament i jest obchodzony od 2011 roku. Święto jest hołdem składanym żołnierzom antykomunistycznego podziemia niepodległościowego, którzy po zakończeniu II wojny światowej nie złożyli broni, ale walczyli o wolną Polskę.

Tak jak w ubiegłym roku Towarzystwo Miłośników Ziemi Bratkowickiej na zaproszenie dyrektora Rzeszowskiego oddziału IPN, Pana dr hab. Dariusza

Iwaneczki wzięło udział w obchodach tego święta w Rzeszowie.

Rzeszowskie obchody rozpoczęły się Mszą Świętą w Kościele Farnym pw. św. Wojciecha i Stanisława pod przewodnictwem ks. bp. Jana Wątroby, ordynariusza diecezji rzeszowskiej. Następnie uczestnicy zgromadzili się pod Pomnikiem Pamięci Żołnierzy Wyklętych – przed popiersiami płk. Łukasza Cieplińskiego i jego sześciu współtowarzyszy: Adama Lazarowicza, Mieczysława Kawalca, Józefa Batorego, Franciszka

Zaszumiłaś, Polsko,
biało-czerwonymi skrzydłami
Dumnym orłem zawisłaś tam,
hen, pod obłokami,
Pieśń żołnierska,
co czyn Twych bohaterów sławi,
Odbiła się echem od morza
aż do Tater grani.

Co za siła jest w Tobie,
Polsko, Ojczyzno moja,
że wciąż uparcie i dumnie
powstajesz z swych kolan
Niejedną bolesną i krwawą
naznaczona blizną,
Gwiazdzystym diamentem w popiołach
jaśniejesz, Ojczyzno

Tyłu mocarzy zdradziecko
pognębić Cię chciało
Naród zniemczyć, zbolszewić,
lecz się nie udało.
Rozrywali Cię w strzepy, bili,
strzelali w tył głowy
Matka Boska Katyńska
zna dobrze tę straszną opowieść...

Bóg, Honor ,Ojczyzna
– te słowa święte, sprawę świętą
W sercu wyryte miała Armia,
nazwana Wyklętą.
Tej świętości w kolebce uczyli
ich ojcowie,
Z matki mlekiem wyskali pacierz
w polskiej mowie.

Że trwali mężnie do końca
na straży wolności
Wybito im zęby, bandytami nazwano,
połamano kości
Wrzucono do dołów z wapnem,
przysypano śmieciami,
Opluto, skazano na hańbę
i wieczną niepamięć.

Dzisiaj, po latach,
prawda spod ziemi wyziera
Układa się w strofy pieśni
o wielkich bohaterach
O Roju, Pileckim, Ince, Fieldorfie,
Łupaszce...
Że zachowali się jak trzeba
– w naszych sercach – na zawsze...

I niech Polska wciąż szumi
biało-czerwonymi skrzydłami,
Biały orzeł niech dumnie szybuje
hen, pod obłokami.
Pieśń żołnierska,
co czyn naszych Bohaterów sławi,
Niech odbija się echem
od morza aż do Tater grani...

Krystyna Śliwińska

Błażeja, Karola Chmiela oraz Józefa Rzepki. Przed wizerunkami osób, które zginęły od strzałów w tył głowy wymierzonych – 72 lat temu – 1 marca 1951 r. w mokotowskim więzieniu.

To wtedy zamordowani zostali jeden po drugim – w krótkich odstępach czasu – ludzie tworzący ostatnie kierownictwo konspiracji kontynuującej od 1945 r. dzieło zapoczątkowane przez Armię Krajową, prezesa IV Zarządu WiN oraz prezesa obszarów.

Tamtego wieczoru odeszli Ci, którzy – podobnie jak setki innych żołnierzy – nie złożyli broni po zakończeniu II wojny światowej, lecz sprzeciwiając się narzuconej sile władzy, walczyli dalej.

Pamięć żołnierzy polskiego podziemia niepodległościowego uczczono apelem, salwą honorową, złożeniem kwiatów oraz odegraniem pieśni reprezentacyjnej Wojska Polskiego.

W obchodach wzięli udział członkowie rodzin zamordowanych 1 marca 1951 r. w mokotowskim więzieniu Żołnierzy Niezłomnych, podkarpaccy parlamentarzyści, dr hab. Dariusz Iwaneczko, dyrektor Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Rzeszowie wraz z pracownikami, przedstawiciele władz samorządowych, służb mundurowych, kombatancki, członkowie Klubu Historycznego im. płk. Łukasza Cieplińskiego, który działa przy rzeszowskim IPN, mieszkańcy miasta, uczniowie i przedszkolaki w rzeszowskich placówkach oświatowych.

Nasza delegacja złożyła wiązanek biało-czerwoną pod popiersiem nasze-

Fot. Andrzej Bednarz

go rodaka majora Józefa Rzepki ps. Znicz.

Po uroczystościach w Rzeszowie, wróciliśmy do Bratkowic gdzie udaliśmy się na symboliczne groby poległych, które są w naszej miejscowości. Tam został oddany im hołd oraz zapalono biało-czerwone znicze.

Opracowała
Katarzyna Wdowik
Prezes TMZB

Wielkanoc w Kościele

Święta wielkanocne to największa uroczystość w roku liturgicznym. Chrześcijanie nie mają ważniejszego święta niż Niedziela Zmartwychwstania Pańskiego. Powszechnie wiadomo, że Wielkanoc w roku kościelnym należy do świąt ruchomych. Wynika to z faktu, że datę tego święta, a tym początek rozpoczęcia Wielkiego Postu (czterdzieści dni przed Wielkanocą) ustalono według kalendarza księżycowego, który w tradycji żydowskiej wyznaczał dzień Paschy. Na Soborze Nicejskim I w 325 r. postanowiono, że Wielkanoc będzie obchodzona w pierwszą niedzielę po pierwszej pełni Księżyca i wiosennym zrównaniu dnia z nocą. W rezultacie tych ustaleń Wielkanoc może przypadać w jedną z niedziel pomiędzy 22 marca a 25 kwietnia.

Nadejście Świąt Zmartwychwstania Pańskiego poprzedza okres Wielkiego Postu, który rozpoczyna się w Środę Popielcową. Czytanie biblijne w tym dniu przypomina nam o konieczności modlitwy, postu i jałmużny. Kapłani czynią popiołem znak krzyża na głowach wiernych, co ma wyrażać potrzebę powszechnego nawracania się i gotowości do wkroczenia w okres pokuty. Czterdziestodniowy Wielki Post opiera się na symbolice biblijnej, związanej z liczbą czterdzieści.

W okresie potopu deszcze padał przez czterdzieści dni i nocy, Żydzi wędrowali przez pustynię czterdzieści lat, nim dotarli do Ziemi obiecanej, zaś Jezus spędził czterdzieści dni na pustyni, przygotowując się do głoszenia Słowa Bożego.

Najbardziej uroczystym okresem w Wielkim Poście jest Wielki Tydzień. Rozpoczyna go Niedziela Męki Pańskiej, zwana również Niedzielą Palmową, ponieważ na początku Mszy świeci się palmy, a Ewangelia przypomina o triumfalnym wkroczeniu Jezusa do Jerozolimy. Najważniejszym elementem czytań biblijnych jest w tym dniu opis Męki Pańskiej z ewangelii: Mateusza, Marka i Łukasza. Kulminacją Wielkiego Tygodnia są trzy najbardziej święte dni – Triduum Paschalne (Wielki Czwartek, Wielki Piątek, Wielka Sobota).

Triduum rozpoczyna się w Wielki Czwartek Mszą Wieczerzy Pańskiej, przypominającą ustanowienie Najświętszego Sakramentu. W czasie nabożeństwa wielkopiątkowego odbywa się jedynie czytanie Męki Pańskiej z Ewangelii św. Jana oraz adoracja krzyża, będącego symbolem zarówno śmierci, jak i zmartwychwstania.

Wigilia Paschalna, przypadająca w Wielką Sobotę, stanowi największą uroczystość w całym roku kościelnym. Jest to czas modlitewnego czuwania, śpiewów i czytania Pisma Świętego. Uroczystość odbywa się po zapadnięciu zmroku i jest rozpoczynana Liturgią Światła. Rozpalane jest ognisko, od

Strażaków OSP i poświęca pokarmy. W pierwszych wiekach chrześcijaństwa Niedzielę Wielkanocną poprzedzało całonocne czwanie. Z biegiem czasu okres czuwania aż do wczesnego ranka Wielkiej Soboty. W ten sposób w południe tego dnia następował koniec Wigilii Paschalnej, a jednocześnie koniec czterdziestodniowego Wielkiego Postu.

W 1951 r. papież Pius XII, chcąc zwiększyć uczestnictwo wiernych w tej uroczystej liturgii, przeniósł poranne nabożeństwo na godziny wieczorne, natomiast Sobór Watykański II wprowadził dwa nabożeństwa kończące Triduum Paschalne (msze rezurekcyjne): w Wielką Sobotę wieczorem i w dzień Wielkanocny o świcie.

Wielka Niedziela to dzień kończący Triduum Paschalne. Jest dniem, który według tradycji chrześcijańskiej stanowi pamiątkę zmartwychwstania Jezusa Chrystusa. Wczesnym rankiem w kościołach odbywają się uroczyste rezurekcje. Rozpoczynają się one przy Grobie Pańskim. Następnie do świątyni zmierza procesja, w której ksiądz niesie Najświętszy Sakrament. Msza święta rozpoczyna się od radosnych okrzyków „Alleluja!”. Najbardziej oczekiwany moment, przez cały Wielki Post, to uroczyste śniadanie wielkanocne. Po powrocie z kościoła, rodziny zasiadają wspólnie przy stole i dzielą się poświęconym uprzednio jajkiem, składając sobie serdeczne życzenia. Wielka Niedziela jest dniem powszechnej radości w Kościele chrześcijańskim, najważniejszym dniem roku dla wierzących w Chrystusa. Ludzie spotykają się w rodzinnym gronie i wspólnie celebrują zmartwychwstanie Pana.

Oprac. Ks. Tadeusz Kawalec

Fot. Andrzej Bednarz

którego zapalny jest paschał (wielka ozdobna świeca), a następnie zapalane są świece przyniesione przez wiernych. Wielka Sobota uchodziła dawniej już za świąteczny dzień. Wszelkie prace starano się wykonać do południa. Kulminacyjnym momentem dnia było święcenie pokarmów, a później uczestnictwo w wieczornej Mszy Świętej. Na wsiach starano się, aby święcenie było jak najbardziej bogate. Na Święta Wielkiej Nocy nie mogło zabraknąć jajek, szynki, kielbasy, chleba i babki. Warto przy tym dodać, że święcenie większej pokarmów wynikało także z tego, iż ksiądz na święcenie przybywał do różnych, wybranych wcześniej domów, taki zwyczaj również zachował się i w naszej Parafii w Bratkowicach.

Do dzisiaj, żywy jest zwyczaj święcenia pokarmów w różnych częściach naszej miejscowości. To tam mieszkańcy danego rejonu zanoszą swoje święconki, gdzie przybywa kapłan w asyście

Warsztaty wielkanocne

Warsztaty wielkanocne dają niepowtarzalną możliwość twórczego przygotowania się do świąt Wielkiej Nocy i stworzenia dekoracji idealnej na wielkanocny stół.

Warsztaty zmuszają uczestników do artystycznego spojrzenia na świat, przez co rozwijają zdolności plastyczne i manualne. Warsztaty wielkanocne to także znakomita okazja nie tylko, aby wyjść z domu, ale również zawiązać nowe przyjaźnie, wymienić się przepisami czy po prostu pogadać.

Wielkanoc jest okresem przepelnionym radością i od zawsze kojarzy nam się z głęboką tradycją i wzniosłą atmosferą. Wraz z nią wita nas wiosna, słońce spędza z nami coraz więcej chwil. Warsztaty Wielkanocne to właśnie świetna okazja do rozwinięcia artystycznych skrzydeł i możliwość nabycia nowych umiejętności. Dlatego w piątkowe popołudnie 24 marca Towarzystwo Miłośników Ziemi Bratkowickiej oraz Biblioteka Publiczna w Bratkowicach zorganizowały właśnie takie warsztaty.

Panie wykonały stroiki wielkanocne. Do pracy posłużyły: styropianowe jajka, spękacz, plastry drzewna, mech florystyczny oraz różne inne materiały przyniesione przez uczestniczki warsztatów. Jak zwykle był ten sam materiał, ale każdy stroik był inny.

Warsztaty poprowadziła Pani Wanda Dziedzic nasza lokalna artystka oraz Panie z Biblioteki Publicznej w Bratkowicach, Pani Sabina Wójcik i Karolina Kwas. Jestem pewna, że jeszcze nie raz spotkamy się na takich warsztatach artystycznych. Wszystkim Paniom uczestniczącym, dziękujemy za udział.

Zarząd TMZB

„Podczas każdego tańca, któremu oddajemy się z radością, umysł traci swoją zdolność kontroli, a ciałem zaczyna kierować serce”
Leonard Cohen

Z życia Koła Gospodyń Wiejskich w Bratkowicach

Jarmark Wielkanocny

W dniu 26 marca 2023 roku w Mrowli odbył się II Jarmark Wielkanocny zorganizowany przez Gminne Centrum Kultury Sportu i Rekreacji w Świlczy z siedzibą w Trzcieńcu. Był to wyjątkowy Jarmark, który zgromadził wiele pań z Kół Gospodyń Wiejskich z naszej gminy. Na stoiskach dostępne do kupienia były m.in.: pisanki, baranki i zające, koszyki wielkanocne, wielkanocne produkty spożywcze, świąteczne dekoracje i ozdoby, wyroby regionalne, domowe rękodziełnictwo, palmy oraz stroiki na stół wielkanocny. Kupujący i odwiedzający stoiska znaleźli wszystko w jednym miejscu, co potrzebne jest do zorganizowania Świąt Wielkanocnych. Nasze koło również miało swoje stoisko, gdzie panowała miła atmosfera stworzona przez panie biorące udział w Jarmarku.

Niedziela Palmowa

Obchody związane z Niedzielą Palmową mają długą tradycję. Zielone gałązki, które symbolizowały radość i odnawiające się życie, zawsze stanowiły ważny składnik palm wielkanocnych. W tradycji ludowej poświęcone palmy miały szczególne znaczenie. Wiosną wierzbowe gałązki pokrywają się srebrzystoszarymi „baziami”. W wielu gospodarstwach, po powrocie z procesji, dawano krowom do zjedzenia po jednej bazi urwanej z palmy. Miało to chronić je od chorób, a właścicielom zapewnić dostatek mleka. Małe urwistki wkładano do gniazd drobiu, czasem też do pszczelego ula. Na południu Polski z palm wielkanocnych robiono kropidła do poświęcenia pola, a w Wielki Poniedziałek wbijano w ziemię uprząną małe krzyżyki z palmy w intencji dobrych plonów i dla ochrony przed różnymi klęskami. Poświęcone palemki przechowywano w domach przez cały rok. Niektórzy gospodarze, dla zdrowia, spożywali jedną bazię, a także nakazywali to samo uczynić dzieciom. Koło Gospodyń Wiejskich w Bratkowicach również przygotowało Palmę Wielkanocną, którą uroczyście w pięknym pochodzie, wniósł do kościoła w niedzielę palmową sołtys Bratkowic Pan Ryszard Franczyk w towarzystwie pań z naszego koła.

Koło Gospodyń Wiejskich

Witaj majowa jutrzeńko, czyli trzeciomajowe uroczystości

Mieszkańcy Bratkowic uroczystie obchodzili (3 maja) 232 rocznicę uchwalenia Konstytucji trzeciego maja. W tym dniu przypada również święto Najświętszej Marii Panny Królowej Polski.

Uroczysta msza święta koncelebrowana w intencji Ojczyzny odprawiona została 3 maja o godz. 11.00 w kościele św. Jana Chrzciciela w Bratkowicach. Koncelebrze przewodniczył ks. Proboszcz Józef Książek wraz ks. Edwardem Kwoką emerytowanym księdzem z Bratkowic.

W swojej homilii ks. Proboszcz przypomniał, że nakaz miłowania Ojczyzny wynika wprost z czwartego przykazania Bożego: „Czcij ojca swego i matkę swoją”. We Mszy Świętej uczestniczył Poczёт Sztandarowy Ochotniczej Straży Pożarnej w asyście dh Marek Rządeczka, dh Stanisław Przywara oraz dh Jakub Majka.

Po mszy św. księża, poczёт sztandarowy i wierni przeszli pod pomnik obok Domu Strażaka. Po odśpiewaniu przez zebranych i Pana Organistę Wojciech Pazdana hymn Polski „Jeszcze Polska nie zginęła...” ksiądz Proboszcz odmówił modlitwę południową Anioł Pański za poległych w obronie Ojczyzny.

Następnie rozpoczęła się uroczystość składania pod pomnikiem kwiatów i zapalania zniczy. Delegacje były reprezentowane przez osoby: OSP Bratkowice – dh Krzysztof Plizga, dh Piotr Jucha, dh Grzegorz Pięta. Towarzystwo Miłośników Ziemi Bratkowickiej – Katarzyna Wdowik – prezes, Zdzisława Lesiak – skarbnik. Rada Sołecka Wioletta Bajek, Tadeusz Bednarz. Radni Gminy Świlcza – Mieczysław Leja, Andrzej Kozdęba.

Andrzej Bednarz

Fot. Andrzej Bednarz

Uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa

W czwartek po niedzieli Trójcy Przenajświętszej Kościół obchodzi uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa, nazywaną tradycyjnie **Bożym Ciałem**. Godne uwagi jest to, że najstarsza nazwa tej uroczystości brzmiała „festum Eucharistiae” – „święto Eucharystii”. Boże Ciało stwarza wspaniałą okazję do rozważania tajemnicy Eucharystii, jest okazją do zamanifestowania naszej wiary wobec Najświętszego Sakramentu. Jest to sakrament miłosierdzia, znak jedności, węzeł miłości, uczta paschalna, w której pożywamy Chrystusa, w której dusza napełnia się łaską i otrzymuje za datkę przyszłej chwały.

Święto Bożego Ciała powstało w XIII wieku pod wpływem nowych nurtów pobożności eucharystycznej, koncentrującej się nie na przyjmowaniu Komunii św., lecz na czci rzeczywistej obecności Chrystusa w znaku chleba i wina. Była to reakcja na herezję Berengariusza z Tours w XI wieku. Twierdził on, że przemiana chleba i wina w Ciał

i Krew Chrystusa jest niemożliwa, ponieważ uwielbione Ciał Chrystusa znajduje się w niebie, a więc nie może równocześnie przebywać na ziemi, i to w wielu miejscach.

W Polsce święto Bożego Ciała zaprowadził biskup krakowski Nanker w 1320 r. Na początku XV wieku Boże Ciał w większości polskich diecezji było zaliczane do głównych świąt roku kościelnego. Procesja eucharystyczna do czterech ołtarzy zbudowanych na trasie powstała nieco później niż samo święto. Pierwsze wzmianki o jej istnieniu pochodzą z Niemiec, z Kolonii – XIV wiek.

Jaki jest cel procesji Bożego Ciała? W procesjach, w czasie których celebrowano niesie Najświętszą Eucharystię poza kościół wśród uroczystych obrzędów i śpiewów, lud chrześcijański składa publiczne świadectwo swej wiary i pobożności wobec Najświętszego Sakramentu. A zatem już od kilku wieków wychodzą chrześcijanie w święto Bożego Ciała na ulice, pla-

ce miast i wiejskie drogi, które w tym dniu zamieniają się we wspaniałą świątynię dla Boga Żywego. Trudno oprzeć się urokowi tych zbiorowych manifestacji wiary w Boga ukrytego w Hostii Świętej. Ulice i domy przystrojone, świeża wiosenna zieleń, mnóstwo kwiatów. Ołtarze, świece, sztandary, feretrony, obrazy, dzieci pierwszokomunijne w białych sukienkach, dziewczynki sygnalizujące kwiaty, chłopcy dzwoniący dzwonkami. W centrum tego podniosłego świętowania jest **On, Chrystus** – ukryty w małym kawałku chleba: Słońce wszechświata, Początek i Koniec wszystkiego, Droga ludzkiego pielgrzymowania przez doczesność do wieczności.

Uroczysty charakter święta Bożego Ciała nie może nigdy przysłonić nam zasadniczej prawdy, że najpiękniejszą i najgodniejszą monstrancją dla Chrystusa jest żywe serce człowieka, a najwspanialszą procesją jest „procesja serca”, która kończy się spotkaniem z Nim w Komunii Świętej.

Ks. Rafał Majerski

Ukraina w obliczu wojny

Drodzy Rodacy Bratkowic,

Pragnę gorąco podziękować członkom Ziemi Bratkowickiej i mieszkańcom Bratkowic za dary przekazane na Ukrainę, za żywność, zabawki, leki i indywidualne ofiary pieniężne. Modłę się, by Pan Bóg, który widzi każdy dar serca, hojnie wynagrodził każdego darczyńcę.

Potrzeby na Ukrainie są bardzo duże, a my staramy się przychodzić z pomocą tym, których Pan Bóg stawia na naszej drodze.

W tym roku miałam możliwość spędzenia kilku dni w Zaporozżu – w mieście położonym najbliżej obszaru działań wojennych. Województwo zaporozkie zostało w 80 procentach okupowane przez Rosjan, a samo miasto jest bardzo często atakowane nie tylko przez rakiety, ale także przez ogień artyleryjski. Niedaleko naszego kościoła widziałam 2 bloki, które zostały zniszczone przez rakiety. Jadąc tam byłam świadoma zagrożenia, ale tak naprawdę na Ukrainie nie ma bezpiecznego miejsca. Pojechałam do Zaporozża, aby przeprowadzić kilka spotkań biblijnych z ludź-

mi. Moim pragnieniem było również spotkanie z s. Natalją, która od początku wojny służy w wojsku jako sanitariuszka. Podczas pobytu tam spotkałam wielu ludzi w kościele, w szpitalu i w pobliżu frontu. Niektóre z opowiadanych historii były dość trudne, ale jednocześnie wiele osób świadczyło o cudach, jakich Pan Bóg dokonał w ich życiu podczas wojny. Wracając do Kijowa, dziękowałam Panu za to umacnia-

jące doświadczenie. Myślałam o tym, że małe problemy w moim codziennym życiu są niczym w porównaniu z problemami wielu Ukraińców, którzy zostali zmuszeni do opuszczenia swoich domów, stracili swoich bliskich, doświadczyli niewoli albo regularnie słuchają huku wystrzałów. Najbardziej wzmocniło mnie świadectwo ludzi, którzy doświadczyli różnego rodzaju cierpień, a jednocześnie zachowali oczy wiary i potrafili dostrzegać w swoim życiu bliskość Pana Boga. Nawet ranny żołnierz w szpitalu świadczył, że pozostał

przy życiu dzięki Bożej interwencji. Podczas spotkania z innymi żołnierzami miałam ze sobą mały modlitewnik, który chciałam ofiarować jednemu z nich. Zanim to zrobiłam, powiedziałam: „Nie jestem pewna, czy Pan wierzy w Boga, bo chciałabym ofiarować tę książeczkę”. On odpowiedział: „Tutaj na wojnie nie ma ateistów, nawet jeśli ktoś wcześniej nie wierzył, tutaj staje się wierzący”. Wiele spośród żołnierzy chciałoby być w swoich domach a nie na wojnie, ale miłość do rodziny i do kraju daje im siłę, by bronić swojej ziemi i ryzykować życiem. Czasem jednak można zobaczyć żołnierza, który wraca na front ze łzami w oczach.

Ostatni rok poszerzył nasze relacje zarówno z żołnierzami, jak i z wieloma ludźmi, którzy są prawosławnymi z racji chrztu, ale nigdy nie praktykowali swojej wiary. Z powodu wojny tysiące ludzi było zmuszanych uciekać ze wschodniej części Ukrainy i niektórzy z nich znaleźli schronienie w naszym klasztorze lub przy kościele.

Wielu ludziom, czas spędzony z nami, doświadczenie pomocy od kościoła katolickiego dało możliwość bliższego poznania tego, kim są katolicy. Od początku wojny w budynkach przykościelnych i w naszym klasztorze żyło około 50 osób. W Polsce w naszym klasztorze w Raciborzu do tej pory

przebywa 45 kobiet z dziećmi z Ukrainy.

Jedno małżeństwo ze wschodniego miasta Izium żyło przez rok przy naszym klasztorze na wiosce na Ukrainie. Gdy ich miasto zostało wyzwolone, postanowili wrócić do siebie. Od ich córki do-

wiedziałam się, że podczas ich nieobecności okradziono im mieszkanie. Napisałam więc do nich, że jest mi przykro, iż zostali okradzeni. Svitłana odpisała mi: „To drobnostka, że nam ukradziono rzeczy materialne. Najważniejsze, że my teraz mamy wiarę w Boga, a tego nikt już nam nie ukradnie”. Podczas rocznego życia w pobliżu kościoła katolickiego Svitłana i Oleksander przygotowali się do Sakramentu Spowiedzi i zawarli związek małżeński. Starali się codziennie uczestniczyć we Mszy św. i przystępować do Komunii św. Teraz mówią wszystkim, że są katolikami. Niestety w ich zniszczonym mieście nie ma kościoła katolickiego.

Drodzy Bratkowiczanie jesteśmy głęboko wdzięczne za Wasze wsparcie duchowe i materialne, które pozwala nam siostram Służebnicom Ducha Świętego kontynuować misję na Ukrainie i wspierać tych, którzy są w potrzebie. Ostat-

nio wraz z jednym ukraińskim księdzem kupiliśmy przyczepę dla s. Natalii, aby podczas przemieszczania się za linią frontu, mogła przewozić leki i sprzęt medyczny. Dzięki ofiarom mogłyśmy kupić starego busa, który będzie służył do ewakuacji ludzi z miejsc walk. Siostry regularnie wysyłają w różne części Ukrainy paczki z żywnością i z lekami dla potrzebujących. W związku z częstym wyłączaniem światła często jesteśmy proszone o generatory, których przekazałyśmy już ponad 30 dzięki hojnym darczyńcom.

Bogu niech będą dzięki za każdy dar Serca.

S. Marta Przywara, SSps

Ukraina – Kijów

Z biskupem Janem Sobiło w Zaporżu.

Zespół Tańca Nowoczesnego „Koloret”

W sobotę 22 kwietnia w GCK w Trzcieńcu odbyło się wyjątkowe wydarzenie. Zespół taneczny *Koloret* wraz z grupą *Fantazja* z Ukrainy ukazał się na scenie w wspólnym koncercie tanecznym. Podczas tego występu towarzyszył nam wszystkim wachlarz uczuć.

Tancerki z zespołu *Fantazja*, przywitały nas z pełnym uśmiechem na twarzy. W ich oczach widać było szczęście i radość. Spędzając z nimi czas nie zauważyłam żadnej osoby, która wyglądałaby na smutną lub nieszczęśliwą. Dziewczyny cieszyły się, że mogły odpocząć od brutalnej rzeczywistości i zatopić się w przyjemności i wolności tańca. Oglądając ich występ byłam zachwycona, tym jak pięknie i swobodnie się poruszały. Razem z moim zespołem nie mogłyśmy wyjść z podziwu. Miłym zaskoczeniem było również to, gdy wszystkie razem bawiłyśmy się do ukraińsko-polskich piosenek, nie rozumiejąc tekstu. Dziewczyny zapewne nie rozumiały naszego języka, lecz to nie stało nam na drodze by się rozumieć i świetnie spędzić czas.

Kim były te dziewczyny, uśmiechniętymi nastolatkami cieszącymi się życiem? A może ludźmi z marzeniami i planami, które runęły niczym domek z kart? Tak, właśnie tak, bo pewnego czwartku ich życie zmieniło bieg. Zmieniło bieg w przeciwną stronę dając znak, że to koniec. Koniec, który okazał się być rozrywaniem sercem, rozlewającą się krwią na ścianach budynku. Budynek

ła ludzie życie. Ludzkie życie, które zależało od niego. Bo to on był instruktorem. Był nauczycielem, kierowcą, przewodnikiem. Od niego zależały ostatnie krople krwi dziecka leżącego na brudnej ziemi, w nieunoszących się już ramionach matki. Dla instruktora ludzie byli niczym niewartą marionetką, którą ustawiał sobie w każdy wybrany kąt. Od tego człowieka zależało wszystko.

Jak to jest żyć w obliczu wojny? Jak to jest żyć z myślą, że za dzień może nas nie być? Jak to jest żyć z świadomością, że nasza piękna ojczyzna została zrównana z ziemią? Te pytania zapełniają moją głowę od tamtego pamiętnego roku. Pewnie nikt z nas nie potrafi i na pewno

nie chciałby na nie odpowiadać. Szczerze, nie wyobrażam sobie codzienności w kraju objętym wojną. Czy ktokolwiek z was sobie to wyobraża? Zapewne nie. Patrząc wtedy na te piękne tancerki, zdawałam sobie sprawę jak silnymi osobami musiały być.

Wojna to najgorsze zło, które niestety dotknęło naszych sąsiadów. Bo właśnie tego pamiętnego dnia Ukraina została bezczelnie spoliczkowana. Spoliczkowana przez człowieka, który przepełniony nienawiścią i ciemnością zadał bolesny cios, który na kartach historii zostanie na wieki.

**Wiktoria Kwoka,
tancerka zespołu Koloret**

przepełnionego wspomnieniami, miłością oraz ludźmi, którzy trzymając się za dłonie nie wyobrażali sobie życia bez siebie. Jednak tego dnia ich dłonie puściły się w jednym momencie. Nie ważne jaka ta historia byłaby piękna lub tragiczna swoją pamięć zostawiła jedynie na rozpadających się ścianach lub w bijących do czasu sercach ludzi. Coś, może ktoś, skłonił jednego człowieka do zaplanowania nad końcem pewnej historii. Pewnej historii, której nazwa brzmi-

Goście serca zwalczą chłód w domach

Doczekaliśmy kryzysu ekonomicznego na świecie, który nie ominął naszego kraju. Wielu naszych rodaków przeżyło szok w powody drastycznego wzrostu cen na towarach w sklepach oraz prądu i gazu.

Jest niepokój o przyszłość, który powoduje u wielu ludzi stres. Jak sobie z tym poradzić, to prosty sposób – nie należy się martwić na zapas. Jeżeli tylko zdrowie będzie nam służyć, to damy radę. Martwienie się drożyzną niczego nie zmienia. Oczywiście należy oszczędzać na wszystkim, zwłaszcza na zużyciu prądu, gazu, wody. Należy również dokonywać umiarkowanych zakupów towarów w sklepach. Nie wolno dopuścić do marnotrawstwa żywności.

Z niczym nie można przesadzać, mimo że kogoś stać na wszystko. Czasem nadmiar szkodzi. Nadwyżka jedzenia, pieniędzy, uroda niejednego już przytłoczyła. Niektórym ludziom się wydaje, że jak się ma pieniądze, to się wszystko człowiekowi należy.

Balsam dla duszy i żołądka, to umiarkowane jedzenie. Otyłość człowieka jest bardzo szkodliwa dla zdrowia. Po raz kolejny przywołuję naszych przodków rodaków. Choć żyli w biedzie i niedostatku przyjmowali to z pokorą. Mimo biedny i „ubogich progów” wszystkich przyjmowano życzliwie i serdecznie, chociaż nikomu się nie przelewało. Nie było pogardy biednym, że to ubogie progi i nie było do czego się zjawiać. Sąsiedzi – nie było żadnych spojrzeń zawistnych, zazdrości. Panowała zgoda sąsiedzka. Bieda ma moc lodowatej wody, studzi największy żar. Pycha i duma: zguba człowieka. Honor i ambicja to cecha wielu dawnych ludzi. Wiele osób uważało, że za popełnione „świństwo”, gdyby to technicznie było możliwe, to spluliby sobie sami w twarz.

Życie człowieka to nie sielanka. Nieszczęścia przychodzą w najmniej spodziewanej chwili. Człowiek niejednokrotnie potrafi pokonać ciężką chorobę. Nie raz musi przeżyć ból zdawać by się mogło nie do ukojenia. Każdy ma swoje problemy i musi je rozwiązać sam. Nie wolno za długo użalać się nad sobą. Bo przez takie np. „głaskanie po głowie”, człowiek jeszcze bardziej nad sobą się rozczula i zapada w sobie, nawet jak tego nie chce. W kółko rozmyśla o swoim nieszczęściu i zapomina, że świat wokół niego istnieje, nawet jeśli już nie-

kompletny. A życie nadal się toczy czy się tego chce czy nie. Ludzie szaleją jeśli natychmiast czymś się nie zajmą.

Dobre słowo mało kosztuje, a może bardzo pomóc. Niestety mnóstwo ludzi dorabia się na cudzej krzywdzie. Nic im się z tego powodu nie dzieje. Ale to tylko z wierzchu tak ładnie wygląda. To stare powiedzenie, że na cudzej krzywdzie nie da się zbudować niczego sensownego.

Potorfowe zbiorniki wodne na terenie Olszynek w Trzcianie.

Jako człowiek prawie wiekowy, pamiętam czasy kiedy domy ogrzewano próchnicą (wysuszony torf) oraz „chrustem” (gałęzie drzew sosny i świerku). Węgiel do palenia w piecach domowych zaczęto stosować dopiero pod koniec lat 40-tych ubiegłego wieku.

Sprzedaż węgla była regulowana. Dla gospodarstwa był przyznany roczny limit tj. 400kg. Natomiast za sprzedaż dla państwa świni był przyznawany jednorazowy deputat 400kg węgla (świnia „bekon” o wadze do 150kg, a tucznik o wadze ponad 130kg). W owym czasie węgiel był stosunkowo tani, bo tona wę-

Grupa eksploatująca torf pod Olszynami w okresie powojennym.

gla kosztowała 130zł, a przeciętna płaca wynosiła około 700zł. W zasadzie chrust w lesie można było zbierać bez zezwolenia. Przeważnie chrust wynoszono w płachtach na plecach. Wysuszony chrust szybko się spalał w piecu, dlatego też przy piecu siedziała osoba, która non stop dokładała chrust do pieca.

Były przyspiewki dotyczące zbierania chrustu zapamiętane przeze mnie:

*Turbują się ludzie turbują (...)
za co bratowanie piją i tańczą
za te gałęzeczki co po lesie gniją
Turbujcie się ludzie, turbujcie
a wy bratowanie pijcie i tańczcie.
Ja do lasu nie pojedę,
niech jedzie ojciec sam,
bo ja młody chłopaczyna.
Mogłoby mnie drzewo zabić,
płakałaby dziewczyna.
Ja do lasu nie pojedę,
niech jadą bratowanie
mają oni dobre konie.
To mało w lesie zostanie*

Wielu dorosłych chłopaków mieszkało mieszkających w pobliżu lasu pod osłoną nocy wynosiło na ramionach belki drzewa na opał. By je sprzedać i mieć kilka złotych na własne wydatki (wesele, zabawy). Ja również w wieku 17 lat wraz ze swoim kuzynem starszym ode mnie o 2 lata kradliśmy drzewo z lasu. W dzień drzewo wynosiliśmy na skraj lasu, a w nocy na kołcach do pługą zwoziliśmy do domu.

Torf (próchnicę) powszechnie kopano na własnych łakach torfowych w pobliżu Trzciany do palenia w piecach. Po zebraniu z łak pierwszego siana kopano ręcznie sztychówką i suszono na miejscu. Formowano kostki wielkości cegły budowlanej. Wysuszona próchnicę zwożono do domu końcem lata i palono w zimie w piecach kuchennych ja i kaflowych.

Prawie na skalę przemysłową były eksploatowane torfowiska w Trzcianie obok Dyndów i pod Olszynami już po 1944 roku. Było to wydobywanie maszynowe. Między innymi przy kopalni torfu maszynowo pracował ś. p. brat Władysław. Na zdjęciu trzyma lewą rękę pod brodą. Miał wówczas 19 lat. Pamiętam, że w czasie wakacji nosiłem mu obiad. Na szerszą skalę zaprzestano kopać torf w latach 60-tych ub. wieku. Indywidualnie kopano torf do lat 90-tych ub. wieku.

Mieczysław Sawicki

Rzeszów, 20.10.2022 r.

Otwarcie Dziennego Domu Pomocy w Bratkowicach

Nie ma nic piękniejszego niż starość, kiedy już zrozumiemy, jakiej rzeczy są naprawdę ważne.

Helen Mirren

Dzienny Dom Pomocy w Bratkowicach powstał jako druga placówka wsparcia seniorów w Gminie Świlcza. Pierwsza powstała w Trzcianie i nosi miano Gminnego Klubu Seniora.

DDP powstał w Domu Strażaka w Bratkowicach, który został wyremontowany i przystosowany do nowej formy działalności.

W budynku znajdują się takie pracownie i pomieszczenia, jak: pokój terapii grupowej, grota solna, pokój rehabilitacji, pokój dziennego pobytu, pokój terapii indywidualnej, pokój wypoczyn-

wraz z radnymi, sołtysa Bratkowic – Ryszarda Franczyka, przewodniczącej KGW Marii Nowożeńskiej oraz prezesa OSP – Piotra Chmaja. Obecni byli oczywiście przedstawiciele placówek oświatowych, pracownicy z Urzędu Gminy

Maria Kwoka – podopieczna DDP. Okolicznościowe przemówienia wygłosił Wójt, dyrektor GOPS oraz Prezes OSP, a w imieniu seniorów głos zabrali Władysław Lenartowicz i Tadeusz Bielenda. Po części oficjalnej nastąpiła część artystyczna przygotowana pod czujnym okiem instruktora GCKSiR pana Jakuba Pięty, w czasie którego seniorzy zaśpiewali „Hymn Seniora” z ułożonymi przez siebie słowami do melodii „Hej sokoły”, oraz przedstawili mini skecz „Chodzę tu, chodzę tam” parodiując skecz kabaretu DNO. Uroczystość uświetniły występy uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Bratkowicach, którzy zaprezentowali taniec „Krakowiak”, a dzieci z Przedszkola w Bratkowicach wystąpiły z muzyczną baśnią „Calineczka”. Dopełnieniem uroczystości był poczęstunek, który rozpoczął się od okazałego tortu, pokrojonego przez Wójta Adama Dziedzica i panią Janinę Wąsik. Reszta spotkania przebiegła w miłej atmosferze, wśród rozmów, wspomnień i śpiewów, do których przygrywał na akordeonie zaprzyjaźniony wolontariusz GKS w Trzcianie – pan Roman Olszowy. Wystawiona została kronika, pełniąca funkcję księgi pamiątkowej, do której wpisali kilka ciepłych słów zaproszeni goście.

Bratkowicki Dzienny Dom Pomocy zrzesza obecnie 25 osób, którym czas organizują i dbają o poprawne

kowy, pokój terapii światłem, kuchnia, mini siłownia.

DDP zapewnia seniorom usługi opiekuńcze i pielęgnacyjne, dwa posiłki dziennie, udział w zajęciach rehabilitacyjnych przez p. Dorotę Łyszczek, muzycznych realizowanych przez p. Jakuba Pięty, plastycznych i ruchowych. Dom Pomocy funkcjonuje od 15 lutego 2023 r. jednak oficjalne otwarcie nastąpiło 20 kwietnia br.

W uroczystym otwarciu wzięli udział zaproszeni goście, wśród których nie mogło zabraknąć pomysłodawcy i inicjatora pana Adama Dziedzica Wójta Gminy Świlcza oraz pani Benedykty Piątek – Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Wśród zaproszonych gości nie mogło zabraknąć przewodniczącego Rady Powiatu Rzeszowskiego pana Tomasza Wojtona wraz z radnymi, wiceprzewodniczącą Rady Gminy Świlcza

Fot. Andrzej Bednarz

i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej a także ksiądz Proboszcz Józef Książek, który dokonał poświęcenia placówki. Symbolicznego przecięcia wstęgi dokonali wspólnie: **Adam Dziedzic** – Wójt Gminy Świlcza, **Benedykta Piątek** – dyrektorka Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świlczy oraz

funkcjonowanie domu panie Agnieszka Smagała i Katarzyna Ragan. Dzięki ich zaangażowaniu w placówce powstają piękne rękodzieła, organizowane są spotkania z ciekawymi ludźmi a Seniorzy mają zapewniony czas na rozwijanie swoich pasji.

Monika Piątek

Dzienny Dom Pomocy w Bratkowicach

Dzienny Dom Pomocy w Bratkowicach został uruchomiony od 15 lutego 2023 r., odpowiadając na potrzeby ludzi starszych, niepełnosprawnych i samotnych do podejmowania wspólnych działań twórczych, kulturalnych i społecznych. Prowadzone są zajęcia i organizowane wydarzenia kulturalne, edukacyjne i integrujące zgodnie z oczekiwaniami i predyspozycjami uczestników. W Dziennym Domu Pomocy realizowana jest „idea drugiego domu”, która ma w interesujący sposób wypełnić czas i przestrzeń w pozostałej aktywności życiowej Seniora. Idea realizowana jest poprzez organizację wydarzeń kulturalno-oświatowych i jest otwarta na wszelkie propozycje ze strony uczestników, które mają na celu osiągnięcie zamierzonych działań. Misją Dziennego Domu Pomocy jest również zrzeszenie organizacji pozarządowych działających na terenie gminy Świlcza. Dzienny Dom Pomocy w Bratkowicach czynny jest codziennie od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 16.00. Odpowiednie wyposażenie budynku Dziennego Domu Pomocy w Bratkowicach umożliwia uczestnikom aktywne spędzanie czasu wolnego, aktywizację społeczną oraz ruchową. W placówce znajdują się pomieszczenia specjalnie do tego celu przystosowane:

- **Pokój rehabilitacji** – sala przeznaczony do utrzymania lub zwiększenia aktywności ruchowej, zaopatrzona w podstawowy sprzęt rehabilitacyjny,
- **Kuchnia** – w pełni wyposażona dzięki, której seniorzy mają możliwość przygotowywania posiłków w ramach warsztatów terapii indywidualnej,
- **Pokój pobytu dziennego** – ogólnodostępne pomieszczenie pełniące funkcję pokoju dziennego, jadalni, sali spotkań w którym znajduje się sprzęt RTV jest miejscem na wspólne oglądanie telewizji i filmów,
- **Sala doświadczania świata** – wyodrębnione pomieszczenie wyposażone w różnego rodzaju urządzenia stymulujące rozwój zmysłów,
- **Grota solna** – pomieszczenie, w którym panuje wyjątkowy mikroklimat, zbliżony do nadmorskiego, posiadający właściwości prozdrowotne,
- **Pokój wypoczynku** – pokój z 2 miejscami do wypoczynku, w którym pod-

opieczni mają możliwość zregenerowania sił na pozostałą część dnia,

- **Pokój terapii indywidualnej** – pomieszczenie terapii indywidualnej oraz szeroko rozumianego poradnictwa,
- **Pokój terapii grupowej** – pomieszczenie przeznaczone na zajęcia grupowe (artystyczne, manualne, rękodzieła itp.)
- **Toaleta** – dla kobiet i mężczyzn w tym osób niepełnosprawnych wraz z prysznicem odpowiednio wyposażone,
- **Szatnia** – do użytku uczestników.

W środę 15 lutego 2023 r. swoją działalność rozpoczął Dzienny Dom Pomocy w Bratkowicach. W pierwszym spotkaniu wzięło udział 25 seniorów. Jest to już druga placówka dla seniorów w gminie Świlcza. Kolejna powstała placówka jest reakcją gminy Świlcza na rosnące potrzeby seniorów. To z myślą o nich powstało miejsce, w którym będą oni mogli rozwijać swoje pasje i zainteresowania. Głównym celem było stworzenie osobom starszym miejsca i warunków do spotkań, w trakcie których będą mogli spędzać ciekawie czas, zaspokoić potrzeby edukacyjne, kulturalne i towarzyskie. Dzienny Dom Pomocy w Bratkowicach to miejsce, w którym każdy może poczuć się jak we własnym domu. Dzienny Dom Pomocy jest przestrzenią, gdzie seniorzy mają swoje wyjątkowe miejsce i wyjątkową rolę. Na 25 seniorów czekają opiekunowie, którzy starają się zapewnić im nie tylko niezbędne wsparcie, ale również zagospodarować czas uczestnikom zajęć w jak najpełniejszy i najciekawszy sposób. Oferta zajęć to zajęcia aktywności ruchowej, zajęcia sportowe, rekreacyjne, terapia plastyczna, psychologiczna, muzykoterapia, zajęcia edukacyjne, pogadanki, treningi dnia codziennego w sali doświadczania świata, w grocie solnej, posiłki i oczywiście aktywizacja społeczna. W Dziennym Domu pomocy realizowane są również zajęcia relaksacyjne, które odbywają się w sali doświadczania świata. Seniorzy się tam relaksują i wyciszają przy dźwiękach natury oraz dobroczynnym wpływem światła. Głównym celem tych zajęć jest stymulacja układu nerwowego uczestników, stwarzanie możliwości odbierania nowych bodźców oraz spędzenia czasu w atmosferze relaksu.

9 marca 2023 r. w Dziennym Domu Pomocy odbyło się pierwsze spotkanie Seniorów z władzami gminy i księdzem proboszczem. Uroczystość rozpoczęła się przemowami Wójta oraz Pani Dyrek-

Uroczysty Dzień w Domu Pomocy

W ten poniedziałek, piękny kwietniowy
W Bratkowicach Otwarto
Dom Pomocy Nowy
Wszystko jest piękne, bo po remoncie
Pachnie świeżością tu w każdym kącie

Przybyli goście, nie szczędzą słowa
Niech się tu Luwr czy Wersal schowa
Bo tutaj mamy takie wygody
Na każdą porę, upał czy chłody

Ciesz się z tego Panie, Panowie
Bo tu poprawisz humor i zdrowie
Jest sala ćwiczeń wraz z grota solną
Tu się przychodzi z wielką ochotą

Bo tu rozwinięsz swoje talenty
Tu człowiek pogodny i uśmiechnięty
Tu śpiew muzyka i łamigłówki
Tu pogadanki, gry i krzyżówki

Tu na Seniora wygody czekają
A w dzień otwarcia kawą witają
Słodkie przekąski, chłodne napoje
Dom Pomocy otworzył swoje podwoje

Tu na seniora gościnne progi
Tutaj odpocznie nasz Senior drogi
Tutaj, co zachce wszystko dostanie
Bo tu obsługa na zawołanie

Wesprze doradzi, pomysły wskaże
Nauczy, wymyśli, nowości pokarze
Tu się nie wkradnie smutek i nuda
Bo z Nami zrobić wszystko się uda

I tak jest tutaj co dzień od rana
Dba seniora drużyną zgrana
Przemile Panie, uprzejmi Panowie
Stają dosłownie prawie na głowie

Choć to pozycja jest karkołomna
To ta Drużyna, mocna, niezłomna
Jest wzorem służby, pracowitości
Traktuje Seniorów jak swoich gości

Do Nas przychodźcie Panie, Panowie
Niech każdy spróbuje stanąć na głowie
I wszystko zobaczy na własne oczy
Dom Pomocy na pewno Was zauroczy

Tekst: Maria Przywara

tor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, którzy podkreślili znaczenie tego miejsca oraz zadeklarowali dalsze wsparcie dla Seniorów.

Ważnym momentem spotkania był akt poświęcenia krzyża, który zawieszony jest w budynku Dziennego Domu Pomocy. To właśnie pod tym krzyżem, który niesie ze sobą duchowe przesłanie, jest źródłem siły i nadziei, Seniorzy spędzają czas na rozmowach, modlitwie i refleksji.

We wtorek, 4 kwietnia 2023 r. w Dziennym Domu Pomocy odbyło się uroczyste śniadanie wielkanocne, zorganizowane przez Seniorów. Było to wyjątkowe wydarzenie. Wśród zaproszonych Gości znaleźli się przedstawiciele władz Gminy Świlcza, radni gminy i powiatu oraz pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Seniorzy przygotowali tradycyjne wielkanocne potrawy, które przed jedzeniem zostały poświęcone przez księdza proboszcza. Podczas części artystycznej spotkania Uczestnicy zaprezentowali swoje zdolności wokalne

ne oraz opowiedzieli o tradycjach wielkanocnych, co pozwoliło na chwilę zatrzymania się i zatopienia w magicznej atmosferze świąt. Wydarzenie to pokazało, jak ważna jest integracja międzypokoleniowa, a także jak wiele wartości i dobra można przekazać poprzez wspólne celebrowanie świąt i tradycji.

W Domu Pomocy realizowane są również zajęcia muzyczne, które odbywają się regularnie raz w tygodniu i są prowadzone przez edukatora Pana Jakuba Piętę. Zajęcia te są bardzo lubiane przez Seniorów i okazały się strzałem w dziesiątkę. Muzyka wprowadza uczestników w dobry nastrój, kojąc negatywne emocje oraz wyciszając. Wśród zalet muzykoterapii warto wskazać poszerzenie wiedzy kulturalnej, relaks, rozwój wyobraźni oraz polepszenie pamięci i koncentracji.

* * *

W smutnym czasie, że brak mężczyzny
Odczuć da się
bo na byle jakiego dziada
Aż bab dwadzieścia
nawet kołek ubrać ładnie
Dać kapelusz mu i spodnie
i postawić go przy ścianie
A dwadzieścia bab wnet stanie
Oj gdzie są te dawne czasy,
Że chłop był na baby łasy,
Kiedy błagał psim,
Chodzi o uśmiech, o wspomnienie,
A dziś Panna elegantka,
Piękna dama, chodź ma forszę
i mieszkanie
Musi żyć w Panieńskim stanie.

* * *

Posłuchajcie wszyscy przecie
Co się dzieje dziś na świecie
Matki, babki i panienki

Posłuchajcie mej piosenki
Bo Wam chce o tym nadmienić
Jak to panny chcą się żenić
Jak to chodzą całą paczką
Wściekają się za żeniactwem

Idzie jedna idzie druga,
Napuszona jak papuga
Ma na buzi malowidło
I wygląda jak straszidło

Kapelusik fioletowy
Przypięta na czubek głowy
Jak cholewa brudna szyja
Więc szalikiem ją owija

Rzekła matka raz do córki
Żeby poszła macać kurki
Ależ mamę daj mi patyka
Zaraz biegnę do kurnika

Wyleciała kurka z krzykiem
Wyrwała się z tym patykiem
Dziwują się ludzie kurze co
ten patyk robi w dziurze

Odbywają się również treningi kulinarne podczas których uczestnicy chętnie rozwijają swoje umiejętności kulinarne m.in. poprzez przygotowywanie tradycyjnych potraw wielkanocnych czy pieczenie ciasteczek.

W Dziennym Domu Pomocy odbywają się również 2 razy w tygodniu zajęcia wspierające ruchowe prowadzone przez rehabilitanta Panią Dorotę Łysz-

czek. Zajęcia polegają na codziennej gimnastyce, prostych ćwiczeniach wykonywanych na siedząco. Seniorzy ćwiczą również z wykorzystaniem dostępnych w budynku sprzętów takich jak rowerki, fotele masujące, rotory, rollmasażer.

Seniorzy chętnie uczestniczą w uroczystościach okolicznościowych z okazji imienin oraz urodzin. Składają sobie życzenia, śpiewają piosenki oraz wręczają drobne upominki.

Benedykta Piątek

Dyrektor Dziennego Domu Pomocy

Wydarzenia

**Gminne Centrum Kultury
Sportu i Rekreacji w Świlczy
z siedzibą w Trzcianie**

lipiec-sierpień 2023

Podróż Artystyczna Regionami Kulturowymi Edycja II - Podhale

15.07.2023

park podworski w Bratkowicach

XIX Światowy Festiwal Polonijnych Zespołów Folklorystycznych

16.07.2023

stadion w Rudnej Wielkiej

Kino plenerowe

22.07.2023 - Błędowa Zgłobieńska

05.08.2023 - Dąbrowa

12.08.2023 - Rudna Wielka

Zawody Drwali

22.07.2023

park podworski w Bratkowicach

Turniej sołectw Gminy Świlcza

30.07.2023

stadion w Trzcianie

Gminne Dożynki

20.08.2023

stadion w Świlczy

Kilka wspomnień o starodawnych obrzędach

Współczesny świat oferuje nam wiele możliwości i rozrywek, o których nasi przodkowie mogliby tylko pomarzyć. Jednakże, czasami warto sięgnąć wstecz, posłuchać historii i odkryć tradycje, które kiedyś wypełniały dni naszych starszych mieszkańców. Uczestnicy Dziennego Domu Pomocy w Bratkowicach z pasją podzielili się z nami niezwykle ciekawymi wspomnieniami dotyczącymi starodawnych obrzędów, które kiedyś stanowiły nieodłączną część ich życia.

Obecnie dni Seniorów uczęszczających do Dziennego Domu Pomocy wypełnione są różnorodnymi zajęciami w ośrodku. Spotykają się w grupie liczącej trzydzieści osób i wspólnie spędzają czas na zajęciach muzycznych, arteterapii, imprezach i wycieczkach integracyjnych oraz wielu innych aktywnościach. Jednakże, kiedyś takie spotkania miały zupełnie inne oblicze, a jednym z najbardziej wyjątkowych obrzędów, które wspominają nasi Seniorzy, był tzw. „pierzok” – tradycyjne skubanie gęsi. Przypomnienie sobie „pierzoka” przywołuje uśmiechy na twarzach naszych starszych mieszkańców. Uczestniczki Dziennego Domu Pomocy opowiedziały jak taki obrzęd wyglądał. Gospodynie kilka, a czasem nawet kilkanaście koleżanek, sąsiadek czy krewnych, spotykało się u jednej z nich i wspólnie zasiadało do skubania gęsi. Było to zadanie wymagające współpracy i wzajemnego wsparcia, ale jednocześnie dostarczające ogromnej radości i satysfakcji.

W przeszłości na wsiach gęsie pierze było nieodzownym surowcem. Każda troskliwa matka hodowała gęsi, aby w przyszłości móc wykorzystać ich pióra do wykonania pierzyny i poduszek dla

swojej córki, stanowiących ważną część jej wyprawki małżeńskiej. Pierze skubało się z każdej gęsi trzykrotnie. Na wypełnienie jednej pierzyny trzeba było skubać trzy razy 12 gęsi, natomiast na dużą poduszkę trzy razy 5 gęsi. Po skończonej pracy, ptaki z odrostem piór były sprzedawane lub ubijane. Po zakończonym skubaniu, gospodyni zapraszała swoje sąsiadki na poczęstunek. Było to czas na odpoczynek i wspólne delektowanie się przygotowanymi wcześniej smakołykami.

Historia „pierzoka” przekazana przez naszych Seniorów ukazuje, w jaki sposób tradycje i obrzędy w przeszłości tworzyły silne więzi społeczne. Było to nie tylko okazją do wspólnego działania i wzajemnej pomocy, ale również sposobem na spędzanie czasu w radosnym gronie. Dzięki temu, lokalne społeczności pozostawały ze sobą w bliskim kontakcie, wspierając się nawzajem i tworząc niezapomniane wspomnienia.

Ważnym wydarzeniem społecznym na wsi, gromadzącym nie tylko rodzinę, ale i mieszkańców wioski, było także obchodzenie imienin. W porównaniu do urodzin, imieniny były częściej celebrowane. Nie każdy pamiętał dokładnie datę urodzin, dlatego właśnie imieniny, których datę można było sprawdzić w kalendarzu, stanowiły szczególną okazję do wspólnego świętowania.

W przeddzień imienin grupa przyjaciół zbierała się, aby przygotować specjalny symbol tego święta. Ucinano kawałek drzewa o wysokości 4 metrów lub nawet więcej, który następnie ozdabiano kwiatami, butelką trunku i smaczną kiełbasą. W noc poprzedzającą imieniny, to drzewo było wkopywane przed

domem, symbolizując rozpoczęcie uroczystości. Wszyscy goście gromadzili się w jednym pomieszczeniu, gdzie na środku układano siano, które stanowiło miejsce odpoczynku dla nich przez 2-3 dni.

Dziś Seniorzy z Dziennego Domu Pomocy nadal celebrują ważne rocznice swoich kolegów i koleżanek w wyjątkowy sposób. W przeciwieństwie jednak do opisanych wyżej zwyczajów, Uczestnicy Dziennego Domu Pomocy skupili się na świętowaniu urodzin. Senior obchodzący w dany dzień urodziny jest obdarowywany prezentem, a sam odwdzięcza się słodkim poczęstunkiem dla wszystkich obecnych. Obchodzenie urodzin ma szczególne znaczenie, ponieważ jest to czas, w którym można docenić każdego Uczestnika, podkreślić jego unikalność i świętować kolejny rok życia.

Choć tradycje i obrzędy mogą się zmieniać, to właśnie wspomnienia o dawnych czasach pozostają niezatarte i pomagają nam lepiej zrozumieć korzenie naszej społeczności. Starodawne obrzędy są ważnym elementem naszego dziedzictwa i wartością, którą powinniśmy pielęgnować. Warto czerpać z nich mądrość i inspirację. Dzienny Dom Pomocy stanowi wyjątkowe miejsce, gdzie przeszłość i teraźniejszość spotykają się, a Uczestnicy mają możliwość spędzania czasu w atmosferze życzliwości, wzajemnego wsparcia i radości – podobnej do tej, która towarzyszyła „pierzokowi” czy obchodzeniu imienin przed laty.

**Wspomnienia zebrali i opisyli
Opiekunki z Dziennego Domu
Pomocy w Bratkowicach: Katarzyna
Ragan i Agnieszka Smagała**

Przyjaciele są jak ciche anioły, które podnoszą nas, kiedy nasze skrzydła zapominają jak latać

O przyjaźni w czasach trudnych

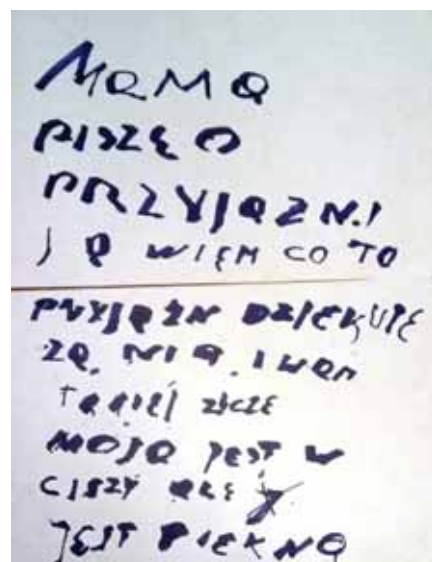
Na początku chcę zaznaczyć, że to o czym piszę, to moje przemyślenia i obserwacje, nie wszyscy muszą się z nimi zgadzać.

Wypadek Julki to punkt na mapie naszego życia, który zmienił wszystko. Nasze podejście do życia, priorytetów, marzeń, planów, a także pokazał, żeby nie powiedzieć, że przefiltrował nasze otoczenie. Ludzka mentalność w obli-

czu tragedii, działa błyskawicznie i spon-tanicznie. Ludzie się jednoczą, konflikty wyciszają się, jeśli jest wspólny wróg (jako wroga możemy rozumieć wypadek, wojnę lub inne zjawiska niosące ze sobą ból i cierpienie) i lawinowo ruszają z pomocą, to jest piękne w swej istocie. Jednak w momencie, kiedy owa jednocząca sytuacja zaczyna się przeciągać w czasie, staje się powszednią, przyzwy-

czajamy się, dzieją się kolejne tragedie i to też niestety jest zupełnie naturalne i o zgrozo nieuniknione, ale ta „stabilizacja” filtruje ludzi w naszym otoczeniu.

Przed wypadkiem Julki mieliśmy szerokie grono znajomych, przyjaciół i ludzi, którzy zawsze byli gdzieś blisko. Po wypadku zaczęło to stopniowo ewoluować, myślę, że w dobrym kierunku, na pewno potrzebnym nam, żeby zoba-

**Mama pisze o przyjaźni
Ja wiem co to przyjaźń
Dziękuję za nią i Wam takiej życzę
Moja jest w ciszy
Ale jest piękna**

czyć wiele rzeczy, których nie dostrzegaliśmy w pędzie dnia codziennego. Nie oceniam nikogo, bo też nikt nie ma obowiązku nieść ciężar wypadku razem z nami. Czasem tylko jedno mnie zastanawia, a nawet trochę bawi... strach przed nami, jak gdyby wypadek, był sytuacją, którą można się zarazić. Część znajomych odeszła sama, myślę, że znajomość Julki przed wypadkiem, a to w jakim jest teraz stanie, jest dla nich nie do udźwignięcia... to też jest zupełnie normalne. W wielu rozmowach, ktoś mówi o swoich problemach i nagle się zaczyna, bo uświadamia sobie, że rozmawia ze mną, matką dziecka z niepełnosprawnością, więc czym są jego problemy wobec moich? To jest największy błąd jaki można popełnić, bo każdy problem, trudna sytuacja, choroba jest równie ważna i trudna. W życiu nie ma skali bólu i zmartwień. Przeczytałam kiedyś, że „prawdziwy przyjaciel to człowiek, który potrafi i chce zadbać o drugiego człowieka. Obdarowuje go szacunkiem i zrozumieniem. Nie szczędzi przekleństw, gdy się poddajesz, ale przede wszystkim umie z pełną odpowiedzialnością i wysoką empatycznością zatroszczyć się o Ciebie.”

Nasze obecne życie uświadomiło nam jak wiele osób nam nieznanych podało nam rękę, kiedy nasze kolana ugięły się pod ciężarem tego co się stało, znajomi stali się przyjaciółmi i rozpieszczają nas na co dzień swoją obecnością... Teraz po tych trzech latach zostali najwytrwalsi i im dziękujemy i dzie-

kujemy za nich. Mówi się, że o przyjaźń należy się troszczyć, nie do końca się z tym zgadzam. Myślę, że przyjaźń to naturalna relacja między ludźmi. Jeśli widzisz, że przyjacielowi dzieje się coś złego, nie musi on prosić o pomoc, bo sami idziemy z pomocą, będąc krok przednim, aby ochronić go przed „upadkiem”. Przyjaciel nie oczekuje, że będziesz go utwierdzał w przekonaniu, że będzie dobrze, on chce usłyszeć „cokolwiek się wydarzy będę z Tobą”. Pięknie o takich relacjach pisał ks. Kaczkowski.

Kiedy jest Wam źle i czujecie się samotni „Zawsze pamiętaj, że twoja obecność dużo znaczy, że jesteś ważny i kochany, i że dajesz temu światu coś, czego nie daje nikt inny.” piękny cytat z ulubionej książki Julki i mojej Charlie Mackesy, „Chłopiec, kret, lis i koń”.

Dziękujemy, że jesteście i za wszystkie nasze ciche Anioły, które mam nadzieję, że to czytają.

Magda Zając

Biblioteka Publiczna w Bratkowicach

– Nasza, Moja, Twoja

Moja, Twoja, Nasza – BIBLIOTEKA! to hasło tegorocznego Tygodnia Bibliotek obchodzonego przez biblioteki publiczne w Polsce po raz XX. Jak co roku jego głównym celem jest podkreślanie roli czytania i bibliotek w poprawie jakości życia, edukacji oraz zwiększenie prestiżu zawodu bibliotekarza i zainteresowania książką szerokich kręgów społeczeństwa.

Autorką hasła jest Jolanta Poważyńska z Koła SBP w Wałbrzychu. Członkowie Zarządu Głównego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich uzasadniając wybór hasła stwierdzili że: „Biblioteka jest miejscem do którego chętnie zaglądamy, czy to przychodząc osobiście, czy tylko przeglądając stronę internetową lub facebooka. Biblioteka jest jak przyjaciel, z którym dobrze spędza się czas. Jest otwarta na wszystkich. Zawsze można znaleźć w Niej coś ciekawego dla siebie. Może to być nauka, odpowiedź na jakieś zawile pytanie z dowolnej dziedziny lub odwrotnie – wciągnięcie w fantazyjny i nieoczywisty świat zawarty w książce lub w grze.

Oferta Biblioteki jest tak różnorodna i dostosowana do potrzeb użytkowników, że każdy znajdzie coś w niej interesującego. To dlatego Bibliotekę można nazwać Moją, Twoją, Naszą i się z nią utożsamiać”.

Nasza biblioteka realizuje szereg działań skierowanych do swoich czytelników. Dostęp do nowości wydawniczych jest możliwy dzięki stale zwiększającym się funduszom z budżetu Gminy jak i z Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2012-2025. W roku 2022 z budżetu gminy zakupiono książki za 4911 zł a z Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa na kwotę 3527 zł.

Stałym elementem skierowanym do najmłodszych użytkowników są lekcje biblioteczne, spotkania z bajką jak również zajęcia biblioteczne związane z obchodzonymi wydarzeniami. Należy też wspomnieć o tym, iż instruktorzy naszej biblioteki oprócz pracy w bibliotece prowadzą również zajęcia pozalekcyjne w Szkole Podstawowej Nr 1 w Bratkowicach, podczas których starają się rozbudzać i rozwijać zainteresowania uczniów, zachęcać do czytania i w ciekawy sposób organizować dzieciom czas wolny.

Jak wszyscy wiedzą nasza biblioteka przez 2 lata nie miała możliwości kontynu-

ować cyklicznych spotkań z naszymi zaprzyjaźnionymi placówkami edukacyjnymi, ale staramy się nadrobić ten stracony czas i na nasze zaproszenia bibliotekę w tym roku odwiedziły już grupy ze Szkół podstawowych i przedszkola oraz ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Mrowli.

Tydzień Bibliotek 2023 rozpoczęliśmy prezentacją nowości książkowych zakupionych do naszej biblioteki. Kolejne dni poświęciliśmy naszym najmłodszym czytelnikom. Nasza biblioteka zorganizowała zajęcia biblioteczne, na które zaprosiła cztery grupy z Przedszkola Publicznego w Bratkowicach wraz z klasą 0 ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Bratkowicach. Celem lekcji bibliotecznej było przybliżenie zasad obowiązujących w bibliotekach, jak działa komputerowy system wypożyczania, jak dbać o książki i nauka obsługi wrzutomatu. Dzieci mogły zabawić się w małego bibliotekarza i tym razem to oni wypożyczali książki Paniom Bibliotekarkom. Najważniejszą rzeczą jest zwrócenie uwagi dzieci na piękno naszego języka, dlatego przy okazji lekcji bibliotecznych nie może zabraknąć głośnego czytania najpiękniejszych bajek i opowiadań.

Spotkania z dziećmi to dla nas i dla naszej biblioteki ważne wydarzenia, a jeśli na takim spotkaniu dzieci dobrze się bawią, a przy okazji dowiadują czegoś nowego, to daje nam dużo satysfakcji.

Tu należą się słowa podziękowania Paniom wychowawczyniom z poszczególnych placówek oświatowych, szcze-

gólnie za pozytywne nastawienie i otwartość na propozycje biblioteki oraz za kolejne wspólne, mamy nadzieję owocne działania.

Warsztaty plastyczne dla dzieci i warsztaty rękodzieła dla dorosłych to cykliczne działania realizowane przez naszą bibliotekę podczas ferii zimowych, wakacji czy w okresie przedświątecznym. Niektóre warsztaty rękodzieła realizujemy we współpracy z Towarzystwem Miłośników Ziemi Bratkowskiej i w tym roku współpracowali-

śmy podczas warsztatów wielkanocnych.

W ramach Tygodnia Bibliotek bratkowska książnica zorganizowała dwudniowe warsztaty rękodzieła dla dzieci i dorosłych. Dzieci miały okazję sprawdzić jak można wykorzystać medium jakim jest Powertex i wykonały uroczne wazony na kwiaty które dodatkowo przyozdobiły motywami z masy plastycznej. Na warsztaty dla dorosłych zaprosiliśmy nasze wierne czytelniczki oraz stałe uczestniczki warsztatów.

W tym miejscu warto zaznaczyć, że minęło już prawie 10 lat od pierwszych warsztatów zorganizowanych przez naszą bibliotekę. W ciągu tych lat spotykaliśmy się i wykorzystywaliśmy różne techniki i materiały. Tym razem, na prośbę naszych Pań, ponownie tworzyliśmy anioły z wykorzystaniem Powertexu, lecz w innej kolorystyce. Warsztaty te zostały częściowo sfinansowane przez Gminną Bibliotekę Publiczną, natomiast dla dzieci sfinansowane w całości. Dwa dni ciężkiej pracy, ale efekty zadowolili wszystkie uczestniczki (także i gości odwiedza-

jących naszą facebookową stronę). Po zakończonej pracy Panie jednogłośnie przyznały, że wykonanie takich prac wymaga przede wszystkim dużo cierpliwości i czasu. Cieszymy się, że nasze warsztaty cieszą się tak dużym zainteresowaniem.

Bratkowicka biblioteka przygotowała szeroki wachlarz działań wpisujących się w ogólne założenia i cele Tygodnia Bibliotek. Dzięki nim nasi czytelnicy i użytkownicy mogą się sami przekonać, że biblioteka rzeczywiście jest Nasza, Twoja, Moja i jest miejscem przyjaznym,

inspirującym i dającym możliwości zarówno rozwoju jak i odpoczynku.

Wraz ze zmieniającym się światem zmieniają się również funkcje bibliotek, co pozwala na zwiększenie zakresu działań biblioteki publicznej. Biblioteka staje się przestrzenią dla czytelnika w każdym wieku, gdzie może się w pełni realizować w zakresie edukacji kulturalnej i uczestnictwa w kulturze.

Na zakończenie chcę zwrócić Państwa uwagę na fakt, jak wiele zawdzięczamy książkom. To dzięki nim możemy oderwać się od trudnych spraw,

przenieść się w całkiem inną rzeczywistość oraz znaleźć odpowiedzi na nurtujące nas pytania. Literatura jest dziś najbardziej dostępnym środkiem kształtowania świadomości i krzewienia kultury. Rynek wydawniczy wychodzi naprzeciw naszym oczekiwaniom, Dzięki ciągłym wzbogacaniu zbiorów każdy mieszkaniec Bratkowic będzie mógł przeżyć niezwykle chwile i się zrelaksować, jeżeli tylko przyjdzie do naszej biblioteki, bo przecież ona jest Nasza, Wasza, Twoja, moja.

Sabina Wójcik

Warto przeczytać

Elżbieta Cherezińska „Sydonia. Słowo się rzekło”

To wyjątkowa opowieść o jednej z najsłynniejszych pomorskich czarownic. Autorka sięgając po zachowane stare dokumenty rekonstruuje historię Sydonii von Bork, która w 1620 roku została skazana na śmierć. Zarzucano jej truciicielstwo, czary i uśmiercenie panującego księcia. Tytułowa bohaterka zaciekle broniła się przed przeciwnościami, jednak liczne tortury i zeznania świadków zmusiły ją do przyznania się do stawianych jej zarzutów. Po śmierci szlachcianki ród Gryfinów zaczął wymierać, co w konsekwencji doprowadziło końca dynastii.

Historia opowiedziana przez Cherezińską pozwoli czytelnikowi cofnąć się w czasie i zanurzyć się w fascynującej opowieści o odwadze i determinacji.

Valerie Perrin „Życie Violette”

Tytułowa bohaterka spędza całe dnie na cmentarzu. Jako dozorczyńi dba o tamtejsze nagrobki, wymienia znicze, pielęgnuje rośliny, służy także wsparciem dla pojawiających się żałobników. Violette jest również doskonałym słuchaczem. Na przestrzeni lat kobieta usłyszała wiele pięknych historii, jak i smutnych. Jest dobrym duchem, który zawsze wesprze odpowiednią radą i słowem. Sama doświadczyła w swoim życiu wielu przykrych i tragicznych sytuacji. Począwszy od śmierci córki, która zginęła w wypadku, po zniknięcie jej męża. Jednak Violette nie chce żyć przeszłością. I nawet tam, gdzie króluje śmierć, ma nadzieję na nowe życie i przekazuje ją dalej.

„Życie Violette” to niezwykle ciepła, entuzjastyczna i przejmująca historia, która wlewa w serce czytelnika nadzieję na lepsze jutro.

Rola literatury w rozwoju dziecka w wieku przedszkolnym

Każde dziecko od urodzenia potrzebuje objaśniania otaczającego świata. Bardzo pomocne okazuje się wówczas korzystanie z literatury dziecięcej, która pokazuje rzeczywistość i wzorce zachowania, prowokuje rozmowę i pomaga poznać zasady, jakie panują w najbliższym otoczeniu.

Wiek przedszkolny to czas najgwałtowniejszych zmian w rozwoju dziecka. Zmienia się jego zachowanie, sposób myślenia, zapamiętywania różnych zdarzeń, a emocje i forma ich wyrażania wpływają na jego reakcje i kontakt z otoczeniem. Dynamiczny rozwój mózgu dziecka prowokuje potrzebę poznawa-

Przedszkole stwarza swoim wychowankom różnorodne możliwości obcowania z literaturą. Literatura jest wielką pomocą w pracy dydaktyczno-wychowawczej z dzieckiem. Wiadomości przekazywane dziecku za pośrednictwem książki, kolorowych ilustracji wzbogacają jego wiedzę o otaczającym świecie. Są dwa rodzaje kontaktu dziecka z książką: obcowanie z literaturą poprzez oglądanie książki oraz czytanie tekstu przez nauczyciela. Niewątpliwie pierwszą „literaturą” dziecka jest bajka. Bajka spełnia głównie funkcje adaptacyjne i rozwojowe w życiu dziecka. W bajce dziecko znajduje odpowiedzi i rozwiązania na nurtujące go problemy. Bajka nie podsuwa gotowych rad, pomysłów tylko ułatwia i pozwala młodemu odbiorcy na samodzielną ocenę sytuacji, postaw bohaterów, pozwala odnaleźć przyczyny i skutki oraz uczy wyciągać z tego wnioski. Kontakt z bajką, legendą, baśnią poszerza możliwości poznawania świata, ludzkich losów, zwyczajów w perspektywie historii i przestrzeni innych krajów, pozwala na uczestnictwo w wydarzeniach niedostępnych własnym doświadczeniom i obserwacjom. Bajka rozwija wyobraźnię, skupienie uwagi, wzbogaca słownictwo, zasób pojęć. Pełni również znaczącą rolę w rozwoju moralnym dziecka. Pozwala bez lęku spojrzeć na swoje problemy i uczy jak pomagać sobie samemu i innym w trudnych sytuacjach, rozbudza dziecko wewnętrznie i dostarcza mu bardzo dużo radości.

Dziecko w wieku przedszkolnym jest wrażliwe na wszystkie formy sztuki, a na jego psychikę szczególnie oddziałuje literatura piękna. Kontakt z literaturą odbywa się za pośrednictwem książki i przez to dziecko wkracza w świat sztuki.

Literatura to niezwykle świat, z którego dziecko uczy się reguł, jakie rządzą rzeczywistością. Wartościowa, dobrze dobrana literatura może być dla dziecka źródłem wiedzy o świecie i ludziach, budzić w nich wrażliwość na sprawy innych. Obcowanie z książką stanowi źródło olbrzymiej przyjemności. W początkowym okresie życia dziecka, książka w jego rękach jest tylko pewnego rodzaju zabawką – przedmiotem manipulacji. Dziecko przewraca kartki, obraca książką w różne strony. Jednak stopniowo zaczyna interesować się obrazkami, wodzi po nich palcem, wymawia nazwy przedmiotów, które zaobserwowało w książce. Zainteresowanie to jest jednak zmienne i krótkotrwałe. Dopiero osoba dorosła tj. rodzic, nauczyciel może zainteresować dziecko treścią książki, przekazując mu tekst w sposób atrakcyjny, odwołujący się do jego uczuć i wyobraźni.

nia nowych rzeczy i sytuacji. Dziecko zaczyna traktować książkę zgodnie z jej funkcją. Wprawdzie nie umie jeszcze czytać, ale z uwagą ogląda ilustracje, coraz ważniejsza staje się treść utworu, postacie bohaterów, ich losy, konflikty, przygoda oraz jej zakończenie. Ilustracje w książce, które wzbogacają tekst nie są już ich nieodłącznym, koniecznym elementem.

Szczęśliwe zakończenie bajki, daje poczucie sukcesu.

Ponadto bajka rozwija u dziecka twórczość plastyczną. Ekspresja plastyczna umożliwia dziecku wyrażanie przeżyć poprzez świat barw i kształtów. Na rozwój tej ekspresji mają wpływ dom, rodzina, przedszkole, kontakt z przyrodą, słuchanie i przeżywanie treści bajek. Poprzez ekspresję plastyczną u dziecka kształci się aktywność myślowa, wyobraźnia, inicjatywa twórcza, kształtuje się osobowość. Literatura dziecięca dostarcza również tematu do inscenizacji utworów literackich, które usłyszało dziecko. Małe formy sceniczne są dla dziecka początkiem prawdziwych, wewnętrznych przeżyć artystycznych. Są to różnego rodzaju zabawy naśladowcze, tematyczne, inscenizowanie ruchem wierszy, piosenek, inscenizowanie bajek, opowiadań i innych utworów literackich. Dzieci bardzo lubią te zabawy, bo umożliwiają im one zaspokajanie potrzeby ruchu, przemawiają do wyobraźni, stwarzają atmosferę radości, pomagają rozwijać osobowość dziecka pod względem umysłowym, zdrowotnym, emocjonalnym i społecznym.

Właściwy dobór bajek czytanych przez dorosłych (rodziców, nauczycieli, terapeutów), wpływa na rozwój dzieci. Wybierając książki dla dzieci powinno się brać pod uwagę wiek rozwojowy dziecka, poziom wrażliwości, potrzebę zabawy i rozrywki, zanurzenia w świat fantazji, zdobywanie informacji o świecie,

artystyczne wartości utworów (język, styl, ilustracje) oraz wychowawcze wartości danego utworu.

Czytanie literatury sprawia dzieciom dużą radość i na długo pozostawia w ich pamięci liczne przeżycia i doznania. Czytanie jest dla dziecka czasem relaksu, reguluje emocje z całego dnia. Ponadto czytanie rozwija kreatywność, książka jest świetnym pretekstem do rozmowy z dzieckiem i wyprawy do miejsc związanych z jej tematem. Obcowanie dziecka z literaturą będzie owocowało jego bogactwem wewnętrznym, otwartością w kontaktach, zdolnością do rozumienia siebie oraz innych. Każde dziecko ma szansę wyrosnąć na miłośnika literatury. Jednak dorośli uczą dzieci korzystania z książek. W obecnym wieku wszechobecnych multimedialnych jest to potrzeba, którą należy w młodym czytelniku szczególnie rozbudzać i pielęgnować. Dlatego nasze przedszkoli już od kilku lat bierze udział w kampanii społecznej „Cała Polska czyta dzieciom”, która ma na celu propa-

gowanie codziennego czytania dzieciom jako skuteczną, taną i przyjazną metodę wspomagania ich wszechstronnego rozwoju, budowania kompetencji emocjonalnych i intelektualnych. W związku z tym zapraszamy rodziców, dziadków, rodzeństwo do odwiedzania naszej placówki i głośnego czytania dzieciom.

Małgorzata Głodek

„Piękna jesteś dziś...” – koncert z Okazji Dnia Kobiet

Musi być do wyboru,
Zmieniać się, żeby tylko nic się nie zmieniło.
To łatwe, niemożliwe, trudne, warte próby.
Oczy ma, jeśli trzeba, raz modre, raz szare,
czarne, wesołe, bez powodu pełne łez.
Śpi z nim jak pierwsza z brzegu, jedyna na świecie.
Urodzi mu czworo dzieci, żadnych dzieci, jedno.
Naiwna, ale najlepiej doradzi.
Słaba, ale udźwignie.
Nie ma głowy na karku, to będzie ją miała.
Czyta Jaspersa i pisma kobiece.
Nie wie po co ta śrubka i zbuduje most.
młoda, jak zwykle młoda, ciągle jeszcze młoda.
Trzyma w rękach wróbelka ze złamanym skrzydłem,
własne pieniądze na podróż daleką i długą,
tasak do mięsa, kompres i kieliszek czystej.
Dokąd tak biegnie, czy nie jest zmęczona.
Ależ nie, tylko trochę, bardzo, nic nie szkodzi.
Albo go kocha albo się uparła.
Na dobre, na niedobre i na litość boską.

Wisława Szymborska „Portret kobiety”

Dzień Kobiet – coroczne święto obchodzone 8 marca od 1910r. Pierwszy dzień kobiet obchodzony był 28 lutego 1909 r. ustanowiony przez Socjalistyczną Partię Ameryki zgodnie z sugestią sufragżystki Theresy Malkiel. Od 1975 r. ONZ obchodzi Międzynarodowy Dzień Kobiet. Ustanowienie święta kobiet miało służyć krzewieniu idei praw kobiet oraz budowania społecznego wsparcia dla powszechnych praw wyborczych dla kobiet. W Polsce święto było bardzo popularne w PRL-u, jednakże z upływem czasu nie straciło na wartości i nadal jest kultywowane. Tego dnia kobiety obdarowywane są kwiatami i drobnymi upominkami, organizacje feministyczne organizują demonstracje połączone z happeningami, odbywają się spektakle i koncerty. Także w naszej Gminie został zor-

ganizowany koncert w dniu 8.03.2023 r. w Gminnym Centrum Kultury Sportu i Rekreacji w Trzcianie. Spotkanie z okazji Dnia Kobiet, w którym uczestniczyły przedstawicielki Kół Gospodyń Wiejskich oraz Urzędu Gminy Świlcza poprzedził koncert pt. „Piękna”. W koncercie wzięli udział uczestnicy Studia Wokalnego wykonując znane utwory z repertuaru Alicji Majewskiej, Krzysztofa Krawczyka, Maryli Rodowicz, Zbigniewa Wodeckiego czy Andrzeja Zauchy. Podopieczni Jakuba Pięty zaprezentowali się pięknie. Aleksandra Mac wykonała utwory: „Być kobietą” oraz „Wariatka tańczy”. Wiktoria Mac – „Zaczynj od Bacha”, „Sing-sing”, Wiktor Boczkaj – „Chciałem być”, „Bądź moim natchnieniem”. Pięknie zaśpiewała Julia Kornak wykonując piosenki „Pogoda Ducha” Hanny Banaszak oraz „Lubię wracać tam, gdzie byłem” Zbigniewa Wodeckiego. Ostatnią uczestniczką studia z piosenkami „Byle jak” z repertuaru Margaret i „Kiedy jesteś tu” Zofii Nowakowskiej zaprezentowała się Julia Sarna. Gwiazdą wieczoru był niewątpliwie sam pan Jakub Pięta, który bardzo emocjonalnie zaśpiewał dla Pań utwór z repertuaru Zbigniewa Wodeckiego pt. „Piękna”, do którego dołączył Chór Męski Resonantae kończąc utwór słowami:

*„Może kiedyś to wreszcie powiem Ci
Niekoniecznie dziś
Jakoś tak mi słowa brak
Drży w dłoni kwiat
I Uśmiecham się niepewnie wiem
Tonę w oczach twych
I nie mówię nic
Tak piękna jesteś dziś”*

Panowie pozostali na scenie by zaśpiewać jeszcze „Za Tobą pójde jak na bał” z repertuaru Krzysztofa Krawczyka i „Kochaj mnie” Wodeckiego. Pan Jakub oraz chórzysci otrzymali gromkie brawa a gratulacjom i uśmiechom nie było końca. Pojawiły się nawet łzy wzruszenia. Następnie głos zabrał Wójt Gminy pan Adam Dziedzic, który dowcipnie w swoim stylu opisał jak postrzegane są kobiety, jaka jest ich rola i jak smutne byłoby bez nich życie. Po pięknym występie, którego był jednak niedosyt, jak co roku Panie obdarowanie zostały kwiatami przez panów chórzystów. Pomysłodawcą i reżyserem koncertu był pan Jakub Pięta – instruktor GCKSiR oraz trener obu grup wokalnych. W imieniu koleżanek, dziękuję za ten piękny wzruszający koncert, każdy uśmiech i miłe słowo.

Monika Piątek

Tego, co nie potrafią powiedzieć barwy, marmury czy wiersze, potrafi powiedzieć muzyka

– koncert muzyki filmowej w wykonaniu studia wokalnego

Muzyka filmowa wprowadza nas w atmosferę danego filmu, odzwierciedla stany emocjonalne i uczucia bohaterów. Jednocześnie komentuje i interpretuje wydarzenia, niejednokrotnie przekazując nam pewne treści, które nie wynikają jednoznacznie z tego, co widzimy.

14 maja 2023 r. na sali widowiskowej GCKSiR w Trzcieńcu odbył się niezwykły Koncert Piosenki Filmowej. Wykonawcami tego wieczoru byli Wokaliści Studia Wokalnego GCKSiR. Podczas koncertu wybrzmiały piosenki z filmów tych bardziej znanych, jak i tych mniej. Podczas wydarzenia usłyszeć można było utwory wokalne z filmów Disneya, z polskich komedii romantycznych, musicali a także hollywoodzkich hitów oscarowych. Wokaliści Studia Wokalnego GCKSiR przybliżyli Słuchaczom ścieżki dźwiękowe z takich filmów jak: „Król Lew” – polska wersja piosenki Eltona Johna „Can You Feel the Love Tonight”, „Zapłatan”, „Księżniczka i żaba”, „Zwierzogród”, „Kraina Łodu” – „Mam tę moc”, „Ogniem i mieczem” – „Dumka na dwa serca”, „Wiedźmin” – „Nie pokonasz miłości”, „Porady na zdrady”, „Wkręcenie”, „Mamma Mia!” z piosenkami ABBY, „Narodziny Gwiazdy” czy „Titanic” z niezapomnianym „My heart will go on”. Koncert spotkał się z bardzo miłym przyjęciem Publiczności obecnej na wydarzeniu. W ten niedzielny wieczór wystąpili: Julia Kornak, Aleksandra Mac, Wiktoria Mac, Julia Sarna, Natasza Wójcik i Wiktor Boczkaj. Wokalistów przygotował instruktor grupy Jakub Pięta, który również był reżyserem Koncertu Piosenki Filmowej. Warto nadmienić, że Studio Wokalne jest najmłodszą strukturą Gminnego Centrum Kultury, bowiem powstało we wrześniu zeszłego roku, a zajęcia prowadzone są w filii GCKSiR w Bratkowicach. Studio wokalne ma za sobą już trzy występy przed rodzimą publicznością, a mianowicie koncert „UnpluggedChristmas” w styczniu 2023 r. koncert „Piękna” z okazji 8 marca oraz „Koncert Muzyki Filmowej”.

Monika Piątek

Koncert Piosenki Filmowej w wykonaniu Studia Wokalnego GCKSiR

Żaden film nie może istnieć bez muzyki. Dlatego też 14 maja 2023 r. na sali widowiskowej GCKSiR w Trzciannie odbył się niezwykle Koncert Piosenki Filmowej. Wykonawcami tego wieczora byli Wokaliści Studia Wokalnego GCKSiR. Podczas koncertu wybrzmiały piosenki z filmów tych bardziej znanych, jak i tych mniej. Podczas wydarzenia usłyszeć można było utwory wokalne z filmów Disneya, z polskich komedii romantycznych, musicali a także hollywoodzkich hitów oskarowych. Wokaliści Studia Wokalnego GCKSiR przybliżyli Słuchaczom ścieżki dźwiękowe z takich filmów jak: „Król Lew”, „Zapłata ni”, „Księżniczka i żaba”, „Zwierzogród”, „Kraina Łodu”, „Ogniem i mieczem”, „Wiedźmin”, „Porady na zdrady”, „Wkręcenie”, „Mamma Mia!”, „Narodziny Gwiazdy” czy „Titanic”. Koncert spotkał się z bardzo miłym przyjęciem Publiczności obecnej na wydarzeniu. W ten niedzielny wieczór wystąpili: Julia Kornak, Aleksandra Mac, Wiktoria Mac, Julia Sarna, Natasza Wójcik i Wiktor Boczkaj. Wokalistów przygotował instruktor grupy Jakub Pięta, który również był reżyserem Koncertu Piosenki Filmowej.

Zachęcamy do rekrutacji do Studia Wokalnego GCKSiR od września 2023 roku do trzech grup wiekowych: dziecięcej (od 8 do 12 r.ż.), młodzieżowej (od 12 do 18 r.ż.) i dorosłej (po 18 r.ż.).

Jakub Pięta

Powiedz sobie, że życie to nie tylko praca...

Wyjazd integracyjny chóru Resonantae

W dniach 23-24 kwietnia br. Chór Męski Resonantae udał się na wyjazd integracyjny do Krynicy Zdroju. Organizatorem wyjazdu był pan Dariusz Jamuła, który zadbał o program wycieczki, atrakcje i urozmaicenie spędzenia wolnego czasu. Chórzyści mieli możliwość zapoznania się z sposobem wytwarzania miodu i produktów pszczelarskich w pasiece reprezentacyjnej „Barć” w Kamiannej. Przewodnik przedstawił cykl życia pszczoły, sposób pracy oraz możliwości jakie daje przemysł miodziarski. Wszyscy mieli możliwość skosztowania świeżego miodu oraz spróbowania miodów pitnych – dwójniaków, trójniaków i półtoraków. W muzeum pszczelarstwa mogli zobaczyć dawne miodarki, ramki i plastry miodu, a także ubranie pszczelarza kiedyś i dziś. Z Kamiannej uczestnicy wyjazdu udali się na wieżę widokową w Krynicy na tzw. spacer w koronach drzew. W trakcie spokojnego spaceru była możliwość zrobienia wspólnych pamiątkowych zdjęć, swobodnej rozmowy i chwili relaksu. Z wieży widokowej uczestnicy wyjazdu udali się do centrum miasteczka, do pijalni zdrojowej. Spacer po deptaku zaowocował poznaniem architektury i rysu historycznego uzdrowiska. Najpiękniejsze obiekty zabytkowej zabudowy Krynicy powstały w II połowie XIX wieku. Wraz z powstawaniem infrastruktury uzdrowskiej powstawały najpiękniejsze drewniane wille Krynicy, z bogatą snycerką, wzniesione w związku z napływem ogromnej rzeszy kuracjuszy. Okazałe wille, nawiązujące do architektury uzdrowisk alpejskich, powielały one tzw. „styl szwajcarski”, miały zazwyczaj obszerne frontowe ganki wsparte na słupach i jeden lub dwa poziomy balkony. Budynki były bogato zdobione dekoracją snycerską. Elewacje urozmaicano różnorodnymi wykuszami, wieżyczkami i werandami. Wykonane z drewna budynki były szalowane. Sporo ciekawych domów zachowało się przy Bulwarach Dietla, m.in. Biała Róża (po 1855 r.), Biały Orzeł (ok. 1857 r., proj. Bronisław Babel), Kosynier (1880), Romanówka (ok. poł. XIX w.), Węgierska Korona (ok. 1880 r.), Wisła (2. poł. XIX w.), Witoldówka (1888), Romanówka. Po krótkim spacerze, uczestnicy zostali zakwaterowani w Willi „Leśna Polana”, który powstał początkiem XX wieku, na zamówienie doktora Stro-

ka, według projektu czeskiego architekta Ruliszka. W 1927 roku w „Leśnej Polanie” gościł światowej sławy polski tenor Jan Kiepura którego imieniem nazwany jest, odbywający się od kilkadziesiąt lat w Krynicy-Zdroju Festiwal Aarii i Pieśni. Drugiego dnia grupa udała się do Muszyny, pospacerować po ogrodach sensorycznych. Ogrody Zmysłów, inaczej zwane Ogrodami Sensorycznymi, są jeszcze mało rozpowszechnionym w Polsce pomysłem przystosowania parków nie tylko do odpoczynku na łonie natury, ale przede wszystkim do celów terapeutycznych i edukacyjnych. Z ogrodów sensorycznych może korzystać każdy, niezależnie od stanu zdrowia i wieku. To sprzyjające relakso- wi, pełne ciszy i spokoju miejsce. Muszyńskie ogrody sensoryczne zaprojektowane są tak, by w zintensyfikowany sposób oddziaływać na wszystkie pięć

zmysłów: węch, wzrok, dotyk, słuch i smak. Oprócz funkcji poznawczej poprzez zabawy edukacyjne pomagają w budowaniu więzi interpersonalnych. Z Muszyny grupa udała się do Bardejowa na Słowację. W 2000 r. bardejowskie Stare Miasto wraz z tzw. suburbium żydowskim zostało wpisane na listę światowego dziedzictwa UNESCO jako czwarty zespół architektoniczny na Słowacji. Wyjazd był okazją do integracji, odpoczynku, złapania oddechu i dystansu i przede wszystkim naładowaniem akumulatorów, gdyż Panowie cały rok regularnie mają cotygodniowe zajęcia, cykliczne koncerty, przeglądy i warsztaty. Ponadto nagrywają teledyski i wspierają inicjatywy lokalne. Chórzyści wraz z panem Jakubem Piętą zrobili kilka pamiątkowych fotografii, które ozdobią chóralną kronikę.

Monika Piątek

Krynica, Dom Zdrojowy.

Bardejów, Słowacja.

Pierwsza Komunia Święta w Parafii w Bratkowicach

W szóstą niedzielę wielkanocną – 14 maja 2023 r., grupa 37 dzieci z naszej Parafii przyjęła po raz pierwszy Pana Jezusa do swego serca. Uroczystości Pierwszej Komunii Świętej w Kościele pw. Św. Jana Chrzciciela w Bratkowicach przewodził ksiądz proboszcz Józef Książek, a homilię wygłosił ks. Tadeusz.

Dzieci weszły do kościoła na spotkanie z Jezusem, w otoczeniu swoich rodzin. Przepełniała ich dziecięca radość, gdyż to był ich pierwszy osobisty krok na drodze wiary.

Pierwsza Komunia Święta jest wielkim wydarzeniem dla parafii i dla całej rodziny, która przeżywa spotkanie dziecka z Jezusem Eucharystycznym. Przez cały rok katechetyczny, poczynając od września, dzieci i ich rodziny przygotowywały się do tego wyjątkowego dnia i święta.

Do Pierwszej Komunii dzieci przystąpiły już przygotowane. Od tego momentu będą mogły zawsze już świadomie zbliżać się do ołtarza i przyjmować Chrystusa do swojego serca.

Pamiętajmy o tych dzieciach w naszych modlitwach, aby wytrwały one całe życie w miłości do Jezusa i zdawały egzamin z wiary na jak najlepszą ocenę.

ks. Tadeusz Kawalec

Bierzmowanie 2023

Dnia 20 maja 2023 roku 52 młode osoby z naszej parafii przyjęło Sakrament Bierzmowania z rąk J.E. ks. Bp Jana Wątroby. Uroczystość odbyła się podczas Mszy Świętej sprawowanej o godz. 16.00 w kościele parafialnym w Bratkowicach. Oprócz młodzieży z naszej wsi, Bierzmowanie przyjęła także młodzież z Mrowli, Trzciany, Klęczan i Dąbrowy; w sumie 136 osób. Sakrament Bierzmowania obok sakramentów chrztu i święceń kapłańskich należy do sakramentów, które – raz przyjęte – zachowują na zawsze swą ważność. Polecenie Boga, aby chrześcijanie mocą Ducha Świętego działali w Kościele i świecie nie potrzebują dodatkowego potwierdzenia.

Warto wiedzieć, że Sakrament Bierzmowania sprawia, że chrześcijanin pełniej uczestniczy w zbawczym posłannictwie Jezusa Chrystusa dzięki otrzymanej szczególnej łasce Ducha Świętego. Dostępuje też pełniejszego niż to miało miejsc w sakramencie chrztu udziału w kapłańskiej, prorockiej i królewskiej misji Jezusa Chrystusa. Zostaje też powołany do składania świadectwa wiary w Jezusa Chrystusa oraz do podejmowania odpowiedzialnych zadań Kościele i świecie. Dary, a wraz z nimi i zadania otrzymane w sakramencie bierzmowania chrześcijanin otrzymuje nie tylko dla własnego dobra, ale też dla dobra innych po to, by inni ludzie w nich mogli doświadczać miłości samego Boga, który jest źródłem wszelkiego dobra.

Otrzymany Dar Ducha Świętego za pośrednictwem bierzmowanych winien

przemieniać ludzi: powinien ich nawiedzać, aby mogli doświadczyć bliskości obdarowującego miłością i nadzieją Boga. Przekonanie to domaga się od chrześcijanina włączania swoich uzdolnień i umiejętności w służbę dobra wspólnoty, np. włączając się przygotowanie Mszy Świętej, w rozwiązywaniu problemów społecznych swojego otoczenia, przez troskę o osoby starsze, samotne czy potrzebujące pomocy. Takich możliwości dostarcza też praca z młodzieżą, czy też włączanie się w życie i działalność społeczności parafialnej. Bierzmowany nie powinien stawiać pytania: „Co za to otrzymam?”, lecz „Komu jestem potrzebny?” „W jakich obszarach życia społecznego mogą przydać się moje zdolności”.

Przyjmujący Sakrament Bierzmowania chrześcijanin musi być też świadomo-

my i tego, że ukazujące powołanie chrześcijanina słowa Jezusa skierowane do uczniów: „Wy jesteście światłem świata. Nie może się ukryć miasto położone na górze. Nie zapala się też światła i nie stawia pod korcem, ale na świeczniku, aby świeciło wszystkim, którzy są w domu. Tak niech świeci wasze światło przed ludźmi (Mt 5, 14-16) nie będą dla wszystkich oczywiste, a u wielu będą wywołać sprzeciw.

Bierzmowanie udoskonala łaskę chrztu; jest ono sakramentem, który daje Ducha Świętego, aby głębiej zakorzenić nas w synostwie Bożym, ściślej wszczepić w Chrystusa, umocnić naszą więź z Kościołem, włączyć nas bardziej do jego posłania i pomóc w świadczeniu o wierze chrześcijańskiej słowem, któremu towarzyszą czyny (KKK 1316).

Ks. Rafał Majerski

Działalność KSM Bratkowice

Rok formacyjny rozpoczęliśmy 2 września wieczorną Liturgią. Byliśmy bardzo szczęśliwi i pozytywnie zaskoczeni, ponieważ wiele nowych twarzy pojawiło się na naszym spotkaniu. We wrześniu prowadziliśmy Naszą pierwszą w tym roku Mszę Świętą dla dzieci i młodzieży. Podczas takich Mszy czytamy czytania, modlitwę wiernych, śpiewamy psalm, a także piękne KSM-owe pieśni, które uświetniają całą Eucharystię. Na spotkaniach w tym miesiącu graliśmy w podchody, prowadziliśmy pracę w grupach, a także czuwanie, podczas

którego mieliśmy okazję wyciszyć się, odpocząć i podziękować Bogu za miniony tydzień poprzez pieśni i krótkie rozważania.

Wdzięczni za poprzedni miesiąc oraz by dobrze rozpocząć nowy przygotowaliśmy czuwanie. Również oglądaliśmy film, graliśmy w planszówki, prowadziliśmy pracę w grupach, śpiew, różne zabawy integracyjne i ruchowe oraz niedzielą Mszę Świętą.

W listopadzie odwiedziliśmy groby Naszych bliskich oraz osób, które były ważne dla Naszej Parafii. Z okazji Świę-

ta Niepodległości zorganizowaliśmy Mszę Świętą oraz wieczornicę patriotyczną, a w niedzielę po Koncercie Pieśni Patriotycznych rozdawaliśmy ciasteczka niepodległościowe, przygotowane przez Naszych uczestników. Pod koniec listopada, jak co miesiąc obstawialiśmy Eucharystię dla dzieci i młodzieży.

Grudzień oraz styczeń były dla Nas bardzo intensywnymi miesiącami. Zaczęliśmy ten czas bardzo przyjemnie – niespodzianką z okazji Mikołajek 10 grudnia. W kolejnym tygodniu pako-

waliśmy sianko na stół wigilijny i rozdawaliśmy je w niedzielę, przed oraz po każdej Mszy Świętej. Z racji, iż w styczniu wystawialiśmy Jasełka, to każde kolejne spotkania były próbami do występu, który był dla nas niesamowicie ważny.

15 stycznia po długich przygotowaniach miały miejsce oczekiwane przez wszystkich Jasełka o godzinie 12:00 oraz 15:00 w Szkole Podstawowej nr 1 w Bratkowicach. Było to dla Nas nowe doświadczenie, gdyż nigdy nie występowałyśmy w szkole, ale mimo utrudnień wszystko wyszło pięknie! Czas przygotowań był dla Nas czasem ogromnego stresu. Jesteśmy dumni, że podołaliśmy temu nie lada wyzwaniu!

Przygotowania do Jasełek zabierały Nam dużo czasu i energii, ale już za rogiem czekały na Nas upragnione ferie zimowe! Jak wiemy, wszystko co dobre, szybko się kończy, dlatego na zakończenie wolnego, wybraliśmy się oddziałowo na kryte lodowisko do Dębicy! Wszyscy świetnie się bawiliśmy. Byliśmy mistrzami na lodzie, a piruety oraz figury na lodzie nie były Nam straszne! Przez cały wyjazd uśmiech nie schodził Nam z twarzy, a śmiechów nie było końca!

W lutym oglądaliśmy film pt.: „Chata”, graliśmy w gry i zabawy oraz z okazji

rację przygotowywaliśmy się na przyjście Zbawiciela. Czas Wielkiego Postu był dla nas czasem, dzięki któremu umocniliśmy naszą wiarę.

W kwietniu oraz maju prowadziliśmy Msze Święte, oglądaliśmy film, graliśmy w quizy, teleturnieje, tańczyliśmy i dużo śpiewaliśmy. Nie mogło też zabraknąć pracy w grupach. Jej ostatnim tematem był stres i to jak sobie z nim radzić. Jest to bardzo aktualny temat i mamy nadzieję, że choć trochę przybliżyliśmy to zagadnienie Naszym uczestnikom.

9 czerwca wyruszyliśmy na trzydniową wycieczkę do Zakopanego i Energylandii. Wspólnie spędzony czas na pewno zapadanie nam na długo w pamięci. Już za niedługo, jak co roku, będziemy rozdawać „Słowo z nieba”.

Już teraz możemy stwierdzić, że ten rok był dla Nas dobrym rokiem, wiele zyskaliśmy, wiele się nauczyliśmy, a przede wszystkim pogłębiliśmy Naszą relację z Panem Bogiem.

Z KSM-owskim „GOTÓW”

KSM Bratkowice

Walentynek zorganizowaliśmy Naszym uczestnikom wiele ciekawych atrakcji. Pod koniec miesiąca – 24 lutego odbyła się pierwsza Droga Krzyżowa prowadzona przez Nasze Stowarzyszenie.

Marzec był miesiącem refleksji i przemyśleń. Spotykaliśmy się co piątek na Drogach Krzyżowych, podczas których czytaliśmy piękne rozważania i śpiewaliśmy pieśni. Na ostatniej tego-rocznej Drodze Krzyżowej przedstawiliśmy pantomimę, w której brali udział Nasi wspaniali uczestnicy. W Wielki Czwartek oraz w Wielki Piątek w ciszy i w pokorze naszych serc, poprzez ado-

NA PROCESJI - BOŻE CIAŁO 2023

BIERZMOWANIE

I KOMUNIA ŚWIĘTA

POŚWIĘCENIE NOWYCH OBRAZÓW

PIELGRZYMKA DZIECI PIERWSZOKOMUNIJNYCH DO ŁAGIEWNIK

STRAŻACKA PIELGRZYMKA

na Jasną Górę

Otwarcie Dziennego Domu Pomocy w Bratkowicach

„Liczy się tylko miłość” – warsztaty profilaktyczne dla młodzieży ze szkół podstawowych

Profilaktyka antyalkoholowa to niezwykle ważna sprawa, zwłaszcza w dzisiejszym świecie, gdzie tak łatwo o używki. Z tego też powodu Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Urzędzie Gminy Świlcza chętnie finansuje spotkania profilaktyczne, na które zapraszana jest młodzież ze szkół. W dniu 13 kwietnia 2023 roku w sali widowiskowej Gminnego Centrum Kultury Sportu i Rekreacji w Trzcieńcu odbyło się spotkanie w ramach autorskiego programu profilaktyki uzależnień „Liczy się tylko miłość”. Prelegentem był Lech Dyblik – polski aktor teatralny, filmowy i telewizyjny, piosenkarz, który w trudnej, ale ciekawej historii swojego życia przybliżył problemy bliskiej współczesnej młodzieży – poszukiwanie akceptacji społecznej, problemy w relacjach z rodzicami, a w końcu ucieczkę w używki i walkę z uzależnieniem. To opowieść trzeźwego alkoholika, który zdaje sobie sprawę z ogromu pracy, jaki musi wkładać w każdy dzień, aby wychodzić z tej walki zwycięsko.

– „Byłem na dnie i się z tego podniosłem. Jestem żywym przykładem, że kiedy walczy się o siebie, to musi się udać” – Lech Dyblik.

Pełen anegdot, wspomnień i pięknych, głębokich piosenek 90-minutowy program stanowił ważną lekcję dla młodych ludzi. Dodatkowym atutem spotkania było to, że aktor, którego znamy m.in. z filmów „Pod mocnym aniołem”, „Syberiada polska”, „Ziarno prawdy” czy „Wołyń” pokazał młodym ludziom,

że nałogi mogą dotknąć każdego, znanego i nieznanego, bogatego i biednego, ale każdy z nich ma szansę je pokonać i żyć szczęśliwie. Aktor opowiedział o swoich zmaganiach z chorobą alkoholową, która zniszczyła wiele lat życia jemu i jego najbliższemu. Zaznaczył, że z alkoholizmu nie można „wyzdrowieć”, da się go jedynie zahibernować i każdego dnia podejmować walkę, by ten uśpiony potwór znów nie zaatakował.

Uświadomił uczniom, że pijaństwo dotyka nie tylko – jak większość sobie wyobraża – ludzi biednych, niewykształconych, życiowych nieudaczników. Jest to pułapka, w której sidła dają się złapać ludzi sukcesu, bogacze, dyrektorzy wielkich korporacji, sławy z pierwszych stron gazet, a także nasi bliscy – ojco-

wie, matki, rodzeństwo – każdy może ulec nałogowi, dlatego tak ważne jest, by do alkoholu podchodzić z rozsądkiem, nie traktować go jako elementu stylu życia, rozrywki, nagrody czy pocieszyciela.

Odbiorcami programu byli uczniowie klas 7 i 8 szkół podstawowych z terenu Gminy Świlcza oraz nauczyciele – łącznie blisko 300 osób.

Organizacja programu została sfinansowana ze środków pochodzących z budżetu Gminy Świlcza przeznaczonych na wychowanie w trzeźwości i przeciwdziałanie alkoholizmowi.

Monika Piątek
– Przewodnicząca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zebranie sprawozdawcze OSP Bratkowice

Statutowym wymogiem działalności jednostek OSP jest przeprowadzenie corocznych zebrań sprawozdawczych, które podsumowują działalność jednostki w minionym roku i podejmują plan działań na rok bieżący.

Strażacy z Bratkowic zebrali się na takim spotkaniu sprawozdawczym w sobotę 18.02 2023 roku. W zebraniu

brano dh. Tadeusza Bednarza – wice prezesa OSP. Sprawozdanie działalności jednostki za rok 2022 przedstawił dh. Piotr Chmaj – prezes Zarządu. Na wstępie swojego wystąpienia prezes przedstawił skład osobowy zarządu który przedstawia się następująco: Prezes – Piotr Chmaj, wiceprezes Tadeusz Bednarz, wiceprezes Piotr Jucha, Naczelnik Krzysztof Plizga, zastępca naczelnika Marcin Górski, sekretarz Piotr Wojton, skarbnik Adam Jucha, gospodarz Grze-

wiccy strażacy w roku sprawozdawczym 2022. Budowę wiaty nad zabytkową sikawką, montaż czasowego nocnego oświetlenia sikawki, odnowienie figurki św. Floriana z jej nocnym oświetleniem, zbiórkę elektrośmięci. Prezes w swoim sprawozdaniu przedstawił informacje o ustawie przysługującej strażakom specjalnego dodatku do emerytury.

Zarząd Bratkowickiej jednostki zorganizował pomoc dla druhów seniorów w zakresie przygotowania dokumentów i wniosków i pomoc w ich wypełnieniu. Dzięki tej pomocy kilkunastu strażaków seniorów otrzymało dodatek do emerytury. Prezes podkreślił duże zaangażowanie dh. sekretarza zarządu Piotra Wojtona w zakresie pomocy druhom seniorom za co mu podziękował. Kończąc swoje sprawozdanie prezes podziękował Wójtowi Gminy Adamowi Dziedzicowi za pomoc finansową zorganizowaniu wycieczki do Wrocławia dla strażaków naszej jednostki. Podziękował również wójtowi za bardzo dobrą współpracę i konstruktywne wsparcie działalności OSP z Bratkowic. Komendzie Miejskiej PSP za bardzo dobrą dotychczasową współpracę i asygnowanie środków z KSRG. Druh prezes podziękował ks. kapelanowi Józefowi Książkowi za całoroczną opiekę duchową i posługę duszpasterską, a wszystkim strażakom za duże zaangażowanie na rzecz jednostki. Na zakończenie swojego sprawozdania poinformował, że nowym kronikarzem OSP został Andrzej Bednarz fotograf redaktor czasopisma „Ziemia Bratkowicka” zastępując dh. Władysława Kwoczyńskiego, który kro-

wałnym wzięli udział zaproszeni goście: Sławomir Styka – zastępca Wójta Gminy Świlcza, Wojciech Słowik – sekretarz Urzędu Gminy Świlcza, ks. Józef Książek kapelan strażaków Powiatu Rzeszowskiego Kapelan Parafii Bratkowice, Tomasz Wojton – przewodniczący Rady Powiatu Rzeszów, Barbara Buda – Wiceprzewodnicząca Rady Gminy Świlcza, dh. Mieczysław Leja, Andrzej Kozdęba, i Natalia Skuba-Więclaw – radni Gminy Świlcza, St ktp. Marcin Bienek – zastępca dowódcy Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej nr 3 w Rzeszowie, dh. Tomasz Kwoka – prezes Zarządu Oddziału Gminnego Związku OSP RP w Świlczy, dh. Ryszard Frańczyk – Sołtys wsi Bratkowice, Katarzyna Wdowik – prezes Towarzystwa Miłośników Ziemi Bratkowickiej, Andrzej Bednarz – Redaktor czasopisma Ziemia Bratkowicka, fotograf, nowy kronikarz OSP Bratkowice.

Otwarcia zebrania dokonał dh. Piotr Chmaj – prezes Zarządu Jednostki, który powitał strażaków i zaproszonych gości. Na przewodniczącego zebrania wy-

gorz Pałka, członek zarządu Grzegorz Pięta. Komisja rewizyjna działa w składzie Robert Selwet przewodniczący Paweł Stec sekretarz, Dawid Ziobro członek. Następnie prezes poprosił zebranych uczczenie minutą ciszy zmarłego 2022 śp. dh. Bronisława Kwokę. W swoim sprawozdaniu prezes przemienił najważniejsze zadania jakie wykonali Bratko-

nikę OSP prowadził ponad 38 lat spisując 8 tomów kronik. Kroniki spisane przez dh. Władysława Kwoczyńskiego uczestniczyły w wielu ogólnopolskich i wojewódzkich konkursach i przeglądach kronik, zdobywając wiele nagród i wyróżnień. Dla nowego kronikarza, jak to podkreślił swojej wypowiedzi, była to trudna decyzja i wyzwanie, ale po długich przemyśleniach podjął to wyzwanie, licząc że sprostą temu zadaniu, bo jak powiedział szkoda było by przerwać ciąg zapisów które tworzą historie Bratkowickiej OSP. Dotychczasowy wieloletni kronikarz zadeklarował pomoc i wsparcie nowemu kronikarzowi. Sprawozdanie z działalności Jednostki Operacyjno-Technicznej przedstawił dh Krzysztof Plizga – naczelnik w swoim sprawozdaniu druha naczelnik wymienił ile razy nasi druhowie wyjeżdżali do akcji ratowniczych w 2022 jednostka była alarmowana 25 razy. Najczęściej do zdarzeń wyjeżdżali druhowie Grzegorz Pięta 16 razy, Krzysztof Plizga 15, Grzegorz Pałka – 14, Kamil Skrabucha 13.

Strażacy z Bratkowic jak powiedział druha naczelnik oprócz wyjazdów do zdarzeń uczestniczą w zbiórkach szkoleniowych w warsztatach szkolnictwa technicznego oraz biorą udział w zawodach Sportowo-Pożarniczych. Zawody Sportowo-Ratownicze w 2022 roku odbyły się na stadionie w Rudnej Wielkiej, gdzie nasza drużyna zdobyła po raz kolejny 1 miejsce. W zwycięskiej drużynie startowali: Krzysztof Plizga, Michał Kwas, Jakub Majka, Paweł Stec, Marcin Kłeczek, Dawid Nabożny, Kamil Skrabucha, Bartosz Zając, Kamil Kula trenerem drużyny jest Robert Kwas.

W kolejnym punkcie zebrania skarbnik Adam Jucha przedstawił sprawozdanie finansowe za okres sprawozdawczy 2022 i plan finansowy na rok 2023. Sekretarz Komisji Rewizyjnej przedstawił sprawozdanie komisji na koniec sprawozdania zgłosił wniosek o udzielenie absolutorium zarządowi OSP za okres sprawozdawczy. Piotr Wojton sekretarz przedstawił plan działalności na rok 2023 następnie odbyło się głosowanie, podczas którego strażacy udzielili absolutorium zarządowi za rok sprawozdawczy i przejęli plan sprawozdawczy za rok 2023. Szczególnym punktem zebrania było przyjęcie w szeregi naszej jednostki nowych członków OSP. Szeregi OSP Bratkowice wstąpiło 3 młodych mężczyzn Marcel Jucha Mateusz Naboży, Krzysztof Piórkowski. Podczas zebrania walnego kilkunastu strażaków zostało wyróżnionych odznaką honorową za wysługę lat. Uchwałą Prezy-

dium Zarządu Gminnego Związku OSP RP Świlczy. Odznaki otrzymali Władysław Jucha 60 lat, Tadeusz Mytych 50, Józef Bachórz 40, Józef Jucha 35, Zbigniew Lewicki 35, Robert Selwet 35, Józef Bułatek 35, Jan Grędysa 30, Piotr Kwoka 25, Tadeusz Bednarz 20, Marcin Górski 20, Ryszard Frańczyk 10, Dawid Ziobro 10, Mateusz Mierzwa 10, Michał Kwas 10. Uchwałą Zarządu OSP Bratkowice przyznano statuetki druhom, którzy w 2022 najczęściej wyjeżdżali do akcji Ratowniczych statuetki otrzymali druhowie: Grzegorz Pięta 16 wyjazdów, Krzysztof Plizga 15, Grzegorz Pałka 15, Kamil Skrabucha 13.

W dalszej części spotkania głos zabierali goście: Tomasz Kwoka – prezes ZOG ZOSP RP w Świlczy poruszył następujące tematy pomoc humanitarną strażaków dla Ukrainy, składanie wniosków o dodatki emerytalne szkolenia dla członków OSP. druha prezes podziękował zarządowi i wszystkim strażakom za dobrą współpracę i życzył pomyślności. Przedstawiciel KM PSP St. KPT Marcin Bienek – Zastępca Dowódcy JRG przedstawił sytuację pożarową na terenie powiatu Rzeszowskiego. Podziękował druhom za udział w wspólnych działaniach z PSP za pomoc humanitarną dla Ukrainy poruszył sprawy dotyczące zawodów Sportowo-Pożarniczych szkoleń dla członków OSP. Ks. Kapelan Józef Książek podziękował strażakom za ogromne poświęcenie i ciągłą gotowość niesienia pomocy drugiemu człowiekowi. Kapelan podziękował strażakom za udział w uroczystościach Kościelnych i patriotycznych oraz za zaangażowanie w sprawy parafii i środowiska. Na zakończenie ks. Kapelan poprowadził modlitwę w intencji zmarłych strażaków. Sławomir Styka

Fot. Andrzej Bednarz

– zastępca Wójta gminy na początku swojego wystąpienia pogratulował wyróżnionym strażakom. Podziękował zarządowi i strażakom za udział w akcjach ratowniczych na terenie gminy i za pomoc humanitarną dla Ukrainy. Wójt podziękował za wyrażenie zgody na utworzenie w Domu Strażaka dziennego domu pomocy. W drugim kwartale 2023 z inicjatywy wójta gminy Adama Dziedzica przewodniczącego lokalnej grupy działania „Trygon” zostanie złożony wniosek na zakup mundurów galowych w ilości 38 sztuk dla OSP Na terenie całej gminy. Na zakończenie swojego wystąpienia odczytał i przekazał specjalny list

od druha Waldemara Pawlaka prezesa Zarządu Głównego ZOSP RP Z podziękowaniem za wieloletnią aktywność społeczną w rozwój OSP. Tomasz Wojton przewodniczący Rady Powiatu Rzeszowskiego Podziękował za zaproszenie, pogratulował zarządowi otrzymania absolutorium. Ze swojej strony zadeklarował dalszą pomoc i współpracę z Zarządem. Na zakończenie wystąpienia złożył strażakom i ich rodzinom życzenie wszelkiej pomyślności. Zebranie zakończyło się tradycyjnym strażackim poczęstunkiem i niekończącymi się rozmowami strażackimi.

Tadeusz Bednarz

Wicemistrzowie powiatu rzeszowskiego

W sobotę, 20 maja stadion w Kamieniu był areną sportowej rywalizacji jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych powiatu rzeszowskiego. Do zawodów przystąpiły cztery drużyny żeńskie i jedenaście męskich. Byli to zwycięzcy zawodów na poziomie gminnym w roku 2022. Zawody rozpoczęły się od złożenia meldunku o gotowości przeprowadzenia zawodów, wciągnięciu flagi państwowej na maszt i odśpiewaniu hymnu.

Komisję sędziowską powołał Komendant Powiatowy PSP w Rzeszowie spośród funkcjonariuszy KP PSP Rzeszowie. Rywalizacja sportowa była zacięta, ale w duchu fair play. Pierwszą konkurencją była sztafeta pożarnicza 7x50 metrów z przeszkodami. Zawod-

nicy musieli pokonać między innymi slalom pomiędzy tyczkami, przebiec po równoważni, czy podłączyć wąż gaśniczy do rozdzielacza i prądownicy gaśniczej. Drugą konkurencją było ćwiczenie bojowe. Zawodnicy w tym przypadku na czas sprawiali węzową linię ssawną oraz dwie gaśnice. Przy pomocy strumienia wody musieli strącić z podestów przeszkody. Trzecią konkurencją była pokaz musztry. Zgodnie z regulaminem suma punktów przyznanych po trzech konkurencjach dawała wynik w klasyfikacji generalnej. Mistrzami Powiatu w kategorii drużyn męskich została drużyna z OSP Niechobrz, drugie miejsce zajęli druhowie z OSP BRATKOWICE. Bardzo serdecznie gratulujemy Naszym

Fot. Andrzej Bednarz

* * *

„Czwarte przykazanie”

Posłuchajcie Panowie, Panie
Czym czwarte Boskie jest przykazanie
Szanuj rodziców swoich przeważnie
Gdy są starzy oboje
Pewnie staruszek zwał się Jakubem
Sto lat miał z czubem
Przez pola, lasy, bieży do wioski
Z pokorą śpiewał pieśń Matki Boski
Pewnie młodzieniec starca dogania
Pana Jezusa pochwalił z rana
Na wieki wieków starzec odrzeczne
Gorzka mu łezka z oczu pocieche
Dokąd idziecie staruszk drogi
Pewnie w tym wieku bolą was nogi
Nie tylko nogi lecz wszystkie kości
Musze już tak żyć w mojej starości
Póki synowej w domu nie było
Całe domostwo Boga chwaliło
Teraz synowa wielka kłótniarka
Zginęła już moja gospodarka
Syna buntuje koszuli nie da
Pewnie się z tego nie wypowiada
Bo gdyby wszystko księdzu wyznała
rozgrzeszenia by nie dostała
i jeszcze gorzej będzie Wam dziadku
Bo Wam śmierć zrobią
szybko w ostatku
Po co się zdali na syna mienie
Lecz lepiej trzeba było
mieć swoją ziemię
Zabudowania były by wasze
Gotowali by Wam na mleku kaszę
A teraz Waszej śmierci żądają
Bo Wasz majątek w swoich rękach mają
Jeszcze Wam gorzej będzie dziadku
Bo Wam śmierć zdobią
szybko w ostatku
Rzekła synowa do syna swego
Trzeba nam odwieść ojca starego
Zaprzęgaj konia karego,
trzeba nam odwieść ojca starego
Trzeba nam wywieść
ten smród do licha
Niechaj w szpitalu ten stary zdycha

Chłopakom. Podczas rozmowy druhowie obiecali, że za rok będą to Oni mistrzami. Zobaczmy!!!

Puchary, medale, dyplomy wręczyli drużynom komendanci PSP, samorządowcy wójt gminy Kamień oraz prezes ZOSP RP.

Andrzej Bednarz

*„Witaj majowa jutrzeńko,
Świeć naszej polskiej krainie,
Uczcimy ciebie piosenką,
Która w całej Polsce słynie”.*

„Witaj Majowa Jutrzeńko”

Obchody uchwalenia Konstytucji 3 Maja to dzień odwołujący się do jednego z najważniejszych wydarzeń w historii naszego kraju. W tym dniu, przed 232 laty, Sejm Czteroletni przyjął Konstytucję, która była pierwszym takim dokumentem w Europie a jednocześnie jednym z najbardziej postępowych aktów normatywnych w świecie. Była wyrazem walki o wolność i godność narodu. Ustawa zasadnicza była zapisana w 11 artykułach. Wprowadzała trójpodział władzy na ustawodawczą, wykonawczą i sądowniczą. Gwarantowała prawo powszechnej wolności dla szlachty i mieszczaństwa. Regulowała zasady funkcjonowania władz państwowych oraz prawa i obowiązki obywateli Rzeczypospolitej Obojga Narodów.

W każdą rocznicę wracamy wspomnieniami do tych wydarzeń, które ukształtowały naszą Ojczyznę, pamiętamy o naszych korzeniach i dumie z bycia Polakami. Pielęgnowanie tych wspomnień spoczywa na nas – dorosłych by żadne młode pokolenie nie zapomniało o trudzie jaki nasi przodkowie włożyli w walkę o Polskę. To dzięki nim dziś żyjemy w wolnym i demokratycznym państwie.

Każdego roku świętując tą ważną rocznicę uczniowie Szkoły Podstawowej nr 1 w Bratkowicach im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego mają możliwość nie tylko do zmanifestowania swojego patriotyzmu, ale również wyrażenia przywiązania do Ojczyzny i symboli narodowych. W tym roku uroczysta akademia odbyła się w piątek 28 kwietnia,

a przygotowali ją uczniowie klas 0 – 3. Montaż słowno-muzyczny o patriotycznej wymowie obfitował w pieśni oraz wiersze, które opowiadały o wydarzeniach tamtych dni, a w głębi sali powiewała biało-czerwona flaga.

Na zakończenie uroczystości głos zabrała Pani dyrektor Joanna Różańska, która w swym wystąpieniu podziękowała za przygotowanie akademii i patriotyczną postawę naszych uczniów.

Elżbieta Bąk

Święto Chrztu Polski

14 kwietnia 966 roku to data, którą uznaje się za dzień przyjęcia chrztu przez Mieszka I. Źródła informujące o tym są niezwykle skromne. Najwcześniejsza zachowana informacja pochodzi z Kroniki Thietmara z Merseburga, spisanej około pół wieku po wydarzeniu i niepodającej jego daty. Opisa-

ny jedynie w lakoniczny sposób w Roczniku Kapitulnym krakowskim, gdzie znajduje się notka „**DCCCCLXVI Mescso dux Poloniae baptizatur**”, oznaczająca dosłownie „966 Mieszko książę Polski przyjmuje chrzest”, jest jednym z niewielu historycznych źródeł informujących o decyzji polskiego

władcy, która na zawsze zmieniła bieg historii.

Polska trafiła do nowej przestrzeni kulturowej, polski książę stał się równorzędnym partnerem – bratem w wierze – dla innych władców panujących w Europie. Przez kolejne stulecia zmieniała się sytuacja polityczna, wielokrotnie następowała delimitacja granic, liczne wojny, zabory i okupacje, lecz chrześcijaństwo było czynnikiem, które nie pozwoliło naruszyć naszej tożsamości, a jednocześnie było stałym łącznikiem Polski z Europą i zachodnią cywilizacją.

W celu uczczenia tej daty Sejm ustanowił 14 kwietnia państwowym Świętem Chrztu Polski. W Szkole Podstawowej nr 1 im. kard. S. Wyszyńskiego w Bratkowicach, po raz pierwszy w jej historii, włączono się w upamiętnienie tego wydarzenia. Uczniowie pod opieką nauczycieli języka polskiego i historii przygotowali ciekawą inscenizację, aby przybliżyć społeczności szkolnej ten niezwykle moment. I tak byli oni świadkami ślubu Mieszka I z czeską księżniczką Dobrawą oraz chrztu księcia Polan, będący symbolicznym początkiem państwa polskiego.

Aby podkreślić charakter tego święta, wszyscy uczniowie w tym dniu przyszli do szkoły w strojach słowiańskich. Kreatywność dzieci była ogromna, co pozwoliło na moment przenieść się w czasy historyczne, poczuć klimat dynastycznych Piastów.

Odbył się nawet konkurs na najciekawszy strój...

Elżbieta Wandas

Interaktywny pokaz dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 2 w Bratkowicach

Otwartość, ciekawość świata, chęć do nauki języków obcych oraz do podróżowania – takie wartości przekazała Agnieszka Rykiel (Woźnica) na interaktywnym i bardzo międzynarodowym pokazie dla uczniów Szkoły Podstawowej Nr 2 w Bratkowicach. Dzieci zapoznały się z brytyjską, a zwłaszcza ze szkocką kulturą, tradycją, geografią, historią i kuchnią. Dowiedziały się dlaczego warto uczyć się języków obcych, a nawet nauczyły się kilku brytyjskich zwrotów. Miały też okazję na żywo usłyszeć typowy szkocki język i porozmawiać ze znajomym p. Agnieszki, która wiele lat mieszkała oraz studiowała w Wielkiej Brytanii. Nie obyło się też bez dobrej zabawy – dzieci nauczyły się

tradycyjnego, znanego na całym świecie tańca Ceilidh Dance. Były również konkursy, w których wszystkie dzieci zostały wynagrodzone oryginalnymi nagrodami prosto ze Szkocji. Dzieci skorzystały również z brytyjskiej FOTO-Budki. Pani Agnieszka podzieliła się również swoim Rodzinnym Albumem pełnym wspomnień i ciekawostek z podróży. Pokaz był bardzo interaktywny, pełen energii, entuzjazmu i zaangażowania wszystkich uczestników. Ten dzień na długo pozostanie w pamięci każdego dziecka. Wszyscy uczniowie oraz grono pedagogiczne czekają z niecierpliwością na kolejny pokaz p. Agnieszki.

Szkoła Podstawowa nr 2 Bratkowice

Akceptacji i tolerancji uczymy od małego

W bieżącym roku szkolnym Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego realizowała dwa projekty edukacyjne. Koordynatorami projektów w szkole były panie Iwona Rogóż i Renata Barć. W ramach tych projektów uczniowie klasy II wraz z wychowawczynią panią Elżbietą Bąk brali udział w zajęciach, podczas których realizowali różne zadania przewidziane na każdy miesiąc trwania projektu.

Głównym celem Ogólnopolskiego Projektu Edukacyjnego „Gramy Zmysłami” było innowacyjne i kreatywne podejście do tematyki rozwijania zmysłów u dzieci. Tworzenie przez nauczycieli odpowiednich warunków do poznawania świata wieloma zmysłami oraz budowanie wiedzy na temat integracji sensorycznej.

Biorący udział projekcie nauczyciel realizował zajęcia, zabawy lub tworzył

pomoce dydaktyczne w tematyce danego miesiąca. Uczniowie poszerzali i wzbogacali wiedzę na temat zmysłów oraz rozwijali wielozmysłowe poznawanie świata.

Uczniowie klasy II w każdym miesiącu zmagali się z innym zadaniem. W październiku był to sensoryczny spacer, podczas którego zbierali kasztany, liście i żołądźce w miejscowym parku, aby później wykorzystać je na lekcjach. W listopadzie odbyły się zajęcia z sensorycznej matematyki. W grudniu dzieci wykonały piękne sensoryczne ozdoby świąteczne, które ozdobiły szkolne korytarze. W kolejnym miesiącu zajęcia prowadziła pani tyflopada, w trakcie których dzieci zapoznały się z wadami wzroku oraz problemami osób niewidzących i słabo widzących. W lutym uczniowie klasy II bawili się w slimy wyrabiając

z różnych produktów masy plastycznej. W marcu odbyły się zajęcia z sensorycznego kodowania, podczas któ-

rych uczniowie zapoznali się z Alfabetem Morsa; próbowali zakodować oraz rozkodować informację. Kolejne zajęcia dotyczyły smaku i węchu, w trakcie których rozpoznawali z zawiązanymi oczami różne produkty, owoce i warzywa oraz smakowali je. Ostatnie zadanie to ścieżka sensoryczna wykonana przez nauczycieli. Spacer po niej dostarczył dzieciom wiele różnorodnych wrażeń dotykowych.

Drugi projekt to Ogólnopolski Projekt Edukacyjno-Społeczny „Każdy inny, wszyscy równi”. Celem tego projektu było uwrażliwienie uczniów na obecność i potrzeby osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, rozwijanie empatii, kształtowanie tolerancji oraz likwidowanie uprzedzeń wobec innych osób. Również w tym projekcie uczniowie klasy II realizowali kolejne zadania na dany miesiąc. Działania te dotyczyły: Międzynarodowego Dnia Niesłyszących, Dnia

osób z Afazją Rozwojową, Światowego Dnia Mózgowego, Porażenia Dziecięcego, Dnia Świadomości Dysleksji, Międzynarodowego Dnia Niewidomych, Światowego Dnia Osób Niepełnosprawnych, Światowego Dnia Braille’a, Dnia chorych na Padaczkę, Światowego Dnia Zespołu Downa, Światowego Dnia Świadomości Autyzmu, Dnia Walki z dyskryminacją osób Niepełnosprawnych.

W ramach tych działań w szkole zostały przygotowane tematyczne gazetki zawierające informacje na temat chorych na padaczkę, zespół Downa, afazję

rozwojową oraz mózgowie porażenie dziecięce.

Gościliśmy również w naszej szkole mistrza w handbiku Rafała Wilka. Uczniowie usłyszeli historię jego życia, walki o zdrowie i spełnianie marzeń. Zorga-

nizowano także spotkanie z panią Katarzyną Hulze Związku Niewidomych w Rzeszowie. Podczas zajęć z tyflopedagogiem dzieci poznały alfabet Braila oraz nauczyły się posługiwać tabliczką brajłowską. Spotkanie z surdopedagogiem dotyczyło osób niesłyszących; uczniowie poznali kilka podstawowych znaków w języku migowym, co było dla nich bardzo ciekawym doświadczeniem. Na zakończenie implementacji projektów otrzymaliśmy certyfikaty uczestnictwa w wyżej wymienionych projektach.

Problematyka obu projektów dotyczyła osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Uczniowie wzbogacili swoją wiedzę i zapoznali się z problemami osób niepełnosprawnych. Bawiąc się, oglądając filmy edukacyjne i biorąc udział w różnych zajęciach i spotkaniach nasi uczniowie z klasy II będą potrafili współdziałać z osobami o różnych potrzebach.

Składamy ogromne podziękowania pani Elżbiecie Bąk oraz wszystkim uczniom klasy II za zaangażowanie i czynny udział we wszystkich zajęciach.

Iwona Rogóż

„Wszystkiego, co naprawdę trzeba wiedzieć, nauczyłem się w przedszkolu – o tym jak żyć, co robić, jak postępować, współżyć z innymi, patrzeć, odczuwać, myśleć, marzyć i wyobrażać sobie lepszy świat.”

Robert Fulghum

Zobacz, jak wygląda świat... – działania dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Bratkowicach

Przedszkole i szkoła jako przestrzeń wspierająca dziecko w kształtowaniu preorientacji zawodowej to – w nawiązaniu do teorii psychodynamicznej

wanie ich pro-zawodowych marzeń oraz wyrabianie szacunku dla pracy ludzkiej.

Kształtując preorientację zawodową Naszych wychowanków ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Bratkowicach nawiązaliśmy współpracę ze środowiskiem społecznym i wybraliśmy się do Publicznej Biblioteki w Bratkowicach, aby móc zapoznać się z pracą bibliotekarza. Dzieci z dużym zaciekawieniem i zaangażowaniem współpracowały na zajęciach. Zorganizowane warsztaty pozwoliły poznać specyfikę pracy w bibliotece, poznać zasady dbania i korzystania z książek.

Innym ważnym spotkaniem pozwalającym zdobyć wiedzę na temat pracy zawodowej było spotkanie z panem Grzegorzem Krupa w piekarni rzeszowskiej. Dzieci zostały zapoznane z cy-

klem produkcyjnym pieczenia chleba, pozyskały informacje na temat zdrowotnych właściwości pieczywa, wypiekanego tradycyjnymi metodami. Wychowankowie zwiedzili pomieszczenia piekarni oraz zapoznali się z zawodem piekarza, który niesie ze sobą wielkie poświęcenie. Słuchając wszelkich informacji dzieci obserwowały jednocześnie pracę urządzeń służących do produkcji różnego rodzaju pie-

W oczekiwaniu na chleb.

A. Roe – instytucja minimalizująca jego frustracje i lęki. Rolą wychowania przedszkolnego i wczesnoszkolnego jest m.in. zapewnienie dziecku poczucia bezpieczeństwa. Ten zasób jest kluczowy w formowaniu się preorientacji zawodowej rozumianej nie tylko jako zbiór informacji o zawodach, ale przede wszystkim grupa kluczowych kompetencji, których rozwój jest możliwy pod warunkiem poczucia bezpieczeństwa i zaufania do otoczenia.

Celem preorientacji zawodowej jest wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami najbliższymi ich otoczeniu, kształtowanie postawy pracy i motywacji do działania, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań dzieci, stymulo-

„Najmniejszy” wałek w piekarni wzbudził wiele zainteresowania wśród dzieci.

Przesiewanie mąki.

Pogadanka na temat zawodu bibliotekarza.

czywa, ale i same mogły uczestniczyć w procesie produkcji chleba.

Najmłodsi coraz częściej interesują się pracą zawodową swoich rodziców i dziadków, próbują opowiadać o ich pracy. Dzielą się takimi informacjami z innymi dziećmi podczas zabaw dowolnych. Dlatego głównym założeniem zajęć było poszerzenie wiedzy dzieci na

temat różnych zawodów, zapoznanie z pracą ludzi w różnych zawodach oraz wyrabianie u dzieci szacunku dla pracy ludzkiej. Do utrwalania zdobytej w czasie spotkań wiedzy wykorzystaliśmy różnorodne zabawy dydaktyczne

Adrian mógł wejść w rolę pracy bibliotekarza.

i tematyczne, wzbogacone literaturą dziecięcą, natomiast prace plastyczne pozwoliły odzwierciedlić w formie plastycznej zdobyte przez dzieci obserwacje i wiedzę.

Jako nauczyciele czujemy się odpowiedzialni za to, aby ukierunkować młodego człowieka do wyboru dalszej drogi życia, za to również, by wskazać mu na podstawie obserwacji jego predyspozycje do wykonywania danego zawodu. Ścieżka kariery zawodowej powinna być kształtowana od najmłodszych lat.

Katarzyna Bielecka

Piknik Rodzinny w Szkole Podstawowej nr 1 w Bratkowicach

W niedzielne popołudnie w dniu 28 maja 2023 roku w Szkole Podstawowej nr 1 im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Bratkowicach odbył się Piknik Rodzinny. W organizację imprezy plenerowej zaangażowana była cała społeczność szkolna, a przede wszystkim nauczyciele i Rada Rodziców. Organizując imprezę chcieliśmy uświadomić dzieciom, jak również ich rodzicom, czym jest rodzina, jaka jest jej waga i moc. Dziecko uczestnicząc w życiu rodziny poznaje wzory zachowań, normy oraz zasady postępowania społecznego. Będąc częścią rodziny przyswajając sobie wiedzę o otaczającym go świecie, a rodzice są pierwszymi ludźmi, których dziecko poznaje. Dlatego tak ważny jest wpływ, jaki rodzina wywiera na młodego człowieka. To w dużej mierze od niej zależy późniejsze jego postępowanie i rozumienie otaczającej go rzeczywistości.

Piknik rozpoczął się o godzinie 15.00 wystąpieniem Pani dyrektor Joanny Różańskiej, która powitała gorąco wszystkich gości, sponsorów, rodziców i dzieci. Następnie konferansjer, pani Monika Garbaczewska, zapowiedziała występy uczniów naszej szkoły. Część artystyczną rozpoczęły dzieci z najmłodszych klas. Wraz z wychowawcami przygotowały piękne piosenki i tańce, które zadeklowały swoim kochanym Mamom i Tatom. Kolejną atrakcją było przedstawienie pt. „Smerfy”, przygotowane przez panią Elżbietę Wandas wraz z uczniami klasy 4. Starsi uczniowie pod kierunkiem księdza Tadeusza Kowalczyka uczcili pamięć naszego patrona Kardynała Stefana Wyszyńskiego, którego 42 rocznica śmierci przypada w dniu dzisiejszym. Kolejną atrakcją programu były występy taneczne zespołu Koloret, które przygotowała i poprowadziła pani Ewa Chmaj. Dalszą część imprezy uświetniło kilka piosenek ludowych przygotowanych przez pana Sławomira Maternę, a zaśpiewanych przez naszych uczniów.

Podczas pikniku można było skorzystać z wielu atrakcji przygotowanych

przez nauczycieli, pracowników szkoły oraz rodziców. Dla najmłodszych zorganizowany został kącik, gdzie panie malowały dzieciom twarze oraz robiły tatuaże, a animatorzy organizowali ciekawe zabawy. Dużym zainteresowaniem cieszył się grill z pysznymi kielbaskami, a także stoisko z napojami, zapiekankami, frytkami i goframi. Można było zakupić również przepyszne wypieki rodziców naszych uczniów. Nie zabrakło także lodów.

Po zakończeniu części oficjalnej uczestnicy pikniku mieli również możliwość sprawdzić swoje umiejętności sportowe. Podczas zawodów sportowych przygotowanych przez panie Iwonę Woźniak i Annę Bogaczewicz, dzieci wraz z rodzicami mogły wziąć udział w różnych zabawach, konkurencjach oraz grach sportowych.

W dniu dzisiejszym plac przed naszą szkołą stał się miejscem serdecznych, rodzinnych spotkań oraz wesołej zabawy. Wszystko to w dużej mierze zawdzięczamy naszym sponsorom, którzy przyczynili się do zorganizowania tej imprezy. Należą do nich: Elliot Podkarpacka

Grupa Producentów Borówki z Bratkowic, Drewno Tech, Restol, Metkom Agnieszka i Piotr Grędysa, Marketvita, Siłownia Fox Gym Hubert Lis z Bratkowic, BluxCosmetics Sp. z o. o., Firma Jaj-Res Dominika Garbarczyk, Almax,

Mleko Łozorko Lucjan Łozorko ze Stalowej Woli, Rolmlek z Mielca, Firma Sante z Warszawy, Gminna Spółdzielnia „SCH” w Sędziszowie Młp, Sawrad Konrad Sowa Firma Cateringowa z Zaczernia, Romiko z Rzeszowa, Koral Rzeszów, Hurtownia Spożywcza Jawit z Krosna, Zakład Mięśny Nowy Maxpol z Krosna, SAD Zofia Drągowska-Gąsior z Rudnej Wielkiej, Uprawa Grzybów „Grzyb-Mix” Daniel Przywara z Bratkowic, Nadleśnictwo Głogów Młp. oraz pani Katarzyna Wdowik, pani Małgorzata Homa i pan Tomasz Wojton.

Piknik dostarczył wielu pozytywnych wrażeń i pokazał, że wszyscy potrafią wspólnie się bawić. Zakończył się sukcesem dzięki dużemu zaangażowaniu i nieocenionej pomocy rodziców, a także pomocy finansowej udzielonej przez sponsorów.

Serdecznie wszystkim dziękujemy!

Iwona Rogóż

Fot. Andrzej Bednarz, arch. szkoły

Paulina Nowak – mistrzyni w biegach przełajowych

W kwietniu odbyły się pierwsze zawody w biegach przełajowych na stadionie lekkoatletycznym w Bratkowicach. Niepubliczną Szkołę Podstawową w Bratkowicach reprezentowało 11 uczniów w różnych kategoriach wiekowych:

- Paulina Nowak (2012)
- Wiktoria Przybyło-Lachcik (2012)
- Lidia Szopa (2012)
- Igor Kardyka (2012)
- Paulina Żuczek (2011)
- Natalia Płatek (2010)
- Oliwer Żuczek (2011)
- Amelia Przywara (2009)
- Krzysztof Krupa (2009)
- Artem Mozghowyi (2008)
- Antoni Homa (2009).

Każdy z zawodników wykazał się wolą walki. Szczególne brawa należą się zawodnikom z rocznika 2012. Pokazali się z jak najlepszej strony wygrywając bieg w kategorii dziewcząt.

Mistrzynią powiatu w roczniku 2012 została Paulina Nowak, która jako jedyna z naszej szkoły awansowała na zawody rejonowe, które odbyły się już tydzień

później w Kolbuszowej. Okazały się one bardzo szczęśliwe dla naszej uczennicy. Wygrała je, wyprzedzając drugą zawodniczkę o około 100 m.

Po sukcesach powiatowych i rejonowych przyszedł czas na zawody wojewódzkie, które 20 kwietnia 2023 roku odbyły się również w Kolbuszowej. Tym razem konkurencja była dużo mocniejsza. Większość zawodniczek biorących udział w turnieju trenuje na co dzień lekkoatletykę, a niektóre z nich brały już udział w zawodach ogólnopolskich. Mimo to, nasza reprezentantka nie okazała strachu i po trudnym starcie objęła pozycję lidera. Paulina prowadziła bieg przez 3/4 dystansu. Niestety, bardziej doświadczone biegaczki wykorzystały wyboisty teren i w ostatniej części biegu wyprzedziły

naszą uczennicę. Ostatecznie Paulinka zajęła piąte miejsce, co jest dla niej i naszej szkoły ogromnym sukcesem.

Dawid Bańkowski

Pomagajmy młodemu pokoleniu zwłaszcza w naszych rodzinach

Wiadomo, że młodzież to przyszłość narodu. Jaka jest teraz młodzież takie kiedyś będzie społeczeństwo. Dzieci to wielko skarb i radość w rodzinie.

Troska o młodzież w obecnych czasach powinna być szczególna. Społeczeństwo się starzeje, a dzieci rodzi się coraz mniej. Ludzie młodzi zawierają związki małżeńskie w późnym wieku i niewiele pozostaje lat do rodzenia dzieci. Trzeba cieszyć się z każdego narodzonego dziecka we własnej rodzinie czy innej. Rodziny nie mające dzieci bardzo nad tym ubolewają. Wzrokowo pochłaniają każdego dziecko.

Warunki ekonomiczne też nie pozwalają do posiadania większej ilości dzieci. Ludzie młodzi chcą mieszkać we własnych mieszkaniach, a nie każdego stać na jego zakup.

Minęły te czasy, kiedy w jednym domu mieszkało trzy pokolenia. Mówi się, że „wolność Tomu w swoim domku”.

W każdej rodzinie powinno urodzić się co najmniej troje dzieci. Dwójka to następcy rodziców, a trzecie to za tych, co nie mogą mieć dzieci. Wychowanie dziecka, to wielki obowiązek i odpowiedzialność. Dzieci powinny być dobrze przygotowane do samodzielnego życia jeśli staną się pełnoletnie i założą rodzinę.

Obowiązek ten spoczywa na rodzicach, nauczycielach i wychowawcach. Już w przedszkolu i w szkole podstawowej nauczyciele powinni dbać o swoich uczniów. Powinni „zaglądać” im do głów i nieustannie porządkować i korygować ich niegrzeczne myśli.

Zwracać uwagę na czysty ubiór i wpajać większą dbałość o higienę. Praca z dziećmi choć czasem wyczerpująca daje ogromną satysfakcję.

Jest źle jeśli dziecko rośnie pod kloszem” nadmierna opieka i prowadzenie za rękę. Był taki przypadek, że rodzice

wyjechali z domu na trzy dni zostawiając samą córkę jedynaczkę 17-letnią. Zabezpieczyli jej jedzenie w lodówce na 4 dni, ale nie jadła bo było zimne, a nie chciało się jej podgrzewać. Jadła tylko gotowe ciastka i czekoladę.

Niezależnie od wykształcenia każdy człowiek, a zwłaszcza młodzież powinna czytać dużo książek. Jakże to piękne jeśli młodzież zaczytuje się w książkach w każdej wolnej chwili, a książki pochłania z wielką pasją. Osoba, która czyta książki jest inteligentna, potrafi pięknie mówić nie brakuje jej słów, w pisaniu nie popełnia błędów ortograficznych. Młodzież powinna pisać pamiętnik, prowadzić dziennik w którym zapisuje ważne wydarzenia zachodzące w każdym dniu. Wielu pisarzy przed pisanie książek prowadziło właśnie dziennik. Młodzież dorosła powinna studiować jeśli nie, to musi pracować. W społeczeństwie nie powinno być „darmozjadów”.

W Stanach Zjednoczonych młodzież w czasie wakacji pracuje zarobkowo, mimo że rodzice są bogaci. Chodziło o przygotowanie do życia poprzez pracę najczęściej fizyczną. Już niejednego

młodego człowieka praca fizyczna sprowadziła z obłoków na ziemię. W latach 80-tych ubiegłego wieku słuchałem w radiu wypowiedź jednego rolnika w województwa poznańskiego, który powiedział tak: syn studiował medycynę i raptem na drugim roku studiów wrócił do domu i mówi, że nie będzie studiował, jest mu ciężko. Dobrze synu, to będziesz mi pomagał w pracy na gospodarstwie. Pomoc zaczęła się od wywózki obornika w pole. Kupiłem mu nowe widły, pokazałem jak się nakłada obornik na przyczepę. Następnie należało obornik rozrzucić na roli. Po tygodniu pracy syn nie mógł utrzymać łyżki przy obecnie. Ręce były pełne odcisków aż do zakrwawienia. Wówczas syn mówi „tato wracam na studia, rób sobie sam”.

Darmo pieniądź nie jest doceniany przez ludzi. Chociaż dziadkowie nie powinni mieć ciasnych kieszeni i dawać wnukom kieszonkowe.

Pamiętam kiedy otrzymałem pierwsze wynagrodzenie za prace zawodową, to rozłożyłem banknoty na stole i głaszałem je ręką, czując wielką satysfakcję. Praca jest największym dobrodziejstwem. Wciąża i pochłania człowieka. Pozwala zapomnieć o kłopotach i zmartwieniach. Daje zadowolenie nawet wtedy, gdy człowiek nie będzie oglądał jej rezultatów.

Bardzo szkodliwym dla zdrowia jest palenie papierosów tak przez dorosłych jak i młodzież. Niestety jest to nałóg. Papieros rządzi paleniem, a nie odwrotnie. Przypominam sobie taką rozmowę między mężem a żoną. Mąż mówi do żony „gdybyś nie paliła byłabyś idealną żoną. A żona mówi „Ty nie palisz, a nie jesteś idealnym mężem”.

Młodzież wzoruje się na starszych osobach. Trzeba pokazywać im wzorce

i autorytety. W tym celu organizowane są w szkole Podstawowej nr 1 i 2 spotkania z naszymi Rodakami, którzy na przestrzeni lat osiągnęli osobiste sukcesy naukowe i zawodowe w różnych dziedzinach. Zajmują wysokie stanowiska na Uniwersytetach jak i innych Wyższych Uczelniach, a w środowisku cieszą się wysokim uznaniem i autorytetem. Oto nazwiska gości, którzy zaszczycili swoją obecnością spotkania z młodzieżą: prof. dr hab. Jerzy Styka, dr Zdzisław Bednarz, dr Joanna Czapka, dr płk Wiesław Lewicki, dr Mateusz Przywara, mgr Stanisław Bednarz, mgr Józef Styka, mgr Alicja Mazurkiewicz, mgr Barbara Węgrzynowicz córki S. Mazurkiewicza leśniczego z Dąbrów, mgr inż. St. Sawicki. Dostojni goście opowiadali o swoich dotychczasowych osiągnięciach i sukcesach. Podkreślali zgodnie, że kluczem do jakichkolwiek życiowych sukcesów jest rzetelna, systematyczna nauka od szkoły podstawowej począwszy. Zachęcali młodzież do kontynuowania nauki na studiach. Oczywiście nie wszyscy muszą być w przyszłości kierownikami, dyrektorami czy profesorami, ale posiadanie szybszego wykształcenia jest bardzo przydatne w życiu. Oczywiście przeznaczania się nie wybiera. Mamy tylko wpływ na to co robimy w danej chwili. Szczęśliwości chęć do zucia ma się w sercu, a nie w portfelu.

Często myślę o przeszłości, wiele o niej myślę. Starsi ludzie są w gruncie rzeczy ciekawski od młodych, bo mogą czerpać ze zbioru doświadczeń i błędów, ze wspomnień dobrych i złych. Starość jest bogata w przeżycia a młodość to jedna niewiadoma. Nasi dziadkowie i ojcowie w większości nie umieli czytać, nie korzystali z książek. Ich książką była książka życia i doświadczenie. Pragnęli

podążać drogą, którą wyznaczyli im przodkowie. Oto cała ich wiedza, ona wystarczyła im w zupełności. Uważali, że dobre trzeba pamiętać, a złe zapomnieć i że bogatemu trudno być szczęśliwym.

Nie ten jest biedny kto nic nie ma, lecz ten jest biedny co cierpi nad ubóstwem i pożąda być bogatym. Jest ktoś nie ma co zjeść i w co się ubrać, to jak może podejmować ważne decyzje, nie umiając poradzić sobie w życiu.

Odrzucenia człowieka chyba tego właśnie się boi najbardziej.

A jednocześnie każdego doświadczy przynajmniej raz w życiu na różnych polach w takiej czy innej formie.

Przypominam sobie kiedy to w latach 50-tych ubiegłego wieku w kościele bratkowickim na porannej mszy świętej przed balaskami widać było setki małych głów. To dzieci uczestniczące we mszy świętej. Dla zachowania powagi wśród dzieci kilka dorosłych osób pilnowało właściwego zachowania dzieci. Miejsc siedzących nie był.

Uczestnicząc w pogrzebie śp. Janiny Gawęł doznałem wzruszenia, kiedy wszedłem do kościoła i zobaczyłem bardzo dużo młodzieży. Wiele dzieci z gałkami białych róż szło w kondukcje żałobnym na cmentarz. Ja uczestnicząc w pogrzebach dotychczas nie widziałem dzieci. Może dzieci na pogrzebach mogą przeżywać stres, to jednak powinny się oswajać ze śmiercią człowieka.

Niestety obecnie zauważa się brak szacunku dla tradycji, rozluźnienie więzi między ludźmi, brak ambicji u ludzi młodych, chęć dorobienia się. Niezmiennie przepraszam jeśli moje przeświadczenia kogokolwiek obraziły.

Mieczysław Sawicki

Rzeszów, kwiecień 2023

Spotkanie, rok 2017. Ks. Proboszcz wręcza prof. Jerzemu Styce książkę „Parafia Rzymsko-Katolicka” aut. Władysława Kwoczyńskiego. Pierwszy od prawej dr Z. Bednarz

Spotkanie rok 2018; od lewej: dr Mateusz Przywara, drugi od lewej dr płk Wiesław Lewicki.

Z ziołami na ty – skrzyp polny (*Equisetum arvense*)

Skrzyp polny jest jedną z najstarszych roślin na świecie, powszechnie występującą też na terenie Polski. Rośnie na wilgotnych łąkach, polach, kartofliskach, miedzach, przydrożach, skarpach i w ogródkach. Jest uporczywym chwastem dla rolników i ogrodników, gdyż ma długie kłaczka, które pocięte z każdego odcinka dają nowe rośliny. Wczesną wiosną ukazują się brunatne, krótkie pędy zarodnikowe z małymi listkami w okółkach – na szczycie pędu jest kłosek przypominający nieco szyszkę.

Gdzieś w połowie wiosny ukazują się z kłaczki płonne pędy zielone, zwane jodełkami czy sosenkami osiągające wysokość do 40 cm. Te właśnie pędy płonne są surowcem zielarskim, bo – co dla nas najważniejsze – **gromadzą krzemionkę**. Mają jej tyle, że przy potarciu w palcach aż skrzypią – stąd też nazwa tego zioła. Prócz krzemionki pędy skrzypu zawierają sole mineralne, kwasy organiczne – krzemowy, jabłkowy, askorbinowy i szczawiowy, żelazo, mangan, kobalt oraz sole potasu, wapnia i fosforu.

W skrzypie znajdziemy ponadto witaminę C, oraz flawonoidy, saponiny, garbniki i sterole roślinne. Część przyswojonej przez organizm krzemionki gromadzi się w trzustce, skórze i krwinkach czerwonych, reszta odgrywa ważną rolę jako niezbędny składnik błon śluzowych, kości. Co ciekawe, ta przypominająca miniaturową jodełkę roślina jest powszechnie uznawana za chwast – tymczasem ze względu na jej prozdrowotne właściwości, jest ona od dawna wykorzystywana w medycynie naturalnej. Skrzyp polny znalazł powszechne zastosowanie w ziołolecznictwie i kosmetyce – tabletki, napary czy szampony ze skrzypem pozytywnie wpływają na ogólną kondycję organizmu, a także pomagają dbać o urodę.

Dzięki bogactwu cennych substancji, witamin i minerałów skrzyp polny wykazuje liczne właściwości prozdrowotne, w tym:

- uzupełnia niedobór mikroelementów,
- usprawnia pracę wątroby i działa odtruwająco,
- wspiera stan tkanki łącznej i kości,

- pomaga przy nerwobólach i bólach artretycznych,
- pomaga zapobiegać miażdżycy,
- obniża ciśnienie krwi,
- poprawia kondycję skóry, włosów i paznokci,
- wzmacnia układ immunologiczny,
- zmniejsza potliwość stóp,
- działa przeciwkrwotocznie,
- wspiera leczenie schorzeń nerek i układu moczowego.

Krzem jest „lekiem starszych ludzi”, bowiem im jest najbardziej potrzebny. Stwierdzono bowiem ubywanie krzemu z organizmu wraz z latami. A bez krzemu – nie ma zdrowia. Pędy płonne skrzypu polnego zbiera się od połowy lipca do końca sierpnia, bo wtedy są najbogatsze w krzem i suszy w cieniu, w temperaturze nieprzekraczającej 40°C.

Ze względu na właściwości skrzypu polnego, można go stosować przy wielu dolegliwościach. Za sprawą wysokiej zawartości flawonoidów jest on polecany między innymi osobom z **dną moczaniową** – zwiększa objętość moczu, ułatwiając usuwanie szkodliwego nadmiaru moczanów z organizmu, bez ryzyka odwodnienia.

Skrzyp polny często sprawdza się też jako środek wspomagający leczenie schorzeń **dróg moczowych, kamicy moczowej, gościca czy skazy moczowej**. Roślina ta działa ponadto rozkurczowo na **drogi żółciowe i uszczelnia ściany naczyń krwionośnych**. Skrzyp polny znany jest także z **właściwości przeciwkrwotocznych** – poleca się go kobietom zmagającym się z obfitymi miesiączkami oraz osobom cierpiącym na żylaki odbytu, owrzodzenie okolicy czy wrzody żołądka i dwunastnicy.

Skrzyp polny może być stosowany nie tylko w celach zdrowotnych – pomaga on również dbać o urodę, **korzystnie wpływa na kondycję skóry, włosów i paznokci**. Wśród kobiet dużą popularnością cieszą się zwłaszcza **suplementy diety** ze skrzypem polnym, wzbogacone o witaminy i minerały, które pozwalają kompleksowo zatroszczyć się o wygląd. Na włosy z powodzeniem można też stosować płukanki z naparu ze skrzypu polnego, po które można sięgać po każdym myciu.

Skrzyp pomaga walczyć z wypadaniem włosów, ich przetłuszczaniem się, łupieżem czy rozdławianiem. Napar ze skrzypu można też wcierać w skórę głowy co powoli pobudzi cebulki do pracy i przyspieszy porost włosów. Skrzyp polny to remedium **również na problemy nadmierną potliwością**.

Regularne picie herbaty ze skrzypu polnego sprawi, że nadmiar potu zostanie usunięty wraz z moczem zamiast przez powierzchnię skóry – wiąże się to jednak z koniecznością częstszych wizyt w toalecie.

Skrzyp polny wspiera też regenerację skóry po uszkodzeniach mechanicznych, oparzeniach czy stanach zapalnych. Roślina ta wykazuje także łagodzące działanie w przypadku takich chorób,

jak łuszczyca czy łojotokowe zapalenie skóry. Herbatę ze skrzypu mogą pić również osoby z cerą naczynkową – zawarte w nim flawonoidy wzmacniają naczynka, które rzadziej pękają, co skutkuje powstaniem na skórze tak zwanych pajęczek.

Dawkowanie skrzypu zależy przede wszystkim od postaci, w jakiej go przyjmujemy. Popularną i wygodną formą są suplementy diety w tabletkach, kapsułkach czy ekstrakty ze skrzypem, które dodaje się do napojów. Preparaty te należy zawsze stosować zgodnie z zaleceniami producenta – najczęściej jest to jedna do dwóch tabletek lub kapsułek na dobę. Z ususzonego skrzypu polnego można natomiast przygotować herbatę. Wystarczy zalać dwie łyżki suszu wrzącą wodą i odstawić na 15 minut. Herbatę można pić nawet 3 razy dziennie.

Mimo licznych korzyści wynikających ze stosowania skrzypu polnego, po produkty go zawierające nie powinny sięgać osoby z zaburzeniami pracy serca i nerek oraz cierpiące na kłębuszkowe zapalenie nerek. Ostrożność przy przyjmowaniu preparatów ze skrzypem polnym powinny zachować też kobiety w ciąży i matki karmiące

piersią. W tym miejscu należy wspomnieć też, iż **długotrwale** zażywanie suplementów ze skrzypem lub picie herbaty ze skrzypu może spowodować niedobór witaminy B1. Z tego powodu podczas stosowania skrzypu polnego należy suplementować witaminę B1 lub co kilka miesięcy robić miesięczną przerwę.

Skrzyp polny to nie tylko sprawdzony sposób na poprawę kondycji włosów, skóry czy paznokci. Roślina ta wykazuje szereg właściwości prozdrowotnych, uzupełniając niedobory mikroelementów, skutecznie wspierając terapię wielu schorzeń oraz wspomagając funkcjonowanie poszczególnych narządów.

Opracowała: Cecylia Homa

Weselne inspiracje

Trendy weselne stałe ulegają zmianie, niektóre z nich towarzyszą nam od dawna, inne dopiero nadchodzą. Wszystkie są wyjątkowe i różnorodne.

Według Instytutu Pantone kolorem roku 2023 w dekoracjach i ozdobach jest kolor Viva Magenta. Jest to przepiękny kolor z głęboko nasyconym odcieniem czerwieni z domieszką różu. Barwa jest odważna, żywiołowa i urzekająca. Najbardziej pasuje do stylu klasycznego oraz glamour. Przeciwstawia się neutralnym kolorom ziemi, królującym w stylizacjach rustykalnych, sielskich, ekologicznych oraz boho. Stylistyka ciągle modna i bardzo często wybierana w aranżacjach florystycznych. W obecnym sezonie promuje się też trend *all in white*. Przynosi powiew świeżości, lekkości oraz elegancji. W połączeniu z ponadczasową zielenią gwarantuje piękny efekt.

Wybór stylu dekoracji oraz kolorów przewodnich, z powodu ich mnogości, stwarza sporo problemów Parze Młodej. Pamiętajcie jednak, że ostateczny wybór ma spełniać Wasze wymagania, pasować do przyjęcia, a najlepiej by cała aranżacja dekoratorska mieściła się w rozsądnym budżecie. Ceny kwiatów ostatnio znacznie wzrosły, co niestety często zmusza Parę Młodą do zmieniania swych wizji. W naszej pracowni staramy się sprostać wszystkim wymaganiom i również na to znaleźliśmy idealne rozwiązanie! Chętnie wypożyczamy niezwykle modne teraz elementy dekoratorskie, własnoręcznie tworzone. Są to między innymi piękne kwiaty giganty. Możemy je stworzyć w przeróżnej kolorystyce i rozmiarze. Służą one jako tło do zdjęć lub jako tło za Parą Młodą. Proponujemy także mniejsze rozmiary kwiatów jako dekorację stołów. Świetnie sprawdzają się również piękne skrzydła, które można wykorzystać do weselnych bądź komunijnych fotografii oraz dekoracji przeróżnych uroczystości.

Zaletą takiego wystroju jest stała cena oraz oryginalność pomysłu. Dla nas największą motywacją do działania jest to, że to dla Was kreujemy piękne projekty, zapraszamy śmiało do kontaktu, a będziemy razem tworzyć cuda.

Bernadeta Kwoka
Z Serca Dekoracje

<https://www.facebook.com/zSercaDekoracje>
https://instagram.com/z_serca_dekoracje

Targowisko „Mój Rynek” z nową wiatą handlową

Na placu targowym w Bratkowicach powstała w br. zadaszona wiatą targowa. Inwestycja została zrealizowana nakładem środków własnych gminy oraz z pozyskanego dofinansowania z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach programu operacyjnego: „Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów” w wysokości: 636 015,00 zł.

Celem budowy było stworzenie przyjaznego miejsca dla lokalnego handlu, możliwość wjechania samochodu pod wiatę, handlu bezpośrednio z samochodem, ze stelaży oraz stolików. Opracowany został regulamin targowiska „Mój

Rynek”, określający zasady korzystania z placu, uiszczania opłat oraz wyznaczenia powierzchni handlowej dla rolników.

Regulamin określa możliwość rezerwacji stanowisk handlowych oraz zasady handlu poszczególnymi towarami.

Głównym Wykonawcą inwestycji pn.: „Budowa zadaszonej wiaty na placu targowym wraz z zewnętrznymi instalacjami” jest firma Zakład Budowlano-Handlowo-Produkcyjny „BRON-BUD” Ryś Bronisław. Inwestycja została realizowana na dz. ewid. nr 886/1 w Bratkowicach na terenie dotychczasowego placu targowego. Powierzchnia zabudowy wiaty wynosi 1008 m². Wiatę o konstrukcji stalowej, z doprowadzonymi instalacjami wodno-kanalizacyjnymi oraz instalacją elektryczną

Przewidywany koszt wykonania inwestycji wynosił 1 355 083,44 zł.

Monika Piątek

Czy można wjechać autem do lasu oraz jakie znaczenie dla leśników mają drogi leśne

Przepisy dotyczące udostępniania lasów, w tym poruszania się po drogach leśnych opisano w ustawie z dnia 28 września 1999 r. o lasach, a konkretnie w rozdziale 5, artykule 29. Określono tam, że ruch motorowerem i pojazdami silnikowymi (samochodem, motocyklem, quadem) oraz zaprzęgami konnymi dozwolony jest tylko drogami publicznymi. Poruszanie się po drogach leśnych dozwolone jest tylko wtedy, gdy są one oznakowane drogowskazami do-

puszczającymi ruch po tych drogach (droga leśna udostępniona do ruchu publicznego). Nie dotyczy to inwalidów poruszających się pojazdami przystosowanymi do ich potrzeb. Trzeba pamiętać, że na drogach leśnych nie muszą być ustawione znaki czy szlabany, które jasno wskazują na to, że jest to droga leśna, dlatego najlepiej kierować się ogólną zasadą i wjeżdżać do lasu tylko tam, gdzie wyraźnie pozwalają na to znaki drogowe.

Wybierając się do lasów należy pamiętać, aby pozostawić samochód najlepiej w miejscu oznaczonym jako parking lub miejsce postojowe. Przede wszystkim nie należy pozostawiać samochodów przed szlabanami i na poboczach dróg leśnych, nawet jeśli są one dopuszczone do ruchu publicznego, ponieważ na terenie Nadleśnictwa Głogów jest to sprzeczne z regulaminami korzystania z dróg leśnych, wprowadzonymi Zarządzeniem 27 Nadleśniczego

Nadleśnictwa Głogów z dnia 28.09.2020 r. oraz Zarządzeniem nr 37 Nadleśniczego Nadleśnictwa Głogów z dnia 26.11.2020 r., a ponadto utrudnia to gospodarcze i przeciwpożarowe wykorzystanie tych dróg. Regulaminy korzystania z dróg leśnych funkcjonujących w Nadleśnictwie Głogów są dostępne na stronie Nadleśnictwa, pod linkiem: <https://glogow.krosno.lasy.gov.pl/regulamin-korzystania-z-drog-lesnych>. Jednym z powodów takich regulacji jest ryzyko, że w przypadku wystąpienia pożaru lasu pozostawianie samochodów w ww. miejscach może uniemożliwić wjazd do lasu właściwym służbom ratowniczym, a przecież w takich wypadkach każda sekunda decyduje o uratowaniu bądź spaleniu się drzewostanów, a wraz z nimi wielu gatunków roślin i zwierząt.

Dla leśników drogi leśne mają fundamentalne znaczenie. Przede wszystkim pełnią funkcje gospodarcze i przeciwpożarowe. W codziennej pracy umożliwiają czynną ochronę środowiska leśnego oraz prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej – są to strategiczne linie transportowe, stanowiące podstawę komunikacji wewnątrz leśnej.

Warto pamiętać, że na drogach leśnych dozwolony jest ruch pieszy i rowerowy, lecz to ostatecznie leśnicy są gospodarzami i głównymi ich użytkownikami, dlatego należy stosować się do ich poleceń i ustawianych znaków, szczególnie informujących o zamknięciu drogi z powodu prowadzenia prac leśnych. Warto sobie uświadomić, iż gdyby w lesie nie było prowadzonych prac gospodarczych, leśnicy nie budo-

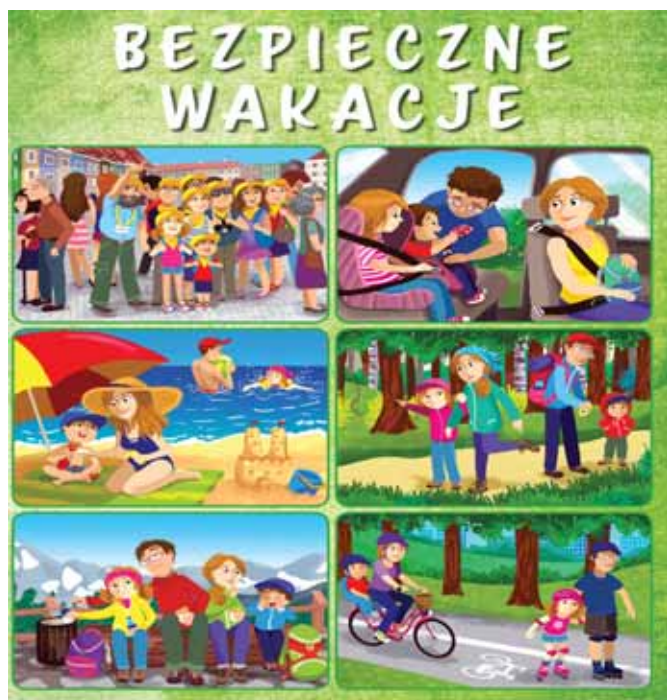
waliby dróg leśnych i nie dbali o ich dobry stan techniczny. Można to zaobserwować w parkach narodowych czy rezerwach przyrody, gdzie dróg jest bardzo mało a te, które są, stanowią tyl-

ko pozostałość dawnej gospodarki leśnej, niszcząc z każdym rokiem.

Dla lasu, dla ludzi!

Nadleśnictwo Głogów Małopolski

Lato to wspaniały czas na beztrudny wypoczynek po roku intensywnej nauki. Nadchodzą upragnione wakacje. Jest to czas zabawy i nowych przeżyć. Chętnie spędzamy go nad wodą, w lesie, w górach. Korzystając z czasu wolnego nie należy jednak zapominać o swoim BEZPIECZEŃSTWIE!!!

Wakacje w górach

- Wybierając się w podróż po górskich szlakach należy zaopatrzyć się w dobre buty i ubranie.
- Pamiętaj, żeby nie wyruszać w góry bez opieki dorosłych.
- Co ważne pogoda w górach może zmienić się niezwykle szybko, silny wiatr halny może utrudnić poruszanie się, a także doprowadzić do szybkiego wyziębienia organizmu, z kolei słońce to ryzyko odwodnienia oraz poparzeń słonecznych.
- Ruszając ze schroniska dla własnego bezpieczeństwa warto powiedzieć dokąd idziemy i jakimi szlakami, zapamiętaj numer alarmowy GOPR.
- Wyruszaj w góry rannym, gdyż pogoda najczęściej psuje się po południu.
- Miej ze sobą na wszelki wypadek latarkę, plandekę przeciwdeszczową oraz ciepłe ubranie, nawet jeśli jest lato.

Wakacje nad morzem, jeziorem, rzeką – zasady bezpiecznej kąpieli

- Pływaj tylko w miejscach strzeżonych, czyli tam, gdzie jest ratownik WOPR.
- Nie pływaj w czasie burzy, mgły, gdy wieje porywisty wiatr.
- Nie skacz rozgrzany do wody. Przed wejściem do wody ochlap nią klatkę piersiową, szyję i nogi – unikniesz wstrząsu termicznego, niebezpiecznego dla naszego organizmu.
- Nie skacz do wody w miejscach nieznanych. Może się to skończyć śmiercią lub kalectwem.
- Dbaj o czystość plaży.

- Nie wypływaj za daleko od brzegu po zapadnięciu zmroku. Pływanie po zachodzie słońca jest niebezpieczne.

Zasady bezpiecznego przebywania na słońcu

- Zachowaj umiar w przebywaniu na słońcu.
- Noś nakrycia głowy i okulary słoneczne (UWAGA! Nośzenie ciemnych okularów bez filtra jest szkodliwe. Źrenica, do której dochodzi mniej światła, rozszerza się, dzięki czemu do wnętrza oka wnika więcej promieni UV).
- Chron się w cieniu w godzinach południowych.

Przebywanie w lesie

Wchodząc do lasu, przemieszczaj się po wydeptanych ścieżkach. Każde miejsce wygląda podobnie, więc łatwo się zgubić, chodząc na skróty. Jeśli zobaczysz dzikie zwierzę, nie zbliżaj się do niego. Jeśli to ono idzie w twoim kierunku, zatrzymaj się i poczekaj lub zrób powoli kilka kroków do tyłu. Wszystkie dzikie zwierzęta powinny uciec, jak tylko nas zobaczą. Jeśli jednak, nie będą wykazywały lęku wobec człowieka to znaczy, że są chore. Nigdy do nich nie podchodź i nie dotykaj. Nie dokarmiajmy dzikich zwierząt. To dla nich niezdrowe.

Zasady bezpiecznej jazdy na rowerze

- Używaj sprawnego i w pełni wyposażonego roweru.
- W czasie jazdy używaj kasku.
- W miarę możliwości korzystaj z drogi dla rowerów.
- Przestrzegaj przepisów drogowych, obowiązują one także rowerzystów.
- Przed skrzyżowaniami, wyjazdami z podwojek i bocznych ulic trzymaj zawsze dłoń na hamulcu.
- Nie wymuszaj pierwszeństwa przejazdu.
- Sygnalizuj odpowiednio wcześniej wszystkie skręty.

Wakacje w domu – zabawa

Mieszkanie jest wspaniałym miejscem do organizowania ciekawych, bezpiecznych zabaw. Pamiętaj jednak, że są rzeczy, których musisz się bezwzględnie wystrzegać w swoich zabawach. Są to:

- gaz – możesz się nim zatruć lub spowodować wybuch,
- prąd elektryczny – może Cię porazić,
- ogień – możesz spowodować pożar,
- woda – możesz zalać mieszkanie,
- ostre przedmioty – grożą zranieniem,
- lekarstwa – możesz się nimi zatruć.

Obcy puka do Twoich drzwi

Zawsze, gdy usłyszysz dzwonek lub pukanie do drzwi sprawdź, kto to. Wyjrzyj przez okno lub spojrz przez wizjer w drzwiach. Jeżeli jest to osoba, której nie znasz: Nie otwieraj drzwi!

Przygotuj kartkę z najważniejszymi numerami telefonów, pod które możesz zadzwonić w razie potrzeby. Jeżeli nie masz w domu telefonu, a coś Ci zagraża – zaalarmuj sąsiadów!

Mieczysław Leja

Informacje z Powiatu

Szanowni Czytelnicy, drodzy Mieszkańcy Bratkowic

Ważne i kosztowne inwestycje drogowe, o których pisałem w poprzednim numerze ZB są na ukończeniu i już w wakacje pojedziemy nowym łącznikiem drogi S19 w kierunku Boguchwały (I etap), oraz poszerzonym i całkowicie przebudowanym łącznikiem z Rzeszowa – Miłocin do węzła autostrady A 4 w Rudnej Małej. Na drodze tej trwają jednak jeszcze prace na odcinku realizowanym przez miasto Rzeszów, ale i one wg planu powinny być ukończone do końca tego roku. Jako kierowcy musimy się jeszcze uzbroić w troszkę cierpliwości, a ta niewątpliwie zawsze popłaca.

W marcu w Przychodni Specjalistycznej ZOZ nr 2 w Rzeszowie ul. Fredry 9 oddano do użytku lekarzy i pacjentów nowoczesny aparat cyfrowy RTG, który dzięki zastosowaniu najnowszych technologii pozwala uzyskać

bardzo dobrej jakości zdjęcia przy minimalnym użyciu dawki promieniowania. Pełen zakres badań RTG m.in.: klatki piersiowej, mostka, miednicy, kręgosłupa, czaszki, czy nawet nosa jest możliwy na jednym mobilnym stole, który to dostosowuje się do każdego

pacjenta i jego możliwości ruchowych, a nie odwrotnie jak to miało miejsce na wcześniejszym urządzeniu. Szeroki zakres badań w tym zdjęć sylwetkowych kończyn ma ogromne znaczenie w prawidłowym leczeniu zwłaszcza urazów ortopedycznych zarówno u dorosłych, jak i dzieci. Dzięki bardzo przyjaznej atmosferze samego odnowionego gabinetu jak i cichej, prawie niezauważalnej pracy urządzenia oraz fachowego personelu, badania na tym urządzeniu są dokładniejsze i komfortowe zwłaszcza dla najmłodszych. Wartość całej inwestycji to prawie 1,4 mln zł.

Miło jest mi poinformować, że 21 maja na terenie Gminnej Strzelnicy Sportowej „Partyzant” w Sokołowie Małopolskim odbył się I Otwarty Turniej Strzelecki im. mjr. Józefa Rzepki (naszego rodaka), organizowany przez Powiat Rzeszowski. Zawody spotkały się z ogromnym zainteresowaniem, a do rywalizacji stanęło ponad 80 osób.

Turniej rozgrywany był w trzech kategoriach: kobiet, mężczyzn oraz młodzieży w wieku 13-18 lat. Zawodnicy strzelali z pistoletu i karabinu, w pozycji stojącej i leżącej, na odległość 25 i 50 metrów. Zawody przyczyniły się do popularyzacji strzelectwa sportowego wśród mieszkańców powiatu rzeszowskiego, ale również miały na celu upamiętnić postać urodzonego w Bratkowicach majora Józefa Rzepki, bohatera Armii Krajowej, żołnierza Niezłomnego w 110 rocznicę jego urodzin. Licznie zebrana młodzież mogła zapoznać się z historią naszego bohatera oraz poznać kulisy procesu i zamordowania przez komunistyczne władze PRL: Łukasza Cieplińskiego, Józefa Rzepki i pozostałych członków IV Zarządu WIN.

„Major Józef Rzepka był człowiekiem, który w obliczu antykomunistycznego powstania zachował się jak bohater. Mam, więc nadzieję, że turniej ten utrwali w zbiorowej świadomości imię i dokonania tego człowieka. Skazano go, bowiem jak też innych Żołnierzy Wyklętych, na wiele lat historycznej niepamięci. Zgodnie z wyznaczanymi przez siebie ideałami, stanął w obronie wolnej i suwerennej Ojczyzny” – powiedział na zakończenie turnieju starosta Józef Jodłowski.

Rada Powiatu Rzeszowskiego, której mam zaszczyt przewodniczyć, w tym roku obradowała już na 5 posiedzeniach sesyjnych i licznych komisjach. Podjęliśmy szereg uchwał nie-

zbędnych do prawidłowego funkcjonowania i realizacji zadań samorządu powiatowego. Wiele uchwał dotyczyło inwestycji, budowy, rozbudowy i remontów infrastruktury budowlanej i drogowo-mostowej.

Rada zajęła też stanowisko w obronie Św. Jana Pawła II – wobec vulgarnej i nieuzasadnionej „nagonki” medialnej na Wielkiego i Świętego Polaka. Ogrom zasług i niewątpliwy autoritet papieża Polaka dla radnych powiatu był powodem do jednogłośniego przyjęcia tego stanowiska.

Jednogłośnie również radni powiatu rzeszowskiego podjęli uchwały dotyczące inwestycji drogowych i mostowych w gminie Świlcza i samych Bratkowicach.

Poza wykonanymi już i trwającymi nadal drobnymi naprawami i remontami dróg, chodników, zamykaniem nawierzchni, koszeniem poboczy i rowów w Bratkowicach, w tym roku będą realizowane duże i ważne dla bezpieczeństwa i komfortu mieszkańców inwestycje:

- W celu zwiększenia bezpieczeństwa zarówno pieszych, jak i kierujących pojazdami wykonana zostanie sygnalizacja świetlna wraz z monitorowaniem skrzyżowań drogi NR 1333R w centrum wsi Bratkowice, oraz Rudna Wielka k. kościoła. Koszt tej inwestycji to prawie 1,9 mln zł. Wykonawcą tej inwestycji jest znana rzeszowska firma MPDiM.

- Wykonany zostanie ok. 150 metrów odcinek chodnika wraz z odwodnieniem przy drodze NR 1381R – od skrzyżowania z drogą gminną na Piskach koło szkoły w kierunku autostrady. Koszt tej inwestycji to prawie 200 tys. zł.

Zaznaczyć należy, że inwestycja ta, jak i inne budowy chodników i ciągów pieszo – rowerowych współfinansowana jest przez samorząd Gminy Świlcza, za co w tym miejscu bardzo dziękuję wójtowi p. Adamowi Dziedzicowi i Radzie Gminy Świlcza.

Na przestrzeni ostatnich lat dzięki współpracy samorządów Gminy Świlcza i Powiatu Rzeszowskiego, starosty Powiatu p. Józefa Jodłowskiego wraz z zarządem, dzięki wspólnej realizacji i finansowaniu budowy wielu kilometrów chodników na terenie naszej gminy i Bratkowic można stwierdzić, że wszystkie odcinki dróg powiatowych, gdzie występuje zabudowa mieszkaniowa, mają wykonane chodniki.

- Wykonany zostanie remont ostatniego odcinka zniszczonej nawierzchni asfaltowej drogi NR 1335R na Dąbrach od stolarni do lasu ok. 400 mb

- Zaplanowana jest rozbiórka istniejącego mocno wyeksploatowanego i budowa nowego obiektu mostowego wraz z niezbędną infrastrukturą drogi NR 2150R na potoku Mrowla między Bratkowicami a Trzciąną. Na realizację tej inwestycji zaplanowano kwotę 7,5 mln zł. Będzie ona realizowana w miesiącach letnich i wiązała się będzie niestety z czasowym (do 4 miesięcy) zamknięciem tej drogi dla ruchu pojazdów. Zarówno ZDP, jak i wykonawca

zapewnia jak najszybsze wykonanie tej inwestycji, by uciążliwość dla użytkowników tej drogi trwała jak najkrócej.

- Ważną, choć niezwiązaną bezpośrednio z Bratkowicami inwestycją drogową będzie też budowa nowego odcinka drogi łączącej Rudną Wielką ze strefą Dworzysko w Rzeszowie ul. Ludwika Chmury. Zostanie wybudowany nowy odcinek drogowy z pominięciem wąskiej i zniszczonej dotychczas drogi łączącej Rudną W. z Rzeszowem. W pierwszym etapie zostanie wykonana asfaltowa jezdnia. W kolejnych etapach zaplanowano budowę chodników i kanalizacji deszczowej.

Szanowni Czytelnicy i drodzy Mieszkańcy Bratkowic

Korzystając z okazji, pragnę życzyć Państwu miłych i przyjemnych letnich i wakacyjnych chwil. Życzę, by najbliższy czas był czasem, w którym znajdą Państwo, choć chwilę na wytchnienia i odpoczynek od codziennej pracy, nauki, ale i codziennych trudów, zmartwień i trosk.

Uczniom i przyszłym studentom życzę przyjęcia do zaplanowanych szkół i uczelni wyższych, a absolwentom podjęcia wymarzonej pracy.

Tomasz Wojton
Przewodniczący Rady Powiatu

Sołeckie wieści Wiosna 2023 r.

Inwestycje i prace wykonane na terenie Bratkowic

– Dnia 15 lutego 2023 roku w budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Bratkowicach rozpoczął swoją działalność Dzienny Dom Pomocy. 25 seniorów z tereny naszej gminy, mając zapewnioną fachową opiekę i pomoc, mogą miło spędzić czas oraz odkrywać i rozwijać swoje zdolności i pasje.

– Na Targowisku w Bratkowicach wybudowano wiatę handlową o powierzchni użytkowej 1000 m³. Wiata o konstrukcji stalowej jest wyposażona w instalację elektryczną oraz wodno-kanalizacyjną. Poprawi to warunki dla sprzedających jak i kupujących na naszym targowisku przez cały rok.

– Trwa dalszy etap budowy chodnika na Zastawiu I w kierunku wschodnim do skrzyżowania z drogą na Zastawie II o dł. 300 mb. Poprawi to bezpieczeństwo ruchu dla pieszych i samochodów.

– W ciągu drogi gminnej łączącej Zastawie I i II wykonano mijanki oraz poszerzono i zabezpieczono przepust na rowie melioracyjnym.

– Na Zastawiu II przebudowano drogę gminną wzdłuż lasu w kierunku zachodnim na dł. 930 mb. Położono nawierzchnię asfaltową. Szerokość jezdni drogi to 3,5m oraz wykonano rowy przydrożne. Przebudowa była możliwa dzięki dofinansowaniu Lasów Państwowych. W okresie wiosennym wykonano dodatkowe odwodnienie w/w drogi w miejscach, gdzie tworzyły się rozlewiska wody.

– Zarząd Dróg Powiatowych w okresie wiosennym wykonał zamiatanie wzdłuż chodników przy drogach powiatowych na terenie Bratkowic. W najbliższym czasie będzie wykonane obustronne koszenie rowów przydrożnych wzdłuż dróg powiatowych.

Zarząd Dróg Powiatowych dokona bieżących napraw chodników wzdłuż w/w dróg na terenie Bratkowic.

– Pracownicy Urzędu Gminy usunęli po zimie płotki przeciwnieęgowe oraz kontenery z piaskiem. Obecnie na bieżąco koszą miejsca użyteczności publicznej i rowy wzdłuż dróg gminnych.

– Urząd Gminy w najbliższym czasie przeprowadzi doraźne naprawy

dróg gminnych polegające na uzupełnieniu asfaltem dziur powstałych po okresie zimowym.

– Zarząd Dróg Powiatowych na skrzyżowaniu w centrum wioski zamontuje sygnalizację świetlną, jak również będzie wykonane czwarte przejście dla pieszych od strony zachodniej. W Rudnej Wielkiej na skrzyżowaniu również będzie zamontowana sygnalizacja świetlna. Ma to na celu poprawę bezpieczeństwa ruchu.

– Przy współpracy Zarządu Dróg Powiatowych i Urzędu Gminy na Piaszkach od Niepublicznej Szkoły Podstawowej w kierunku autostrady A4 zostanie wybudowany chodnik o dł. 200 mb.

– W naszej wiosce jadąc w kierunku Trzciąny możemy zauważyć nowo wybudowany obiekt handlowy, w którym mieści się sklep „STOKROTKA” i „PEPCO”. Natomiast w centrum przy przystanku autobusowym otworzono małą gastronomię „SAMAR KEBAB”.

– Na nowo powstałym przystanku w Sitkówce wybudowano peron z kostki brukowej, aby poprawić komfort oczekujących na autobus.

– W miesiącach marca i maja przyjmowałem I i II ratę podatku rolnego oraz meliorację. Dziękuję Państwu na terminowe wpłaty.

Ryszard Franczyk
sołtys Bratkowic

Awans jest nasz!

Nasza drużyna na trzy kolejki przed zakończeniem sezonu zapewniła sobie upragniony awans do Klasy A!
Gratulacje dla zawodników i trener, wielkie podziękowania dla Was drodzy Kibice za obecność i doping na każdym meczu!

Do zobaczenia na A Klasowych boiskach!

Z życia Akademii Piłkarskiej Bratek Bratkowice

Czas popandemiczny bardzo pozytywnie wpłynął na zainteresowanie treningami piłki nożnej wśród dzieci i młodzieży. Do obecnych grup treningowych dołączyło kilkunastu nowych zawodników, frekwencja na zajęciach dopisuje. Wychodząc naprzeciw dużego zainteresowania, postanowiliśmy utworzyć dodatkowe grupy treningowe w kategorii skrzat i trampkarz. Łącznie na treningi uczęszcza ok. 85 zawodników w 5 grupach wiekowych. Zajęcia prowadzi 5 trenerów z licencjami UEFA.

Współpraca pomiędzy Bratkiem Bratkowice a Akademią Piłkarską Bratek Bratkowice trwa i układa się bardzo dobrze, czego efektem są występy młodych zawodników w lidze okręgowej: trampkarzy i młodzików oraz lidze orlika i żaka.

Od wiosny tego roku prowadzimy zajęcia w najmłodszej grupie rozgrywkowej – skrzat (r. 2016-2017). Zainteresowanie zajęciami stale rośnie.

Prowadzimy ciągle nabór do wszystkich grup treningowych! Zapraszamy wszystkie dzieci i młodzież na zajęcia. Zawodnicy mają zapewniony niezbędny sprzęt sportowy, opiekę trenera, wyjazdy na turnieje i sparingi, bardzo dobrą bazę treningową wyposażoną w niezbędne akcesoria potrzebne do treningu (oświetlony stadion w Bratkowicach, sala gimnastyczna w Bratkowicach oraz hala w Świelczy).

Serdecznie zapraszamy!

Dawid Homa

Fox Boxing Club

Rok 2021 był w Fox Boxing Club bardzo pracowitym okresem. Najmłodsi adepci boksu już na początku swojej przygody zostali rzućeni na głęboką wodę i pierwsze kroki stawiali na przeciwko równie młodych, lecz znacznie bardziej doświadczonych zawodników na turniejach w Dębicy i Stalowej Woli. Okazało się to dobrym posunięciem, ponieważ nasi podopieczni Nikolas Kucharski i Oskar Pałka wykazali się równie dobrym przygotowaniem technicznym jak i kondycyjnym co ich rywale, ale hartem ducha i charakterem przechylił szalę zwycięstwa na swoją stronę.

Na początku kwietnia obchodziliśmy pierwsze urodziny Fox Boxing Club, było to wyjątkowe wydarzenie i dla wszystkich klubowiczów powód do świętowania! Zaraz po tym zaskoczyła nas informacja z wielkiego świata boksu. Nasza założycielka, a zarazem jedna z trenerów, Monika Lis dostała propozycję debiutu na zawodowych ringach na trzy tygodnie przed galą w Jasionce. Przyjęła ją bez wahania. 22 kwietnia na gali organizowanej przez Knockout Boxing Promotion oraz grupę Boxxer z Wielkiej Brytanii, Monika skrzyżowała rękawice z doświadczoną, multimedalistką mistrzostw Polski Adrianną Jędrzejczyk. Po zaciętym i wyrównanym

pojedynku jednak to ręka rywalki powędrowała w górę. Jesteśmy dumni, że nasza klubowiczka mogła zaprezentować się szerokiej publiczności i pokazać swoje umiejętności w walce poprzedzającej występ Łukasza Różańskiego który tego samego dnia został mistrzem świata organizacji WBC w kategorii Bridger.

Nie zwalniając tempa postanowiliśmy wziąć udział w kolejnej edycji międzynarodowego pucharu Karpat odbywającego w Rzeszowie. Po raz kolejny nasz klub reprezentował Nikolas Kucharski, który musiał zmierzyć się z boksującym na „swoim podwórku”, faworyzowanym zawodnikiem Stali Rzeszów. Nasz adepty zaprezentował nie tyl-

ko wspomniane wcześniej cechy, ale tym razem wykazał się realizacją obranego przed walką planu od A do Z. Po wyrównanej pierwszej rundzie, w drugiej Nikolas przejął inicjatywę do tego stopnia, że przeciwnik odmówił kontynuowania pojedynku i nie wyszedł do trzeciego starcia. To bardzo cenne zwycięstwo i kolejny złoty medal w dorobku naszego

zawodnika.

Boks jest to sport dla każdego. Niezależnie od tego, czy dopiero zaczynasz, czy jesteś zawodowcem, możesz cieszyć się benefitami fizycznymi i psychicznymi. Trenowanie boksu przyspiesza proces zrzucania wagi, podnosi siłę, poprawia kondycję i koordynację ruchową. Pomijając aspekt fizycznych korzyści, boks jest to świetny sposób na radzenie sobie ze stresem i lękiem, za jego pomocą możesz uwolnić swoje emocje i poprawić samoocenę oraz poczucie własnej wartości.

Przypominamy, że treningi odbywają się w poniedziałki, środy i piątki o godzinie 17:00 w budynku przy stadionie Bratka. Chętnych serdecznie zapraszamy.

Na koniec chcemy podziękować wszystkim zaangażowanym w nasz i wasz sukces a w szczególności sponsorom, kibicom, rodzicom i oczywiście naszym zawodnikom, którzy godnie reprezentują nas na ringach zawodowych i amatorskich.

Bartosz Lis

Rok działalności siłowni Fox Gym w Bratkowicach

Zdrowie i kondycja są bez wątpienia nieodłącznymi elementami naszego codziennego życia. Często jednak brakuje nam odpowiedniego miejsca, które byłoby inspirujące, pełne energii i zaopatrzone w profesjonalny sprzęt, aby skutecznie pracować nad swoją sylwetką. Na szczęście dla mieszkańców naszej okolicy, już od prawie roku istnieje siłownia, która spełnia wszystkie te wymagania – FOX GYM.

Niezależnie od tego, czy jesteś osobą początkującą, czy doświadczonym sportowcem, siłownia ta ma wiele do zaoferowania. Dogodna lokalizacja w centrum Bratkowic sprawia, że jest ona łatwo dostępna.

Jednym z najbardziej atrakcyjnych elementów FOX GYM jest panująca tu atmosfera. W momencie, gdy przekroczysz progi tej siłowni, natychmiast poczujesz energię i motywację do działania. Kameralny klimat sprawia, że każdy trening staje się prawdziwą przyjemnością. To miejsce pełne pozytywnej energii, przyjazne i otwarte dla wszystkich, niezależnie od wieku czy poziomu zaawansowania. Spotkasz tutaj ludzi o podobnych celach i zainteresowaniach, którzy będą Cię wspierać i motywować na każdym kroku.

Siłownia oferuje szeroki wybór nowoczesnego sprzętu treningowego, włączając w to trening na maszynach oporowych, bieżnie, rowery stacjonarne, orbitreki, do dyspozycji klientów jest również pełen wybór wolnych ciężarów, hantli i innych akcesoriów, które pomogą w treningu. Niezależnie od tego, czy preferujesz trening siłowy, cardio, czy może bardziej zaawansowane techniki treningowe, FOX GYM ma wszystko, czego potrzebujesz.

Jednak siłownia to nie tylko sprzęt. W FOX GYM zatrudnieni są wyszkoleni instruktorzy, którzy są gotowi pomóc w dostosowaniu treningu do Twoich potrzeb i celów oraz doradzą Ci w kwestii odpowiedniego planu treningowego. Profesjonalne i indywidualne podejście oraz zaangażowanie właściciela w rozwój świadomości dbania o zdrowy tryb życia sprawiają, że każdy może czuć się mile widziany i liczyć na wsparcie.

W ofercie siłowni znajdują się miesięczne karnety OPEN, uprawniające do nielimitowanej liczby wejść w czasie trwania karnetu, zawierające zniż-

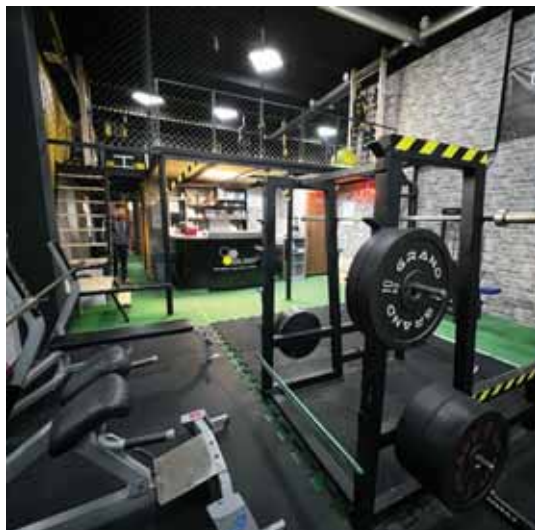

kę karnety UCZEŃ/STUDENT oraz pojedyncze wejściówki.

Jeśli jesteś mieszkańcem Bratkowic oraz okolicznych wsi i poszukujesz miejsca, gdzie Twoje cele związane z sylwetką oraz poprawą kondycji fizycznej mogą stać się rzeczywistością,

FOX GYM jest idealnym miejscem dla Ciebie. Niezwłocznie odwiedź to miejsce i rozpocznij swoją niezwykłą przygodę już dziś!

Fox Gym

Lekkoatletyka to „królowa sportu”, bez której żadna inna dyscyplina by nie istniała

Konkurencje lekkoatletyczne opierają się na naturalnych ruchach oraz są podstawą innych dyscyplin sportowych. Uprawianie lekkiej atletyki to świetna zabawa, ponieważ każde dziecko lubi biegać, skakać bądź rzucać. „Królowa sportu” uczy cierpliwości i wytrwałości w dążeniu do celu, determinacji, systematyczności oraz przezwycięzania słabości.

Gminny Uczniowski Klub Lekkiej Atletyki GUKLA Bratkowice Korzeniowski.pl wznowił treningi dla dzieci w lutym 2023. Zajęcia prowadzi mgr Natalia Kalina absolwentka studiów na

kierunku wychowanie fizyczne na Uniwersytecie Rzeszowskim pod okiem trenera GUKLA Bratkowice i wykładowcy Uniwersytetu Rzeszowskiego dr Lesława Lassoty. W zajęciach uczestniczą dzieci w wieku 4-12 lat, które podzielone są na dwie grupy wiekowe. Treningi od lutego odbywały się w domu kultury w Bratkowicach, natomiast od maja organizowane są na stadionie lekkoatletycznym we wtorki od 17:10-18:10 – grupa młodszą, 18:10-19:10 – grupa starszą. Podczas zajęć dzieci poznają lekkoatletyczne dyscypliny, uczą się za-

sad fair-play, a także współpracy w grupie. Poprzez zabawę pokazujemy dzieciom zasady konkurencji lekkoatletycznych tj.: biegi na różnych dystansach, skok w dal, rzut piłeczką palantową i oszczepem oraz chód sportowy.

Mamy nadzieję, że nasze grupy się powiększą i chętnych będzie jeszcze więcej. Zapraszamy na treningi w każdy wtorek na 17:10 dzieci z roczników 2014 i młodsze oraz na 18:10 dzieci z roczników 2013 i starsze na stadion lekkoatletyczny w Bratkowicach.

Natalia Kalina

Nowinki ubezpieczeniowe

Wiosna, lato to czas, w którym coraz częściej decydujemy się na zmianę samochodu, a co za tym idzie musimy zadbać też o wszystkie formalności z tym związane, tak więc też o jego ubezpieczenie.

W przypadku obowiązkowego ubezpieczenia OC sprzedaż samochodu oznacza zmianę właściciela ubezpieczenia z dotychczasowego na nowego właściciela auta. Na nabywcę pojazdu przechodzą prawa i obowiązki zbywcy wynikające z tej umowy. Nowy właściciel samochodu może korzystać z obowiązkowej polisy OC przejętej po zbywcy do samego końca okresu ubezpieczenia. Umowa ubezpieczenia ulega rozwiązaniu z końcem okresu, na który została zawarta. **W tym tylko przypadku nie ma możliwości automatycznego odnowienia się ubezpieczenia OC na kolejne 12 miesięcy !!** Oznacza to konieczność zawarcia nowej umowy najpóźniej w ostatnim dniu aktualnego ubezpieczenia.

Niestety najczęstszą przyczyną braku OC i kar z tym związanych jest właśnie wygaśnięcie polisy zbywcy. Zakład ubezpieczeń nie ma obowiązku powiadamiać o kończącej się polisie po zakupie samochodu. Obowiązek posiadania ważnego OC mają bowiem wszyscy właściciele pojazdów – tak długo jak pojazd jest zarejestrowany – bez względu na jego stan techniczny. Należy też pamiętać nabywając auto z zagranicy, aby kupić OC w dniu pierwszej rejestracji pojazdu w Polsce – tj. w dniu otrzymania tablic rejestracyjnych i czasowego pozwolenia na dopuszczenia pojazdu do ruchu.

Po zakupie auta w kraju mamy również możliwość złożenia wypowiedze-

nia jako nabywca (art. 31) w całym okresie ubezpieczenia przejętym po zbywcy. W sytuacji jednak, gdy nowy właściciel pojazdu nie wypowie umowy ubezpieczenia, zakład ubezpieczeń może dokonać ponownej rekalkulacji należnej składki z tytułu udzielanej ochrony ubezpieczeniowej dla nowego ubezpieczającego przy uwzględnieniu

Okres bez ochrony ubezpieczeniowej samochodowe i autobusy	Samochody osobowe	Samochody ciężarowe, ciągniki	Pozostałe pojazdy
powyżej 14 dni	7200 zł	10800 zł	1200 zł
od 4 do 14 dni	3600 zł	5400 zł	600 zł
do 3 dni	1440 zł	2160 zł	240 zł

Źródło: Materiały prasowe

jego zniżek i zwyczaj, zwłaszcza jak jednym z właścicieli jest niedoświadczony kierowca. Jeśli więc nie chcemy niespodzianek związanych z dopłatą do OC po zakupie samochodu, nawet jeśli składka została w całości opłacona przez zbywcę, należy sprawdzić u agenta bądź u ubezpieczyciela czy samochód ma aktualne OC, jak zostało opłacone i na jakich zasadach możemy je ewentualnie przejąć. Do przeliczenia ubezpieczenia niezbędny w każdym przypadku jest dowód rejestracyjny, gdyż na taryfikację składki wpływają dane właścicieli i pełne dane samochodu wraz z nr VIN. Najbezpieczniejszą formą jest zatem wypowiedzenie takiego ubezpieczenia jako nabywca i zawarcie ubezpieczenia na siebie. Wtedy mamy pewność, że nie przegapimy daty zakończenia i nie będzie żadnych dopłat.

Osoba sprzedająca pojazd mechaniczny powinna przekazać nabywcy do-

wód rejestracyjny i dokument potwierdzający aktualne ubezpieczenie OC, koniecznie aktualne!

Ma również obowiązek powiadomić zakład ubezpieczeń, w terminie 14 dni od dnia sprzedaży o złomowaniu bądź zbyciu pojazdu. Ważne jest, aby na umowie sprzedaży były dokładnie wpisane dane osób wraz z peselem! Brak pełnej informacji powoduje niezarejestrowanie takiej umowy w Towarzystwie Ubezpieczeniowym.

Pamiętajmy więc o przepisach regulujących sprzedaż, zakup pojazdu, ale też miejmy świadomość, że za brak OC, który może zostać wykryty nie tylko w trakcie policyjnej kontroli drogowej, są naliczane kary. Wysokość opłaty karnej za brak OC komunikacyjnego uzależniona jest od: rodzaju pojazdu którego posiadacz nie spełnił obowiązku ubezpieczenia, okresu pozostawiania bez ochrony ubezpieczeniowej w danym roku kalendarzowym, minimalnego wynagrodzenia za pracę w roku kontroli. W tym roku kary te zmieniają się ponownie od lipca.

Wybierając ubezpieczenie dobrze jest znać jego zakres i dobrać go do swoich potrzeb. Ważne jest, aby polisa była wypisana zgodnie z prawdziwymi danymi, aby uniknąć ponownej rekalkulacji składki ze strony ubezpieczyciela.

Posiadam ponad 15-letnie doświadczenie w ubezpieczeniach oraz szeroką ofertę ubezpieczeń majątkowych, komunikacyjnych, ubezpieczeń NNW szkolnego, indywidualnych i grupowych ubezpieczeń na życie. Chętnie podzielę się swoją wiedzą, którą cały czas poszerzam na szkoleniach.

Wszystkim swoim klientom zapewniam pomoc związaną z wykupioną polisą.

Życzę bezpiecznej drogi i udanych wyjazdów urlopowych.

Małgorzata Homa
agent ubezpieczeniowy
tel. 604 255 619

Aktywizacja osób niepełnosprawnych

Wiem, wiem powiecie Państwo: a ta znowu o niepełnosprawnych pisze... No coś ktoś musi! A kto wie o tym więcej jak właśnie osoba z niepełnosprawnością! Tym razem chciałabym przedstawić w kilku słowach organizację zrzeszającą osoby niepełnosprawne. I tak np.: FAR (Fundacja Aktywnej Rehabilitacji), której jestem beneficjentką, mieszczącą się przy ul. T. Boya-Żeleńskiego 27, nr tel. 17 8572255. Fundacja zajmuje się kompleksową aktywizacją zawodową osób z niepełnościami organizując szkolenia, kursy i staże.

– Fundacja Aktywizacja mająca swoją siedzibę przy ul. Rejtana w budynku Reny, tel. do kontaktu: 511944282.

Na terenie Rzeszowa i innych miast Podkarpacia funkcjonują również Zakłady Aktywności Zawodowej (ZAZy) i tak np.:

– ZAZ „Centrum Natura” w Budach Głogowskich (tel. 17 851 91 93)

Profile działalności:

- konfekcjonowanie
- gastronomia i catering
- szkolenia
- hotelarstwo; zielone szkoły, półkolonie, kolonie
- usługi ogrodnicze

- ZAZ Dębica, tel. 14 696 91 38
- ZAZ Jarosław, tel. 16 622 12 26
- ZAZ Krosno nr 1 i 2, tel. 570 771 427, 887 766 070
- ZAZ Malinie, 17 774 37 50
- ZAZ Nowa Sarzyna, 17 240 10 41
- ZAZ Rymanów Zdrój 13 435 77 20
- ZAZ „Aktywni Mimo Wszystko” Rzeszów
- ZAZ Rzeszów (miałam przyjemność doświadczenia stażu w CafePark w Galerii na Placu Wolności), 17 230 45 46
- ZAZ Oleszyce 16 631 50 20
- ZAZ Wola Dalsza, 17 247 20 50, 607 619 777
- ZAZ Wola Rafałowska, 17 230 45 46.

Profile ZAZów to m. in. konfekcjonowanie, gastronomia, hotelarstwo itp.

Zachęcam wszystkich niepełnosprawnych do wzięcia udziału w tych organizacjach! Naprawdę warto! Zapoznać się z organizacjami wspierającymi osoby niepełnosprawne swoimi programami.

Opracowała Dorota Tebin

ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ
PZOZAZ I WTZ

www.zaz-rzeszow.pl
biuro@pzoaz.p

Rejtana 10
35-310 Rzeszów

tel. 17 853 46 69
NIP 8133699368

Sezon grillowy w pełni!

Jakie dania warto wybierać, aby się nie przejeść, tylko rozkoszować się pysznym smakiem potraw w gronie przyjaciół, czy najbliższych? Poniżej kilka wskazówek dotyczących tego, jak przetrwać lato delektując się pysznymi potrawami oraz napojami, nie zaburzając swojej dotychczasowej diety. Warto wybierać zdrowe posiłki, ponieważ dzięki temu mamy więcej energii i po prostu więcej nam się chce!

A zatem, zacznijmy od napojów, jakie napoje warto wybierać, aby nie mieć wyrzutów sumienia?

Napoje to nieodłączny dodatek do dań. Jeśli dodatkowo temperatura na zewnątrz mocno ogrzewa nasze ciała, to tym bardziej sięgamy po orzeźwiające napoje, aby zaspokoić nasze pragnienie i chociaż na chwilę się ochłodzić. Poniżej mała ściągawka jakie napoje warto wybierać, szczególnie wtedy, kiedy masz zdrowe podejście do diety i dbasz o swoją figurę.

Wybierz:

- wodę z cytryną, miętą, z dodatkiem świeżych owoców – ZAMIAST słodzone wody i soki owocowe
- cola i napoje ZERO – ZAMIAST zwykła cola i inne napoje z dużą zawartością cukru
- piwo bezalkoholowe – ZAMIAST piwo zwykłe
- herbata mrożona słodzona ksylitolem/ erytrytolem – ZAMIAST herbaty mrożone słodzone cukrem
- koktajle na bazie owoców i zdrowych słodzików – ZAMIAST słodzone, kupne koktajle
- orzeźwiające drinki bezalkoholowe – ZAMIAST słodkie drinki z alkoholem.

Bezalkoholowe mohito

Składniki:

- limonka – sztuka
- woda gazowana – 2 szklanki
- cukier trzcinowy – 2 łyżki
- mięta – kilka listków
- kostki lodu
- sprite ZERO opcjonalnie

Przygotowanie:

Do szklanki wrzucić pokrojoną limonkę i dodać cukier trzcinowy, mocno wygnieć, dodać listki mięty i delikatnie wymieszać z cukrem i limonką. Dodać pół szklanki najlepiej pokruszonego

lodu i wlej wodę, następnie przelej do kieliszków. Udekoruj miętą, możesz dolać dla smaku sprite ZERO – pół na pół z wodą.

Posiłki na grilla mogą bar-

dzo urozmaicić Twoje wakacyjne menu, a dobrze skomponowane posmakują nawet najbardziej wybrednym!

Zacznijmy od **kielbasy**. Bez kielbasy nie ma grilla. Myślę, że możesz się ze mną zgodzić w tym temacie. Pamiętaj, żeby wybierać dobrej jakości mięsa, jak również należy pamiętać o tym, aby ponacinać kielbasę nożem przed grillowaniem. Można również posypać ją ulubionymi przyprawami, a najlepiej smakuje z pieczywem oraz z dodatkiem ketchupu czy musztardy. Wybierz swój ulubiony rodzaj oraz dodatki i ciesz się smakiem grillowanej kielbasy w gronie przyjaciół, w te ciepłe wiosenno-letnie dni.

Ale czy kielbasa to jedyne danie, które serwujemy na grillu? Wykaż się kreatywnością!

Grillowane warzywa mogą być świetnym dodatkiem do dań mięsnych, do serów, jak również idealnie sprawdzą się jako danie „solo” lub podawane na przykład z sosem tzatziki. Warto korzystać z tego typu dań, ponieważ nie dość, że warzywa mają bardzo małą ilość kalorii, to jeszcze mają ogrom witamin i minerałów oraz błonnika. Grilluj w całości lub pokrojone na mniejsze kawałki, możesz je również zamarynować z odrobiną oliwy, sokiem z cytryny oraz ulubionymi przyprawami. Świetnie sprawdzą się również w formie szaszłyków.

Jakie warzywa warto grillować?

- cukinia – szybko się grilluje, pokrój w plastry, talarki, słupki
- papryka – przypal lekko skórki a będzie idealna
- pieczarki – genialne do szaszłyków, a duże – możesz faszerować
- kapusta – pokrój w ćwiartki, dopraw, dodaj oliwy, zawiń w folię i grilluj
- ziemniaki – solo lub pieczone w folii z masłem czosnkowym
- cebula – jako dodatek do innych warzyw lub szaszłyków

- szparagi – wystarczy odrobina soli i są gotowe do grillowania

Papryka faszerowana czosnkiem i fetą

Składniki na 3 porcje:

- 3 papryki
- ser fawita półtłusty 200 g
- 3 ząbki czosnku
- świeża bazylia
- pieprz do smaku

Przygotowanie:

Papryki przekrój na pół i wydrąż środek z nasionami czosnek pokrój w plasterki i oblep nim każdą połówkę papryki, grilluj ok. 15 minut. Po tym czasie do każdej papryki włóż fetę i grilluj aż do momentu aż ser zacznie się rozpuszczać. Podawaj oprószoną pieprzem i udekoruj liśćmi świeżej bazylii.

Z warzyw możemy zrobić również pyszne **sałatki**. Sałatki do dań z grilla mogą być świetnym uzupełnieniem letnich spotkań w gronie najbliższych. Wypróbuj poniższego przepisu, a zobaczysz, że sałatka ta zagości w Twoim menu na stałe.

Sałatka ziemniaczana z kaparami

Składniki:

- ziemniaki 500 g
- kapary jeden słoiczek
- czerwona cebula
- pęczek koperku
- 3 łyżki śmietany
- 2 łyżki majonezu
- sól, pieprz do smaku

Przygotowanie:

Ziemniaki ugotuj i wystudź, pokrój w większą kostkę. Dodaj odsączone z zalewy kapary oraz pokrojoną w piórka cebulę. Ze śmietany, majonezu i przypraw zrób sos i dodaj do całości, na końcu dodaj drobno posiekany koperek.

A co z owocami? **Owoce** mogą być również świetnym dodatkiem do dań z grilla. Dobrze się sprawdzą również

jako dodatek do dań mięsnych oraz serów, a także wyśmienicie będą smakować solo. Pokrój na mniejsze kawałki, zrób w formie szaszłyków, lub użyj specjalnych do-

datków jak na przykład czekolada i zaskocz swoich gości niepowtarzalnym grillowym deserem. Fajnym rozwiązaniem jest również dodanie cynamonu czy kardamonu oraz orzechów. Wykaż się kreatywnością i zaskocz swoich gości.

- Popularne owoce do grillowania:
- jabłka – najlepsze w całości i ze skórką, z dodatkiem cynamonu,
 - brzoskwinie – przekrój na połówki, posyp cynamonem oraz dopraw sokiem z cytryny,
 - gruszki – pieczone ze skórką, genialne do lodów, dobrze smakują w towarzystwie orzechów i sera,
 - banany – przekrój wzdłuż i grilluj w skórce, świetnie smakują polane czekoladą i posypane wiórkami kokosa,
 - ananas – grilluj bez skórki i twardego środka, świetny do sałatek i genialnie smakuje z dodatkiem miodu,

- arbuz – świetny jako dodatek do sałatek i dobrze smakuje w kompozycji z serami.

Grillowane owoce z dodatkami mogą stanowić świetną alternatywę do niezdrowych deserów.

Pomysły na dania z grilla nie mają końca. Wystarczy wykazać się kreatywnością aby zaskoczyć naszych gości lub domowników pysznymi i wykwintnymi daniami.

Powyższe przepisy oraz wiele innych znajdziecie w moim E-booku „Grill party – przewodnik wraz z przepisami”.

Sabina Zięba

Przepisy Wiosna/Lato 2023

Sałatka z pomarańczą i fetą

Składniki:

rukola
1 pomarańcza
1/2 ogórka
garść pestek z granatu
40 g migdałów lub orzechów włoskich
100 g sera feta
Sos balsamiczny vinagrette:
2-3 łyżki oliwy z oliwek
1 łyżka octu balsamicznego
1 łyżeczka musztardy
1 łyżka miodu
1 ząbek czosnku
1/4 posiekanej cebuli czerwonej lub szalotki
szczypta soli oraz pieprzu

Przygotowanie:

Rukolę dokładnie umyj i wsyp do miski. Dodaj ogórka, obraną pomarańczę oraz pestki granatu. Migdały spraż na patelni i dodaj do salaterki. Następnie dodaj pokrojony w kostkę ser feta. Następnie przygotuj sos balsamiczny. Przepuść czosnek przez praskę, a na-

stępnie dodaj wszystkie wyżej wymienione składniki i dokładnie wymieszaj. Pozostaw w lodówce aż do podawania salaterki.

Sałatka z pieczonym rabarborem

Składniki:

1 lodyga rabarbaru
2 garści rukoli
9 mozzarelli w kulkach
kilkanaście czarnych oliwek
sos balsamiczny
sól
pieprz

Przygotowanie:

Rabarbar umyć, obrać oraz pokroić w plasterki i piec w piekarniku nagrzanym do 180° C przez około 30 minut. Następnie oliwki oraz mozzarellę odsączyć z zalewy. Rukolę myjemy, suszymy i dajemy na dno salaterki. Na rukoli układamy oliwki, kulki mozzarelli

Sałatka wiosenna z brukselki

Składniki:

280g brukselki
2 szklanki posiekanego jarmużu
2 szklanki posiekanego szpinaku
2 szklanki borówek
1 obrane awokado
1 szklanka posiekanych orzechów włoskich
1/3 szklanki pokrojonej cebuli w kostkę
1/2 szklanki sera feta

Sos:

1/3 szklanki oliwy z oliwek
1/4 szklanki soku z cytryny
1 łyżeczka skóry z cytryny
1/2 musztardy Dijon
2 łyżeczki miodu
2 łyżeczki czosnku w proszku
sól i pieprz do smaku

Przygotowanie:

Wszystkie składniki do sałatki wrzuć do miski i wymieszaj. Następnie w osobnej miseczce wymieszaj składniki na sos. Zrobiony sos dodaj do sałatki i wymieszaj.

Sałatka Shirazi**Składniki:**

5 średnich pomidorów
4 ogórki
1/2 czerwonej cebuli
natka pietruszki
kilka listków mięty
skórka z limonki
sok z 2 limonek
1/2 łyżeczki soli lub sera feta
pieprz
3 łyżki oliwy z oliwek
1 1/2 łyżeczki octu z czerwonego wina

Przygotowanie:

Pomidory, ogórki i cebulę drobno posiekać i wrzucić do miski. Następnie umytą natkę pietruszki i mięte umyć,

wysuszyć i również posiekać. Zetrzeć skórkę z limonki i dodać do sałatki. Następnie wycisnąć sok z limonek, oliwę i ocet połączyć, dodać do sałatki i wymieszać. Posypać solą i pieprzem do smaku. Jeżeli dodajemy ser feta zamiast soli, należy go rozdrobnić i dodać do sałatki.

Sałatka z ciecierzycy, buraków i fety**Składniki:**

400 g ciecierzycy z puszki
300 g gotowanego buraka w kostkę
1/2 dużego ogórka w kostkę
150 g sera feta w kostkę
1 czerwona cebula, posiekana
30 g koperku

40 ml oliwy z oliwek
sok z cytryny
sól i pieprz

Przygotowanie:

W dużej misce połączyć wszystkie składniki. Doprawić solą i pieprzem. Oliwę z oliwek wymieszać z sokiem z cytryny, wlać do sałatki i wymieszać.

Sernik z musem kokosowym i malinami**Składniki na spód:**

160 g ciasteczek zbożowych, pełnoziarnistych lub owsianych
30 g masła, roztopionego

Przygotowanie:

Ciastka i masło umieścić w malakserze i zmiksować do otrzymania masy ciasteczkowej. Tortownicę o średnicy 23 cm wyłożyć papierem do pieczenia. Na papier wsypać masę ciasteczkową. Wyrównać i wklepać w dno formy. Podpiec w 175°C przez ok. 12 minut do zarumienienia. Wyjąć i pozostawić do przestudzenia.

Składniki na masę serową:

500g twarogu tłustego lub półtłustego, zmielonego lub gotowego twarogu na sernik
250 ml śmietany kremówki 36%
3 duże jajka
3/4 szklanki drobnego cukru
2 łyżeczki ekstraktu z wanilii
3 łyżki mąki pszennej

Przygotowanie:

W misce umieścić wszystkie składniki. Zmiksuj do połączenia. Masę serową przelać na ciasteczkowy spód i piec w temperaturze 150°C przez około 45 minut. Cała powierzchnia powinna być wypieczona i ścięta przy dotyku pałeczką. W razie konieczności lekko wydłużyć czas pieczenia. Wyjąć z piekarnika i wystudzić.

Składniki na mus kokosowy z malinami:

250 ml śmietany kremówki 36%, schłodzonej
50 g cukru pudru
150 g jogurtu kokosowego (typ grecki), schłodzonego
30 g wiórków kokosowych
2 łyżki likieru lub rumu kokosowego
8 g żelatyny w proszku + 50 ml zimnej wody
250 g malin

Przygotowanie:

Żelatynę w proszku zalać 50 ml zimnej wody, odstawić na 10 minut do napęcznienia. Postawić na palniku i podgrzewać, mieszając, do całkowitego rozpuszczenia się żelatyny lub podgrzać w mikrofalach. Nie doprowadzać do wrzenia. Zdjąć z palnika i lekko przestudzić.

W misie miksera umieścić schłodzoną śmietanę kremówkę i cukier puder – ubić na sztywno. Dodać schłodzony jogurt grecki – ubić na wolnych obrotach tylko do połączenia się składników. Do przestudzonej żelatyny dodać 2 łyżki ubitego kremu, rozprawać. Dodać 2 kolejne łyżki i znowu wy-

mieszać. Upewnić się, że nie ma grudek i dodać do kremu śmietankowego, zmiksować do połączenia (nie miksować zbyt długo, by krem się nie zważył).

Na sam koniec do kremu dodać wiórki kokosowe i likier kokosowy – dokładnie wymieszać. Dodać maliny i wymieszać.

Mus kokosowy z malinami przełożyć na wystudzoną masę serową, wyrównać. Odstawić do lodówki na kilka godzin, a najlepiej na całą noc.

Składniki na malinowa polewę:

200 g malin

3 łyżki cukru

4 g żelatyny w proszku + 30 ml zimnej wody

Przygotowanie:

Żelatynę w proszku zalać 30 ml zimnej wody, odstawić na 10 minut do napęcznienia. Maliny i cukier umieścić w garnku, zagotować mieszając. Po zagotowaniu i rozpadnięciu się malin przetrzeć je przez sitko, odrzucić pestki. Do gorącego malinowego sosu dodać napęczniałą żelatynę i wymieszać do jej rozpuszczenia. Wystudzić, a następnie połączyć z sernikiem.

Do dekoracji:

250 g malin

wiórki kokosowe, do posypania

Na zgęstniałą polewę wyłożyć maliny i oprószyć wiórkami kokosowymi. Sernik należy przechowywać w lodówce.

Jogurtowe ciasto z rabarborem

Blacha o wymiarach 23x33 cm

Składniki:

2 duże jajka

200 g cukru trzcinowego

sok wyciśnięty z dużej cytryny

150 ml oleju rzepakowego

500 g jogurtu naturalnego

500 g mąki pszennej

2 łyżeczki sody oczyszczonej

ok. 1/2 kg rabarbaru

Przygotowanie:

Jajka zmiksować z cukrem na jasną, puszystą masę. Dodać sok z cytryny, olej rzepakowy i jogurt naturalny. Wymieszać silikonową szpatułką wyłącznie do połączenia się składników. Dodać mąkę wymieszaną z sodą oczyszczoną i po-

nownie bardzo delikatnie wymieszać, tylko do połączenia się składników, nie miksować! Ciasto będzie dość gęste, przełożyć je do formy wyłożonej papierem do pieczenia. Rabarbar obrać, pokroić w mniejsze prostokąty i ułożyć na wierzchu ciasta delikatnie dociskając. Piec w piekarniku rozgrzanym do 160° C (termoobieg) przez ok. 35-45 minut, do suchego patyczka. Przed podaniem można udekorować cukrem pudrem.

Zupa-krem szparagowa

Składniki:

300 g szparagów

250 g ziemniaków

80 g cebuli

10 g oliwy z oliwek

600 ml wody

2 ząbki czosnku

1 pęczek natki pietruszki

pieprz i sól do smaku

Przygotowanie:

Szparagi pokroić w małe kawałki. W garnku obsmażyć pokrojoną cebulę i szparagi. Dodajemy pokrojony czosnek i jeszcze chwile podsmażyć. Wlać wodę, dodać pokrojone obrane i pokrojone ziemniaki. Gotujemy ok. 30 minut. Pod koniec doprawić. Zblendować na krem, dodać posiekaną natkę pietruszki i ponownie zblendować. Można podać z jogurtem, serem feta lub grzankami.

Tiramisu z malinami

Składniki:

1 małe opakowanie biszkoptów

300 g malin

sok ananasowy

300 g mascarpone

2 jajka

100 g cukru pudru

niesłodzone kakao do dekoracji

Przygotowanie:

Oddzielić żółtka od jajek. Żółtka ubić z cukrem, na puszystą masę. Następnie dodać mascarpone i wymieszać. Białka ubić na sztywną pianę i dodać do mieszanki, mieszać od dołu do góry.

Biszkopty namoczyć w soku ananasowym i ułożyć na spodzie naczynia do pieczenia. Połączyć kremem z mascarpone, a następnie ułożyć maliny. Na maliny ułożyć kolejną warstwę namoczonych biszkoptów i przykryć kremem. Włożyć do lodówki na 3-4 godziny. Po tym czasie udekorować kakao i malinami.

**Opracowały i zebrały
Zdzisława i Mariola Lesiak**

Wicemistrzowie powiatu rzeszowskiego

Zebranie sprawozdawcze OSP Bratkowice

Aktywności w Bratkowicach

